

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

Ἡ ΤΟΤ

Ἡ Ρ Ο Δ Ο Τ Ο Υ

Ἀ Λ Ι Κ Α Ρ Ν Α Σ Σ Ε Ω Σ

Ἱ Σ Τ Ο Ρ Ι Α.

HERODOTI

HALICARNASSENSIS

HISTORIA.

EX EDITIONE JACOBI GRONOVII;

TOMIS NOVE M.

COELATUMQUE NOVEM MUSIS OPUS. HOR.

ADJECTUS EST, EX EADEM EDITIONE, LIBER DE
VITA HOMERI; VULGO SED FALSO, ADSCRIPTUS
HERODOTO.

TOM. VI.

GLASGUA E:

IN AEDIBUS ACADEMICIS

EXCŪDEBANT ROBERTUS ET ANDREAS FOULIS

ACADEMIAE TYPOGRAPHI

MDCC LXI.

ΤΩΝ ΤΟΥ

ΗΡΟΔΟΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΕΚ ΤΗΣ,

ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗΣ

ΕΡΑΤΩ.

HERODOTI

HISTORIARUM

LIBER SEXTUS,

QUI INSCRIBITUR

ΕΡΑΤΩ.

TOM. VI.

A

ΤΩΝ ΤΟΥ
 ΗΡΟΔΟΤΟΥ
 ΙΣΤΟΡΙΩΝ
 ΕΚΤΗ,
 ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ
 ΕΡΑΤΩ.

ΑΡΙΣΤΑΓΟΡΗΣ μὲν νυν Ἰωνίην ἀποστήσας, οὕτω τελευτᾷ. Ἰστιάῳς δὲ ὁ Μιλήτης τύραννος μεμετιμένος ὑπὸ Δαρείῳ, παρῆν ἐς Σάρδεις. ἀπιγμένον δὲ αὐτὸν ἐκ τῶν Σέσων, ἤρετο^α Ἀρταφέρνης ὁ Σαρδίων ὑπαρχος, κατὰ κῶδιόν τι δοκέει^β Ἰωνας ἀπεσῆναι· ὁ δὲ ἔτε εἰδέναι ἔφη, ἐθωύμαζέ τε τὸ γεγονός, ὥς ἔδεν δῆθεν τῶν παρέοντων πρηγμάτων ἐπιστάμενος. ὁ δὲ Ἀρταφέρνης ὄρεων αὐτὸν τεχνάζοντα, εἶπε, εἰδὼς τὴν ἀτρεκίην τῆς ἀποστάσιος, ‘Οὕτω τοι Ἰστιάε ἔχει κατὰ ταῦτα τὰ πρήγματα· τῷτὸ τὸ ὑπόδημα ἔρραψας

^α ἤρετο. ^β δοκέει.

HERODOTI
HISTORIARUM
LIBER SEXTUS,
QUI INSCRIBITUR
ERATO.

ARISTAGORAS quidem Ionicae rebellionis auctor ita oppetiit. Histiaeus autem Mileti tyrannus a Dario dimissus Sardes venit: eo quum venisset e Sufis, interrogatus est ab Artapherne Sardium praefecto, quidnam ei videretur Iones ad rebellandum induxisse: et quum negaret se id scire, quinimo mirari quod actum esset, tanquam rerum praesentium prorsus ignarus, Artaphernes, qui eum artificio uti comperisset, et veram defectionis originem nosset, inquit, 'Histiaeae, sic res istae se habent; hunc calceum tu qui-

‘dem fuisti, Aristagoras autem calceavit.’

2. Hoc Artaphernes ad rebellionem pertinens dixit: quem Histiaeus tanquam rei gnarum veritus, prima statim nocte fuga se ad mare proripuit, regem Dari-um frustratus, cui Sardiniam insulam ma-ximam in illius potestatem redacturum se pollicitus, subiit ducatum Ionum belli ad-versus Darium. Is quum in Chium trans-misisset, a Chiis in vincula coniectus est, vituperatus ab eis quasi res novas molire-tur contra ipsos ab Dario: sed ubi omnem cognovere rationem, quod regi hostis es-set, hominem solverunt.

3. Ibi interrogatus Histiaeus ab Io-nibus, cur ita propense Aristagorae ut a rege deficeret mandasset, et tanta clade Iones affecisset, causam quae ipsis fuerat plane non aperuit, sed dixit regem Dari-um constituisse, Phoenices e sedibus suis

β' μὲν σὺ, ὑπεδήσατο δὲ ὁ Αρισταγόρης.

β'. Αρταφέρνης μὲν ταῦτα ἐς τὴν ἀπόσασιν ἔχοντα εἶπε· Ἰστιάῳς δὲ, δείσας ὡς συνιέντα Αρταφέρνηα, ὑπὸ τὴν πρώτην ἐπελθῶσαν νύκτα ἀπέδρη ἐπὶ θάλασσαν, βασιλῆα Δαρεῖον ἐξηπατηκώς· ὃς Σαρδῶ νῆσον τὴν μεγίστην ὑποδεξάμενος κατεργάσασθαι, ὑπέδυνε τῶν Ιῶνων τὴν ἡγεμονίην τῷ πρὸς Δαρεῖον πολέμῳ. διαβὰς δὲ ἐς Χίον, ἐδέθη ὑπὸ Χίων, καταγνωθεὶς πρὸς αὐτέων^c νεώτερα πρήσσειν πρήγμαλα ἐς ἐωϋτὲς ἐκ Δαρείῳ. μαθόντες μὲντοι οἱ Χῖοι τὸν πάντα λόγον, ὡς πολέμιος εἴη βασιλεῖι, ἔλυσαν αὐτόν.

γ'. Ενθαῦτα δὴ εἰρωλεώμενος ὑπὸ τῶν Ιῶνων ὁ Ἰστιάῳς κατότι προθύμως ἔτῳ ἐπέσειλε τῷ Αρισταγόρῃ ἀπίσασθαι ἀπὸ βασιλῆος, καὶ κακὸν τοσούτον εἴη Ιῶνας ἐξεργασμένος· τὴν μὲν γενομένην αὐτοῖσι αἰτίην ὃ μάλα ἐξέφαινε, ὃ δὲ ἔλεγέ σφι, ὡς βασιλεὺς Δαρεῖος ἐβουλεύσατο Φοίνικας

^c καταγνωσθῆς ὑπ' αὐτίων.

μὲν ἔξανασηήσας, ἐν τῇ Ἰωνίῃ κατοικήσαι,
 Ἰωνας δὲ, ἐν τῇ Φοινίκῃ· καὶ τετέων εἶνε-
 κα ἐπισείλειε. ἔδὲ τι πάντως ταῦτα βα-
 σιλῆος βουλευσαμένους, ἐδειμάτε τὸς Ἰωνας.

δ. Μετὰ δὲ, ὁ Ἰσριαῖος δι' ἀγέλῃς ποι-
 εύμενος Ἑρμίππῃ, ἀνδρὸς Ἀταρνεΐτεω,
 τοῖσι ἐν Σάρδισι ἔῃσι Περσέων ἔπεμπε βι-
 βλία, ὡς προλελεχνηνευμένων αὐτῷ, ἀπο-
 στασιος πέρι. ὁ δὲ Ἑρμιππος πρὸς τὸς μὲν
 ἀπεπέμφθη, ἢ διδοῖ, φέρων δὲ ἐνεχείρισε
 τὰ βιβλία Ἀρταφέρνηϊ. ὁ δὲ, μαθὼν ἅπαν
 τὸ γινόμενον, ἐκέλευε τὸν Ἑρμιππον τὰ
 μὲν παρὰ τῷ Ἰσριαίῳ, δῶναι φέροντα τοῖσι
 περ ἔφερε, τὰ δὲ ἀμοιβαῖα τὰ παρὰ τῶν
 Περσέων ἀντιπεμπόμενα Ἰσριαίῳ, ἐωϋτῷ
 δῶναι. τετέων δὲ γενομένων φανερῶν, ἀ-
 πέκτεινε ἐνθαῦτα πολλὰς Περσέων ὁ Ἀρ-
 ταφέρνης.

ε. Περὶ Σάρδεις μὲν δὴ ἐγένετο ταρα-
 χή. Ἰσριαῖον δὲ, ταύτης ἀποσφαλέντα τῆς
 ἐλπίδος, Χῖοι κατῆγον ἐς Μίλητον, αὐτῷ

amotos in Ioniam transferre, et Iones in Phoenicen, et hac caussa sic monuisse: quum nihil omnino tale rex deliberavisset, ipse Iones terrefaciebat.

4. Post haec ad Persas qui Sardibus erant, literas dat, tanquam secum antea de rebellionem fabulatos; quas literas misit per quendam Hermippum Atarnitam. Eas Hermippus non iis ad quos dabantur reddidit, sed in manum dedit Artapherni. Ille, omnibus quae agebantur cognitis, jubet Hermippum eas quidem reddere, quibus Histiaeus mittebat, sed quae vicissim a Persis ad Histiaeum responderentur, sibi dare. Ita rebus palam factis, Artaphernes de multis Persarum supplicium sumpsit.

5. Et Sardibus quidem tumultus exiit: Histiaeus autem hac spe lapsus, exoratis Chiis, Miletum ab illis reductus est.

Sed Milefii, libenter etiam ab Aristagora liberati, nullo pacto animum inducebant ad alium tyrannum illuc recipiendum, utpote gustata libertate. Histiaeus igitur sub noctem conatus per vim redire Miletum, a quodam Milefio femur vulneratus est. Ita reiectus a patria sua, se recepit Chium: atque illinc, quoniam Chios ad tradendas sibi naves inducere non poterat, trajecit Mitylenen: et quum Lesbiiis ut sibi traderent naves persuasisset, hi sane octo triremibus instructis Byzantium cum eo navigarunt. Ibi que subsidentes, navigia e Ponto enavigantia intercipiebant, praeter eorum qui se paratos obsequi Histiaeo ipsi assentiebantur.

6. Histiaeo et Mitylenaeis haec agentibus, ad ipsam Miletum ingens exercitus navalis pariter et terrestris expectabatur. Duces enim Persarum coactis in unum

Ἰστιάω^δ δεηθέντος· οἱ δὲ Μιλήσιοι ἄσμενοι ἀπαλλαχθέντες καὶ Ἀρισαγόρεω, ὕδαμῶς πρόθυμοι ἔσαν ἄλλον τύραννον δέκεσθαι ἐς τὴν χώραν, οἷα ἐλευθερίας γευσάμενοι. καὶ δὴ (νυκτὸς γὰρ ἐβῆς βίῃ ἐπειράτο κατιῶν ὁ Ἰστιάω^ς ἐς τὴν Μίλητον) τιτρώσκεται τὸν μηρὸν ὑπὸ τευ τῶν Μιλησίων. ὁ μὲν δὴ ὡς ἀπῶστος τῆς^δ ἐωϋτῆ γίνεται, ἀπικνέειαι ὀπίσω ἐς τὴν Χίον, ἐνθεῦτεν δὲ (ὃ γὰρ ἔπειθε τῆς Χίης ὥστε ἐωϋτῶ δῶναι νέας) διέβη ἐς Μιτυλήνην, καὶ ἔπεισε Λεσβίης δῶναι οἱ νέας. οἱ δὲ, πληρώσαντες ὀκτῶ τριήρεις, ἔπλεον ἅμα Ἰστιάω^ς ἐς Βυζάντιον. ἐνθαῦτα δὲ ἰζόμενοι, τὰς ἐκ τῆς Πόντου ἐκπλώσας τῶν νεῶν ἐλάμβανον, πλὴν ἢ ὅσοι αὐτῶ^ς Ἰστιάω^ς ἔφασαν ἐτοῖμοι εἶναι πείσεσθαι^ε.

5', Ἰστιάω^ς μὲν νυν καὶ Μιτυληναῖοι ἐποίευν ταῦτα. ἐπὶ δὲ Μίλητον αὐτὴν ναυτικὸς πολλὸς καὶ πεζὸς ἦν στρατὸς προσδόκιμος. συστραφέντες γὰρ οἱ στρατηγοὶ τῶν

^δ ἀπῶστος ἐκ τῆς. ^ε ὅσοι αὐτῶν Ἰστιάω^ς. ^ε πείσεσθαι.

Περσέων, καὶ ἐν παήσαντες στρατόπεδον, ἤλαυνον ἐπὶ τὴν Μίλητον, τ' ἄλλα πολίσματα περὶ ἐλάσσονος ποιησάμενοι. τῷ δὲ ναυτικῷ Φοίνικες μὲν ἔσαν προθυμότατοι, συνεστρατεύοντο δὲ καὶ Κύπριοι, νεωστὶ κατεστραμμένοι, καὶ Κίλικές τε καὶ Αἰγύπτιοι.

Ζ'. Οἱ μὲν δὴ ἐπὶ τὴν Μίλητον καὶ τὴν ἄλλην Ἰωνίνην ἐστράτευον^β. Ἴωνες δὲ, πυνθανόμενοι ταῦτα, ἔπεμπον προβάλλας σφέων αὐτέων ἐς Πανιώνιον· ἀπικομένοισι δὲ τέτοισι ἐς τῷτον τὸν χῶρον, καὶ βουλευόμενοισι, ἔδοξε πεζὸν μὲν στρατὸν μὴ συλλέγειν^γ ἀνίξουσιν Πέρσῃσι, ἀλλὰ τὰ τείχεα ῥύεσθαι^δ αὐτὰς Μιλησίους· τὸ δὲ ναυτικὸν πληρῆν, ὑπολειπομένους μηδεμίαν τῶν νεῶν. πληρώσαντας δὲ, συλλέγεσθαι τὴν ταχίστην ἐς Λάδην, προναυμαχήσαντας Μιλήτας. ἡ δὲ Λάδη, ἔστι νῆσος μικρὴ ἐπὶ τῇ πόλει τῇ Μιλησίῳν κειμένη.

ή'. Μετὰ δὲ ταῦτα, πεπληρωμένησι τῇσι νηυσὶ παρῆσαν οἱ Ἴωνες· σὺν δὲ σφί,

^β ἐστρατεύοντο. ^γ στρατὸν μηδὲν συλλέγειν. ^δ ἀλλ' ἐκ τείχεος ὡς δυνατὸν ῥύεσθαι.

exercitum copiis versus eam ducebant, minoris cetera oppida facientes. Inter classarios promptissimi erant Phoenices, cum quibus militabant, et Cyprii recens subacti, et Cilices, et Aegyptii.

7. Hos adversus Miletum et ceteram Ioniam venturos quum intellexissent Iones, miserunt suos quique primores ad commune Ioniae concilium. Quibus in eum locum coactis atque deliberantibus, visum est, non debere terrestres copias adversus Persas contrahi, sed ab ipsis Milesiis muros defendi, classem sociis navalibus instruere nulla navi praetermissa: instructaque classe, primo quoque tempore contrahi apud Ladam pugna navali decreturos ad juvandam Miletum.

8. Lada autem, parva est insula, urbi Milesiorum objacens. Post haec impletis navibus Iones praesto fuerunt, comitan-

tibus Aeolensibus quicunque incolunt Aeolidem terram, atque ita aciem instruxerunt. Cornu quod erat auroram versus, ipsi Milesii cum octoginta navibus quas etiam praebebant, tenebant. His contigui Prienenses erant, duodecim cum navibus et Myusii cum tribus. His contigui Teii, septem et decem cum navibus; illis juncti Chii cum centum. Ultra hos locati erant Erythraei et Phocaeenses: Erythraei quidem, collatis octo navibus, Phocaeenses vero tribus. Phocaeensibus adhaerebant Lesbii cum navibus septuaginta. Ultimi in cornu occasum versus erant Samii cum sexaginta navibus. In summa omnium numerus, trecentae quinquaginta tres triremes. Tot fuere Ionum naves.

9. Barbarorum vero, numero sexcentae. Quae ubi et ipsae ad agrum Milesium venire, omnisque eis peditatus adfuit, tum vero duces Persarum, audita

καὶ Αἰολέων ὅσοι τὴν Αἰολίδα γῆν νέμονται·
 ἐτάσσοντο δὲ ὧδε· τὸ μὲν πρὸς τὴν ἑω εἶ-
 χον κέρας αὐτοὶ Μιλήσιοι, νέας παρεχό-
 μενοι ὀγδώκοντα. εἶχοντο δὲ τεττέων Πρι-
 ηνέες δυώδεκα νηυσὶ, καὶ Μυῆσιοι τρισὶ νηυσὶ·
 Μυασιῶν δὲ Τηϊοὶ εἶχοντο ἑπτακαίδεκα
 νηυσὶ· Τηϊῶν δὲ εἶχοντο Χίιοι ἑκατὸν νη-
 υσὶ. πρὸς δὲ τέτοισι, Ερυθραῖοι τε ἐτάσ-
 σοντο καὶ Φωκαεῖς· Ερυθραῖοι μὲν, ὀκτώ
 νέας παρεχόμενοι, Φωκαεῖς δὲ, τρεῖς. Φω-
 καέων δὲ εἶχοντο Λέσβιοι νηυσὶ ἐβδομήκον-
 τα. τελευταῖοι δὲ ἐτάσσοντο ἔχοντες τὸ
 πρὸς ἐσπέρην κέρας Σάμιοι, ἐξήκοντα νηυ-
 σὶ. πασέων δὲ τεττέων ὁ σύμπας ἀριθμὸς
 ἐγένετο, τρεῖς καὶ πεντήκοντα καὶ τριηκόσια
 τριήρεις. αὗται μὲν Ἰώνων ἔσαν.

Θ'. Τῶν δὲ βαρβάρων τὸ πλῆθος τῶν
 νεῶν ἔσαν ἑξακόσια· ὥς δὲ καὶ αὗται ἀπί-
 καλο^β πρὸς τὴν Μιλησίην, καὶ ὁ πεζὸς σφι
 ἅπας παρῆν, ἐνθαῦτα οἱ Περσέων στρατη-
 γοὶ πυθόμενοι τὸ πλῆθος τῶν Ἰάδων νεῶν,

^α MS. πάντων. ^β ἀπικοντο.

καταρρώδησαν μὴ ἔδυνατοὶ γένωνται ὑπερβαλέσθαι, καὶ ἔτω ἔτε τὴν Μίλητον οἰοίτε ἔωσι ἐξελεῖν, μὴ ἔκ ἐόντες ναυκράτορες, πρὸς τε Δαρεῖον κινδυνεύσωσι κακὸν τι λαβεῖν. ταῦτα ἐπιλεγόμενοι ἔλεξαν συλλέξαντες^c τῶν Ἰώνων τὰς τυράννας, οἱ ὑπ' Ἀρισταγόρεω μὲν τῇ Μιλησίᾳ καί αλυθέντες τῶν ἀρχαίων, ἔφευγον ἐς Μήδους, (ἐτύγχανον δὲ τότε συσφαιεούμενοι ἐπὶ τὴν Μίλητον) τῶν τῶν ἀνδρῶν τὰς παρεόντας συγκαλέσαντες, ἔλεγόν σφω τάδε^d,

Ἄνδρες Ἴωνες, νῦν τις ὑμέων εὖ ποιήσας
 Φανήτω τὸν βασιλῆος οἶκον· τοὺς γὰρ
 αὐτέων ἕκαστος^e ὑμέων παλιήτας πειρά-
 σθω ἀποχίζων ἀπὸ τῆς λοιπῆς συμμαχι-
 κῆς· προῖχόμενοι δὲ ἐπαγγείλασθε τάδε,
 ὥς πείσονται τε ἄχαρι ἔδεν διὰ ἀπόστα-
 σιν, ἔδὲ σφί ἔτε τὰ ἱερά ἔτε τὰ ἴδια ἐμ-
 πρήσειαι^f. ἔδὲ βιαίτερον ἔξωσι ἔδεν, ἢ
 πρότερον εἶχον. εἰ δὲ ταῦτα μὲν ἔποι-
 ῆσθε, οἱ δὲ πάντως διὰ μάχης ἐλεύσονται.

^c ἐπιλεγόμενοι, συλλέξαντες. ^d ἔλεγον τάδε. ^e γὰρ ἰωῦτῷ ἕκαστος. ^f MS. ἐμπιπρήσειαι. ^g μὲν μὴ ποιήσουσι.

multitudine Ionicarum navium, extimuerunt ne hostem superare, atque ita nec Miletum capere possent classe non potentes, simulque ob id apud Darium caderent in periculum poenae fubeundae. Haec reputantes, contractis Ionum tyrannis, qui ab Aristagora Milesio dejecti imperiis, ad Medos fugerant, et tunc adversus Miletum simul militabant, horum quicumque aderant convocatis, ita verba fecerunt, ‘ Viri Iones, nunc aliquis vestrum bene merens de domo regia appareat. Suos enim populares quisque vestrum conetur abducere a reliquis sociis, eliciendo illos hac promissione, nihil eos quod rebellarint, molestiae sensuros, nullas eorum vel sacras vel privatas res incensum iri, nihil violentius quam ante passuros; sin minus ista facere, sed omnino decernere proelio voluerint,

‘ haec eis damna dicite eventura, quae
 ‘ certe evenient; ipsos proelio victos in
 ‘ servitutem rapiendos, liberos eorum a
 ‘ nobis castrandos, virgines in Baëtra as-
 ‘ portandas. terram aliis tradendam.’

10. Haec loquutis Persarum ducibus,
 Ionum tyranni sub noctem ad suos quis-
 que populares denunciatum miserunt.
 Iones ad quos ii nuncii etiam pervene-
 runt; contemnere haec nec admittere pro-
 ditionem, sibi quique solis illa a Persis
 denunciari existimantes. Haec quidem;
 simulatque Miletum Persae applicuere,
 gesta sunt.

11. Mox cum ad Laden Iones co-
 acti essent, conciliaque haberentur, et a-
 liae ab aliis sententiae dicerentur, etiam
 in his Dionysius Phocaeensis dux ita lo-
 quutus est: ‘ In acie quippe novaculae res

‘ται, τὰδὲ σφι λέγειε ἐπηρεάζοντες, τὰ
 ‘περ σφέας καλέξει, ὡς ἐσωθέντες τῇ μά-
 ‘χῃ, ἑξάνδρα ποδιεῦνται, καὶ ὡς σφέων τὸς
 ‘παῖδας ἐκτομίας ποιήσομεν, τὰς δὲ παρ-
 ‘θέντας ἀνασπάσας ἐς Βάκτρα· καὶ ὡς τὴν
 ‘χώρην ἄλλοισι παραδώσομεν.’

ι. Οἱ μὲν δὲ ἔλεγον ταῦτα· τῶν δὲ
 Ἰώνων οἱ τύραννοι διέπεμπον νυκτὸς ἕκα-
 στος ἐς τὸς ἐωϋτῶ ἑξαγγελλόμενος. οἱ δὲ
 Ἴωνες, ἐς τὸς καὶ ἀπίκοντο αὐταὶ αἱ ἀγγε-
 λῖαι, ἀγνωμοσύνη τε διεχρέωντο, καὶ ἔ-
 προσίεντο τὴν προδοσίην· ἐωϋτῶσι τε ἕκα-
 σοι ἐδόκεον μένοισι ταῦτα τὸς Πέρσας ἑξ-
 αγγέλλεσθαι. ταῦτα μὲν νυν ἰθέως ἀπι-
 κομένων ἐς τὴν Μίλητον τῶν Περσέων
 ἐγένετο.

ια'. Μετὰ δὲ, τῶν Ἰώνων συλληχθέν-
 των ἐς τὴν Λάδην, ἐγένοντο ἀγοραί· καὶ δὴ
 καὶ σφι καὶ ἄλλοι ἡγορόωντο, ἐν δὲ δὴ καὶ ὁ
 Φωκαεὺς στρατηγὸς Διονύσιος, λέγων τὰ-
 δε, ‘Επὶ ξυρῶ γὰρ τῆς ἀκμῆς ἔχειαι ἡ·

μῖν τὰ πρήγματα, Ἄνδρες Ἴωνες, ἢ εἶνα
 ἐλευθέροισι ἢ δούλοισι, καὶ τέτοισι ὡς δρῆ-
 πέτησι. νῦν ὦν ὑμεῖς, ἣν μὲν βέλομεν
 ταλαιπωρίην δέκεσθαι^α, τὸ παραχρῆ-
 μα μὲν πόνος ὑμῖν ἔσαι, οἳοί τε δὲ ἔσε-
 σθε, ὑπερβαλλόμενοι τὰς ἐναντίους, εἶναι
 ἐλεύθεροι· εἰ δὲ μαλακίῃ τε καὶ ἀταξίῃ
 διαχρήσεσθε, ὑδεμὴν ὑμέων ἔχω ἐλπίδα
 μὴ ἔδωσιν ὑμέας δίκην τῷ βασιλεῖ τῆς
 ἀποσάσιος. ἀλλ' ἐμοί τε πείθεσθε, καὶ
 ἐμοὶ ὑμέας αὐτὰς ἐπιτρέψαίτε. καὶ ὑμῖν
 ἐγὼ, θεῶν τὰ ἴσα νεμόντων, ὑποδέχομαι
 ἢ ἔσσυμίζεσθαι τὰς πολεμίας, ἢ συμμίσ-
 γοντας, πολλὸν ἐλασσωθήσεσθαι^β.

16. Ταῦτα ἀκέσαντες οἱ Ἴωνες ἐπιτρέ-
 πσι σφέας αὐτὰς τῷ Διονυσίῳ· ὁ δὲ, ἀ-
 νάγων ἐκάστοτε ἐπὶ κέρας τὰς νέας, ὅπως
 τοῖσι ἐρέτησι χρήσαιο, διέκπλοον παύ-
 μενος τῇσι κηυσὶ δι' ἀλληλέων, καὶ τὰς ἐπι-
 βάτας ὀπλίσειε, τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρης
 τὰς νέας ἔχεσκε ἐπ' ἀγκυρέων. παρεῖχε

^α ταλαιπωρίας ὑποδέχεται. ^β ἐλασσωθήσεσθαι.

' nostrae sunt, viri Iones, ut aut liberi si-
 ' mus aut servi, et quidem tanquam fu-
 ' gitivi. Itaque vos, si vultis aerumnas
 ' excipere, cum maxime quidem fubeun-
 ' dus erit vobis labor; verumtamen su-
 ' peratis hostibus, liberi esse poteritis:
 ' sin autem ignavi fueritis, et per tumul-
 ' tum omnia confuderitis, nullam vestri
 ' spem habeo quominus poenas regi re-
 ' bellionis detis. Sed assentiamini mihi,
 ' et vos ipsos mihi permittite; et ego, diis
 ' ex aequo juvantibus, recipio vobis aut
 ' non concursuros hostes, aut si concur-
 ' rent, multo inferiores futuros.'

12. His auditis, Iones sese Dionysio
 permisere. Ille naves identidem in cor-
 raa producens, ut remigibus uteretur, na-
 vibus inter se trajectory procurans, et pro-
 pugnatorez armaret, reliquum diei naves
 in ancoris retinebat, et quotidie laborem

Ionibus exhibebat; ad septimum usque
 diem obtemperaverunt atque imperata
 fecerunt. Post dies istos proximo Iones,
 utpote talium vexationum insucti, tum
 laboris hac tolerantia, tum sole afflictati,
 inter se dixere, ‘ Quo nos deorum offen-
 ‘ so ista patimur? qui desipientes ac de
 ‘ cursu mentis dejecti viro Phocaeensi su-
 ‘ perbo tres naves habenti, omnino nos
 ‘ ipsos permisimus? quos ille sumptos
 ‘ perdit insanabilibus aerumnis? quorum
 ‘ multi quidem in morbum inciderunt,
 ‘ multi idem passuri videntur. quibus fa-
 ‘ tius est quidvis aliud quam haec mala
 ‘ pati, atque adeo servitutem futuram, si-
 ‘ qua erit, sustinere, quam praesenti af-
 ‘ flictiari. Agite, huic ne deinceps obtem-
 ‘ peremus.’ Haec inter se loquuti; et
 mox deinde nemo illi parere velle, sed

τε τοῖσι Ἰωσι πόνον δι' ἡμέρης. μέχρι μέν
 νυν ἡμερέων ἑπτὰ ἐπείθοντό τε καὶ ἐποίουν
 τὸ κελευόμενον. τῇ δὲ ἐπὶ ταύτῃσι, οἱ Ἰω-
 νες, οἷα ἀπαθέες ἐόντες πόνων τοις τῶν, τε-
 τρυμένοι τε ταλαιπωρήσιν τε καὶ ἡλίῳ,
 ἔλεξαν πρὸς ἐωϋτὲς τὰδε, ' Τίνα δαιμό-
 νων παραβάντες, τὰδε ἀναπίμπλαμεν;
 ' οἵτινες παραφρονήσαντες, καὶ ἐκπλώσαντες
 ' ἐκ τῆς νόστος, ἀνδρὶ Φωκαεῖ ἀλαζόνι, παρε-
 ' χομένῳ νέας τρεῖς, ἐπιτρέψαντες ἡμέας
 ' ἐωϋτὲς ἔχομεν; ὁ δὲ, παραλαβὼν ἡμέας,
 ' λυμαίνεται λύμῃσι ἀνηκέστοισι καὶ δὴ
 ' πολλοὶ μὲν ἡμέων ἐς νόστος πεπτώκασιν,
 ' πολλοὶ δὲ ἐπίδοξοι τῷ τῷ τῷ πείσε-
 ' σθαι εἰσί. πρό τε^c τῶν τῶν κακῶν,
 ' ἡμῖν γε κρέασον καὶ ὅτις ἄλλο παθέειν
 ' ἐσὶ, καὶ τὴν μέλλουσαν δαλνίην ὑπομεί-
 ' ναι, ἥ τις ἔσαι, μᾶλλον ἢ τῇ παρεύσῃ
 ' συνέχεσθαι. Φέρετε, τῇ λοιπῇ μὴ πει-
 ' θώμεθα αὐτῷ.' Ταῦτα ἔλεξαν. καὶ με-
 τὰ ταῦτα αὐτίκα πείθεσθαι ἔδεις ἤθελε,

^c πέσισθαι. πρό τε.

ἀλλ' οἷα στρατιή, σκηνάς τε πηξάμενοι ἐν
τῇ νήσῳ, ἐσκητροφέοντο, καὶ ἐσβαίνειν ἐκ
ἐθέλεσκον ἐς τὰς νέας, ὅδ' ἀναπειράσθαι.

17'. Μαθόντες δὲ ταῦτα τὰ γινόμενα
ἐκ τῶν Ιῶνων οἱ στρατηγοὶ τῶν Σαμίων,
ἐνθαῦτα δὴ παρ' Αἰάκεος τῷ Συλοσῶντος,
κείνης τῆς πρότερον ἔπεμπε λόγους Αἰά-
κης, κελευόντων τῶν Περσέων, δεόμενός
σφῶν ἐκλιπεῖν τὴν Ιῶνων συμμαχίην· οἱ
Σάμιοι ὦν, ὁρέωντες ἅμα μὲν ἔδσαν ἀτα-
ξίην πολλὴν ἐκ τῶν Ιῶνων, ἐδέκοντο τῆς
λόγους· ἅμα δὲ κατεφαίνετό σφι εἶναι ἀδύ-
νατον τὰ βασιλῆος πρήγματα ὑπερβαλέ-
σθαι, εὖ τε ἐπιστάμενοι ὥς εἰ καὶ τὸ παρεὸν
ναυτικὸν ὑπερβαλοῖατο τὸν Δαρεῖον, ἄλ-
λό σφι παρέσαι πενία πλήσιον. προφάσιος
ὦν ἐπιλαβόμενοι, ἐπεὶ τε τάχιστα εἶδον
τῆς Ιῶνας ὃ βυλομένους εἶναι χρηστῆς, ἐν
κέρδει ἐποιεῦντο περιποῖσθαι τὰ τε ἰρὰ τὰ
σφέτερα καὶ τὰ ἴδια. ὃ δὲ Αἰάκης, παρ' ὃ
τῆς λόγους ἐδέκοντο, πᾶσι μὲν ἦν Συλοσῶν-

tentoriis more militari in insula defixis, frui umbraculis, ac nolle naves ingredi, neque experimentis explorari.

13. Id ab Ionibus fieri animadvertentes Samiorum duces, tunc per Aeacem Sylofontis filium, illos quos antea miserat sermones Aeaces, jubentibus Persis rogans illos, ut defererent societatem Ionum: Samii igitur, videntes simul gravem confusionem Ionum existere, admiserunt eos sermones, simul quod fieri non posse videretur, ut regis potentiam superarent, ac probe scirent, si praesens copia navalis superaretur Darii, aliam quintuplo majorem adfuturam. Nacti igitur occasionem, ubi primum viderunt Iones negantes se in officio futuros, lucrificandam putaverunt suorum sacrorum atque privatarum rerum conservationem. Aeaces autem cujus orationem admisere Samii, filius Sy-

Iosontis Aeacis filii fuit, Sami tyrannus, ab Aristagora Milefio exutus principatu, quemadmodum alii Ioniae tyranni.

14. Itaque posteaquam Phoenices adnavigare coeperunt, Ionesque et ipsi naves in cornua digestas contra educere, ac propius ventum est, proeliumque confectum, tunc quinam Iones ignavi, quive egregii fuerint, haud quo pro comperto scribere, quia alius in alium rejicit culpam. Dicuntur tamen Samii tunc, quemadmodum cum Aeace composuerant, sublatis velis ex ordine excessisse Samumque abiisse, praeter undecim naves, quarum trierarchi permanferunt, dimicaruntque, nolentes dicto audientes esse ducibus. Quo ex facto commune Samiorum eis donavit, ut ipsorum nomina a majoribus paternis repetita, tanquam egregiorum virorum in columna scriberentur: exstatque ea co-

τος τῷ Αἰάκεος, τύραννος δὲ ἑὼν Σάμῃ,
 ὑπὸ τῷ Μιλησίῳ Αῤῥισαγόρῳ ἀπεξέρητο
 τὴν ἀρχὴν, κατὰπερ οἱ ἄλλοι τῆς Ἰωνίης
 τύραννοι.

18. Τότε ὦν ἐπεὶ ἐπέπλεον οἱ Φοίνικες, οἱ Ἰωνες ἀντανῆγον καὶ αὐτοὶ τὰς νέας ἐπὶ κέρας. ὥς δὲ καὶ ἀγχῷ ἐγένοντο, καὶ συνέμισγον ἀλλήλοισι, τοιενθεῦτεν ἕκ ἑχῶ ἀτρεκέως συγγράφαι οἷτινες τῶν Ἰώνων ἐγένοντο ἄνδρες κακοὶ ἢ ἀγαθοὶ ἐν τῇ ναυμαχίᾳ ταύτῃ. ἀλλήλους γὰρ κατατιῶνται. λέγονται δὲ Σάμιοι ἐνθαῦτα, κατὰ τὰ συγκείμενα πρὸς τὸν Αἰάκεα, ἀειράμενοι τὰ ἰσία, ἀποπλῶσαι ἐκ τῆς τάξις ἐς τὴν Σάμον, πλὴν ἑνδεκα νεῶν· τεττέων δὲ οἱ τριήραρχοι παρέμενον^c καὶ ἐναυμάχεον, ἀνηκῆσθήσαντες τοῖσι στρατηγῶσι. καὶ σφι τὸ κοινὸν τῶν Σαμίων ἔδωκε διὰ τῷτο τὸ πρῆγμα, ἐν σήλῃ ἀναγραφῆναι παῖρόθεν, ὥς ἀνδράσι ἀγαθοῖσι γενομένοισι· καὶ ἔστι αὕτη ἡ σήλη ἐν τῇ ἀγορῇ. ἰδόμενοι

δὲ καὶ Λέσβιοι τὰς προσεχέας Φεύγοντας,
 τῷ αὐτῷ ἐποίουν τοῖσι Σαμίοισι· ὥς δὲ καὶ
 οἱ πλεῦνες τῶν Ιῶνων ἐποίουν τὰ αὐτὰ
 ταῦτα.

ιε'. Τῶν δὲ παραμεινάντων ἐν τῇ ναυ-
 μαχίῃ περιέφθησαν τρηχύτατα Χῆτοι, ὡς
 ἀποδεικνύμεναί τε ἔργα λαμπρά καὶ ἐκ
 ἐθελοκακέωντες. παρείχοντο μὲν γάρ, ὥς-
 περ^ε καὶ πρότερον ἐρρήθη, νέας ἑκατὸν, καὶ
 ἐπ' ἐκάστης αὐτέων, ἄνδρας τεσσαράκοντα
 τῶν ἀστῶν λογάδας ἐπιβατεύοντας· ὁρῶν-
 τες δὲ τὰς πολλὰς τῶν συμμάχων προδι-
 δόντας, ἐκ ἐδικαίουν γενέσθαι τοῖσι κακοῖσι
 αὐτέων ὁμοῖοι, ἀλλὰ μετ' ὀλίγων συμμά-
 χων μεμνημένοι, διεκπλώνοντες ἐναυμά-
 χεον, ἐς ὃ τῶν πολεμίων ἐλόντες νέας συχ-
 νὰς, ἀπέβαλον τῶν σφετέρων νεῶν τὰς
 πλεῦνας. Χῆτοι μὲν δὴ τῇσι λοιπῇσι τῶν
 νεῶν ἀποφεύγῃσι ἐς τὴν ἐωϋτῶν.

ις'. "Οσοισι δὲ τῶν Χίων ἀδύνατοι ἔσαν
 καὶ νέες ὑπὸ τρωμάτων, αὐτοῖς δὲ ὡς ἐδῶ-

^ε οἱ παρείχοντο μὲν ὥς περ. ^ε ὅτοι.

lumina in foro. Lesbii videntes Samios qui juxta erant fugam capeffere, idem fecere quod Samii, sicut etiam plurimi Ionum fecerunt haec eadem.

15. Ex iis vero qui in pugna perstiterunt Chii, asperrime circumventi sunt; et quia nolebant perfide agere, et propter edita egregia opera. Qui (ut superius dictum est) centum naves quum praeberent, singulas cum quadragenis propugnatoribus delectorum civium, etsi cernebant permultos sociorum esse proditores, tamen non existimaverunt sibi licere istis pravis similes esse. sed desolati cum paucis focis discursando dimicaverunt, donec compluribus captis hostium navibus, pluribus suarum amissis, cum ceteris in terram suam perfugerunt.

16. Quorum vero naves invalidae erant propter vulnera, illi, quum insequerentur

retur hostis, ad Mycalen fugientes, impactis terrae navibus atque ibi relictis, per continentem pedestre iter fecerunt. Et quum in agrum Ephesium ingressi essent, sub noctem ad urbem contenderunt, quum illic a mulieribus sacra legiferae Cereris fierent. quos armatos Ephesii ingressos agrum suum videntes, quum de eis nihil audissent, prorsus suspicati fures esse et ad mulieres tendere, universi ad vim arcendam procurrerunt, Chiosque interemerunt: et hi quidem hoc casu occiderunt.

17. Dionysius autem Phocaeensis, posteaquam res Ionum accisas intellexit, captis tribus hostium navibus abiit non jam versus Phocaeam, (probe sciens eam cum reliqua Ionia direptum iri) sed ut erat, recta contendit in Phoenicen: ubi navibus onerariis merfis raptaque ingenti

κόνιο, καλαφυσγάνυσσι πρὸς τὴν Μυκάλην.
 νέας μὲν δὴ αὐτῇ ταύτῃ ἐποκείλαντες κα-
 τέλιπον, οἱ δὲ πεζῇ ἐκομίζοντο διὰ τῆς
 ἡπείρου. ἐπεὶ δὲ ἐσέβαλον ἐς τὴν Εφεσίην
 κομίζόμενοι οἱ Χῖοι, νυκτός τε ἀπικέαλο ἐς
 αὐτήν, καὶ ἐόντων τῇσι γυναῖξιν αὐτόθι θε-
 σμοφορίων, ἐνθαῦτα δὴ οἱ Εφέσιοι, οὔτε
 προακηκούτες ὥς εἶχε^α περὶ τῶν Χίων,
 ἰδόντες τε στρατὸν ἐς τὴν χώραν ἐσβεβλη-
 κότα, πάγχυ σφέας καταδόξαντες εἶναι
 κλῶπας, καὶ ἰέναι ἐπὶ τὰς γυναῖκας, ἐξε-
 βοήθειον πανδημεῖ, καὶ ἔκτεινον τὰς Χίους.
 ὅτοι μὲν τοί νυν^β τοιαύτησι περιέπιπτον
 τύχησι.

ιζ'. Διονύσιος δὲ ὁ Φωκαεὺς, ἐπεὶ τε
 ἔμαθε τῶν Ἰώνων τὰ πρήγματα διεφθαρ-
 μένα, νέας ἐλὼν τρεῖς τῶν πολεμίων, ἀπέ-
 πλεε ἐς μὲν Φώκαιαν ἑκέτι, εὖ εἰδὼς ὡς
 ἀνδραποδιεῖται σὺν τῇ ἄλλῃ Ἰωνίῃ, ὁ δὲ
 ἰθέως ὡς εἶχε, ἔπλεε ἐς Φοινίκην· γαυλὸς
 δὲ ἐνθαῦτα καλαδύσας, καὶ χρήματα λαβὼν

^α ὅπως εἶχε. ^β μὲν νυν.

πλλά, ἔπλεε ἐς Σικελίην. ὁρμώμενός δ' αὖ
ἐνθεῦτεν, ληστὴς κατεσῆκεε Ἑλλήνων μὲν
ἑδενός, Καρχηδονίων δὲ καὶ Τυρσηνῶν.

ιη'. Οἱ δὲ Πέρσαι ἐπεὶ τε τῇ ναυμα-
χίῃ ἐνίκων τὰς Ἰωνας, τὴν Μίλητον πο-
λιορχέοντες ἐκ γῆς καὶ θαλάσσης, καὶ ὑπο-
ρύσσοντες τὰ τείχεα, καὶ παντοίας μηχαν-
ὰς προσφέροντες, αἰρέεσι κατ' ἄκρης, ἐκί-
ετ' ἀπὸ τῆς ἀποστάσιος τῆς Αἰφιαγόρεω
καὶ ἡνδραποδίσαντο τὴν πόλιν, ὥστε ἑτα-
πεσεῖν τὸ πάθος τῷ χρησθένει τῷ ἐς Μί-
λητον γενομένῳ.

θ'. Χρεωμένοισι γὰρ Ἀργεῖοισι ἐν Δελ-
φοῖσι περὶ σωτηρίας τῆς πόλιος τῆς σφε-
τέρης, ἐχρήσθη ἐπίκαιρον χρηστήριον· τὸ
μὲν ἐς αὐτὰς τὰς Ἀργεῖας φέρον, τὴν δὲ
παρενθίκην ἔχρητε ἐς Μιλησίους. τὸ μὲν
νυν ἐς αὐτὰς Ἀργεῖας ἔχον, ἐπεὰν κατὰ
τῆτο γένωμαι τῷ λόγῳ, τότε μνησθήσο-
μαι. τὰ δὲ τῶντι Μιλησίοισι ὁ παρεῖσι
ἔχρησε, ἔχει ὧδε,

pecunia, in Siciliam navigavit: atque illinc prodeundo, latrocinia agitavit, in nulum quidem Graecorum, sed in Carthaginienses ac Tyrrhenos.

18. At Persae, victis pugna navali Ionibus, Miletum a terra atque mari obsederunt, suffossisque muris, et omni genere tormentorum admoto, eam vi et armis ceperunt sexto quàm rebellaverat Aristagoras anno, atque diripuerunt: ut defuncta sit ea calamitate quam oraculum praedixerat.

19. Siquidem Argivis apud Delphos de civitatis suae salute consulentibus, oraculum commune redditum est, partim ipsos quidem Argivos spectans, sed adjectionem habuit, de Milesiis eventura praedicentem. Illud quidem quod ad Argivos pertinet, quum ad eum locum venero, referam: quatenus autem absentibus Milesiis cecinit, ita habet,

- ‘ Tunc quoque commentrix operum Milete malorum,
- ‘ Per multis coena et praestantia munera fies,
- ‘ Crinitisque pedes tua pluribus abluet uxor :
- ‘ Nostri erit ast aliis delubri cura gemellis.’

Haec tunc Milesiis contigerunt, quum ex
 ils plerique viri a Persis, qui criniti erant,
 sunt caesi, uxores ac liberi in mancipio-
 rum numerum cesserunt, templumque
 quod erat in Didymis, et delubrum juxta
 oraculum exspoliata deflagrarunt. Pec-
 niarum autem quae in hoc templo erant,
 saepe alibi mentionem feci.

20. Milesii conservati a caede, dehinc
 Susa perducti sunt: quos rex Darius nulla
 alia poena afficiens, collocavit in urbe
 Ampe ad mare rubrum sita, ubi fluvius
 Tigris eam praeterfluens exit in mare.
 Agrum Milesium urbi circumjectum at-
 que planitiem ipsi Persae obtinere, mon-
 tana Caribus Pedasensibus possidenda de-
 derunt.

Καὶ τότε δὴ Μίλητε, κακῶν ἐπιμήχανε ἔργων,
 Πολλοῖσι δαῖπνόν τε καὶ ἀγλαὰ δῶρα γενήσῃ·
 Σαὶ δ' ἄλοχοι πολλοῖσι πόδας νίψαι κομήτας·
 Νῆς δ' ἡμετέρη διδύμοις ἄλλοισι μέλησει.

Τότε δὴ ταῦτα τῆς Μιλησίης κατελάμβανε,
 ὅποτε ἄνδρες μὲν οἱ πλεῦνες ἐκτεί-
 νοῖο ὑπὸ τῶν Περσέων ἐόντων κομητέων,
 γυναῖκες δὲ καὶ τέκνα ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ
 ἐγίνοντο· ἱερὸν δὲ τὸ ἐν Διδύμοισι, καὶ ὁ νηὸς
 τε^δ καὶ τὸ χρηστήριον, συληθέντα ἐνεπίμ-
 πρατο. τῶν δ' ἐν τῷ ἱερῷ τέττω χρημά-
 των πολλάκις μνήμην ἐτέρωθι τῇ λόγῳ
 ἐποισάμην.

κ'. Εὐθεῦτεν οἱ ζωγρηθέντες τῶν Μι-
 λησίων ἤγοντο εἰς Σῶσα· βασιλεὺς δὲ σφεας
 Δαρεῖος, κακὸν ἔδδεν ἄλλο ποιήσας, καλοί-
 χισε ἐπὶ τῇ Ερυθρῇ θαλάσῃ^ε, ἐν Ἀμπη^ς
 πόλει, παρ' ἣν Τίγρης ποταμὸς παραρρέων,
 εἰς θάλασσαν ἐξίει. τῆς δὲ Μιλησίων χώ-
 ρης αὐτοὶ μὲν οἱ Πέρσαι εἶχον τὰ περὶ τὴν
 πόλιν καὶ τὸ πεδῖον, τὰ δὲ ὑπεράκρια ἔδοσαν
 Καρσί Πηδάσεῦσι ἐκτῆσαι.

^δ Διδύμοισι, ὁ νηὸς τε. ^ε Ερυθρῇ καλομένην θαλάσῃ. ^ς Ἀμπι.

κα'. Παῖσι δὲ ταῦτα Μιλησίοισι
 πρὸς Περσέων, ἃ ἀπέδωσαν τὴν ὁμοίην
 Συβαρίται, οἳ Λάον τε καὶ Σκίδρον οἴκεον,
 τῆς πόλιος ἀπεσερημένοι. Συβάριος γὰρ
 ἀλώσεως ὑπὸ Κροϊωνητέων, Μιλήσιοι πάν-
 τες ἤδηδὸν ἀπεκείραντο τὰς κεφαλὰς, καὶ
 πένθος μέγα προεθήκαντο. πόλιες γὰρ αὖ-
 ται μάλιστα δὴ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, ἀλλήλησι
 ἐξεινώθησαν, ὅθεν ὁμοίως καὶ Ἀθηναῖοι. Ἀθη-
 ναῖοι μὲν γὰρ δῆλον ἐποίησαν ὑπεραχθε-
 ρέντες τῇ Μιλήτῃ ἀλώσει, τῇ τε ἄλλῃ
 πολλαχῇ, καὶ δὴ καὶ ποιήσαντι Φρυγίῳ
 δράμα Μιλήτῃ ἀλωσιν, καὶ διδάξαντι, ἐς
 δάκρυά τε ἔπεσε τὸ θέητρον, καὶ ἐζημίω-
 σάν μιν, ὡς ἀναμνήσαντα οἰκήϊα κακά, χι-
 λίησι δραχμῇσι καὶ ἐπέταξαν μηκέτι
 μηδένα χρᾶσθαι τέτρωτῳ δράματι.

κβ'. Μίλητος μὲν νυν Μιλησίων ἡγή-
 μωλο. Σαμίων δὲ τοῖσι τι ἔχουσι, τὸ μὲν ἐς
 τὰς Μήδους ἐκ τῶν στρατηγῶν τῶν σφετέρων
 ποιηθὲν, ὅδαμῶς ἤρεσκε· ἐδόκεε δὲ μετὰ τὴν

ἔτισαν.

21. Haec Milesiis quum ab Persis accidissent, non reddiderunt vicem Sybaritae, qui urbe exuti Laon et Scidron incolebant. nam Sybari a Crotoniatis capta, universi Milesii puberes capita detonderunt, et ingentem luctum exhibuerunt. Ex omnibus enim civitatibus (quas novimus) haec praecipue mutuo hospitio jungebantur. At non similiter Athenienses; hi enim Mileti expugnationem se permolestè tulisse cum aliis multifariam rebus declararunt, tum vero hac, quod Phrynicho docente fabulam, quam de Mileto direpta fecerat, theatrum illacrymavit, et Athenienses eum, quod domestica mala refrictuisset, mille drachmis multaverunt; adjecto interdicto nequis postea ea fabula uteretur.

22. Et Miletus quidem Milesiis desolata est. Samiis autem iis qui aliquid habebant, adeo non id quod sui duces

erga Medos fecerant, probabatur, ut inito statim post pugnam navalem consilio, visum sit, priusquam eò tyrannus Aeaces veniret, in coloniam proficisci, neque manentes et Medis servire et Aeaci. Etenim per hoc idem tempus Zancaei ab Sicilia missis in Ioniam nunciis sollicitabant Iones ad Pulchrum litus, cupientes illic urbem Ionum condere. Hoc autem litus quod Pulchrum dicitur, Siculorum quidem est, sed in ea parte Siciliae quae ad Tyrrheniam vergit. His ergo sollicitantibus, soli ex Ionibus Samii cum iis qui effugere Milesiis eo concesserunt.

23. Quibus in Siciliam tendentibus, jamque navigantibus circa Locros Epizephyrios, hoc rei contigit, ut interea Zancaei una cum suo rege, cui nomen erat Scythēs, obsiderent urbem Siculorum eam expugnaturi; idque quum audisset Anaxileus tyrannus Rhegii, offen-

ναυμαχίην αὐτίκα βεβλαιομένοισι, πρὶν ἢ σφί ἐς τὴν χώραν ἀπικέσθαι τὸν τύραννον Αἰάκεα, ἐς ἀποικίην ἐκπλέειν, μηδὲ μένοντας, Μήδοισί τε καὶ Αἰάκει^α δαλεύειν. Ζαγκλαῖοι γὰρ οἱ ἀπὸ Σικελίης; τὸν αὐτὸν χρόνον τῷτον πέμποντες ἐς τὴν Ἰωνίην ἀγγέλους, ἐπεκαλέοντο τῆς Ἰωνας ἐς Καλὴν ἀκτὴν, βεβλαιομένοι αὐτόθι πόλιν κτίσαι Ἰώνων· ἡ δὲ Καλὴ αὕτη ἀκτὴ καλεομένη, ἔστι μὲν Σικελῶν, πρὸς δὲ Τυρσηνίην τέτραμμένη τῆς Σικελίης. τεττέων ὧν ἐπικαλεομένων, οἱ Σάμιοι μῆνοι Ἰώνων^β ἐσάλησαν, σὺν δὲ σφί Μιλησίων οἱ ἐκπεφευγότες.

κγ'. Ἐν ᾧ τοιόνδε δὴ τι ζυνήνεικε γενέσθαι· Σάμιοι γὰρ κομιζόμενοι ἐς Σικελίην, ἐγένοντο ἐπὶ Λοκροῖσι τοῖσι Ἐπιζεφυρίοις, καὶ Ζαγκλαῖοι, αὐτοὶ τε καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτέων, τῷ ἔνομα ἦν Σκύθης, περιεκαθέατο πόλιν τῶν Σικελῶν ἐξελεῖν βεβλαιομένοι μαθὼν δὲ ταῦτα ὁ Ῥηγίς τύραννος Αναγ

^α Αἰάκεισι. ^β Ἰωνας.

ξίλεως, ὅς ἐ ἐὼν διάφορος τοῖσι Ζαγκλαί-
 οισι, συμμίζας τοῖσι Σαμίοισι, ἀναπείθει
 ὡς χρεὼν εἶη Καλὴν μὲν ἀκτὴν ἐπ' ἣν
 ἔπλεον, ἔᾶν χαίρειν, τὴν δὲ Ζάγκλην
 ρχεῖν, ἔβσαν ἔρημον^ς ἀνδρῶν. πειθομένων
 δὲ τῶν Σαμίων, καὶ χόντων τὴν Ζάγκλην,
 ἐνθαῦτα οἱ Ζαγκλαῖοι ὡς ἐπύθοντο ἐχο-
 μένην τὴν πόλιν ἐωϋτῶν, ἐβόηθον αὐτῇ,
 καὶ ἐπεκαλέοντο Ἴπποκράτεια τὸν Γέλῃς
 τύραννον· ἦν γὰρ δὴ σφι ἕτος σύμμαχος.
 ἐπεὶ τε δὲ αὐτοῖσι καὶ ὁ Ἴπποκράτης σὺν
 τῇ στρατιῇ ἦκε βοηθέων, Σκύθην μὲν τὸν
 μέναρχον τῶν Ζαγκλαίων, ἀποβαλόντα^δ
 τὴν πόλιν, ὁ Ἴπποκράτης πεδῆσας, καὶ τὸν
 ἀδελφεὸν αὐτῷ Πυθογένεα, εἰς Ἰνυκὸν πό-
 λιν ἀπέπεμψε. τὸς δὲ λοιπὸς Ζαγκλαί-
 ος, κοινολογησάμενος τοῖσι Σαμίοισι, καὶ
 ὄρκον δὲς καὶ δεξάμενος, προέδωκε· μισθὸς δὲ
 οἱ ἦν εἰρημένος ὅδε ὑπὸ τῶν Σαμίων, πάν-
 των τῶν ἐπίπλων καὶ ἀνδραπόδων τὰ ἡμί-
 σεα λαβεῖν τῶν ἐν τῇ πόλει· τὰ δ' ἐπὶ τῶν

^ς ἐρήμην.

^δ Ζαγκλαίων, ὡς ἀποβαλόντα.

fus Zancloeis, adiens Samios, suavit fatius esse, ut Pulchrum litus, ad quod navigabant, valere sinerent, et Zanclam occuparent viris desertam. Samii persuasi Zanclam occuparunt. Id Zancloei quum audissent, urbi suae suppetias ferunt, advocato Hippocrate Gelae tyranno. erat enim is eorum socius. Qui posteaquam ad illos juvandos cum exercitu venit, Scythae Zancloeorum monarcho, orbato urbe, et fratri ejus Pythogeni vincula indidit, eosque in oppidum Inycum relegavit: at ceteros Zancloeos ex compacto agens cum Samiis, dato et accepto iurejurando, prodidit, pacta mercede ut dimidium omnis suppellectilis ac mancipiorum in urbe ipse haberet; quae vero in

agris essent, omnia ipsi cederent. Ergo plerosque Zancleorum titulo mancipiorum in vinculis ipse habebat: quorum praestantiores trecentos Samiis occidendos tradidit: quod tamen illi facere noluerunt.

24. Ceterum Scythes Zancleorum monarcho ex Inyco profugit Himeram, atque illinc transmisit in Asiam, ascenditque ad Darium regem: quem Darius iustissimum virorum omnium censuit qui e Graecia ad se ascendissent. nam quum exorato rege in Siciliam abiisset, rursus e Sicilia ad regem rediit: donec prae senio admodum beatus apud Persas excessit e vita.

25. Samii itaque Medis liberati, Zancclam urbem pulcherrimam nullo negotio adepti sunt. Ceterum post navale proelium pro Mileto gestum, Phoenices ju-

ἀγρῶν πάντα, Ἴπποκράτεια^ε λαγχάνειν·
 τὸς μὲν δὴ πλεῦνας τῶν Ζαγκλαίων αὐ-
 τὸς ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ εἶχε δήσας· τὸς
 δὲ κορυφαίους αὐτέων τριηκοσίους, ἔδωκε
 ταῖσι Σαμίοισι κατασφάζαι· ὃ μὲν τοι οἷ-
 γε Σάμιοι ἐποίησαν ταῦτα.

κδ'. Σκύθης δὲ ὁ τῶν Ζαγκλαίων μέ-
 γαρχος, ἐκ τῆς^ε Ἰνυκος ἐκδιδρῆσκει ἐς Ἱμέ-
 ρην· ἐκ δὲ ταύτης, παρῆν ἐς τὴν Ἀσίην,
 καὶ ἀνέβη παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον. καὶ μιν
 ἐνόμισε Δαρεῖος πάντων ἀνδρῶν δικαιοτά-
 τον εἶναι, ὅσοι ἐκ τῆς Ἑλλάδος παρ' ἐωϋ-
 τὸν ἀνέβησαν. καὶ γὰρ παρατησάμενος
 βασιλῆα, ἐς Σικελίην ἀπῖκετο· καὶ αὐτίς
 ἐκ τῆς Σικελίης ὀπίσω παρὰ βασιλῆα,
 ἐς ὃ γῆρα μέγα ἄλβιος ἔων ἐτελεύτησε ἐν
 Πέρσῃσι.

κε'. Σάμιοι δὲ ἀπαλλαχθέντες Μή-
 δων, ἀπονητὶ πόλιν καλλίστην Ζάγκλην
 περιβαλέατο. μετὰ δὲ τὴν ναυμαχίην τὴν
 ὑπὲρ Μιλήτης γενομένην, Φοίνικες, κελευ-

^ε Ἴπποκράτει. ^ε Hae voces in τῆς non sunt in MS.

πάντων Περσέων, κατήγον ἐς Σάμον Αἰάτ-
 κεα τὸν Συλοσῶνλος, ὡς πολλῷ τε ἄξιον
 γενόμενον σφίσι, καὶ μεγάλα κατεργασά-
 μενον. καὶ Σαμίοισι μένοισι τῶν ἀποσάν-
 των ἀπὸ Δαρείῃς διὰ τὴν ἔκλειψιν τῶν
 γεῶν τῶν ἐν τῇ ναυμαχίῃ, ἔτε ἡ πόλις,
 ἔτε τὰ ἱερά ἐνεπρήσθη. Μιλήτης δὲ ἀλίσ-
 σης, αὐτίκα Καρίαν ἔχον οἱ Πέρσαι· τὰς
 μὲν ἐβελοντήνῃ τῶν πολίων ὑποκυψάσας,
 τὰς δὲ ἀνάγκη προσηγάγοντο. ταῦτα μὲν
 δὴ ἔτω ἐγίνετο.

κς'. Ἰστιαίῳ δὲ τῷ Μιλησίῳ ἐόντι περὶ
 Βυζάντιον, καὶ συλλαμβάνοντι τὰς Ἰώνων
 ὀλκάδας ἐκπλεέσας ἐκ τῷ Πόντῃ, ἐξαγ-
 γέλλεσθαι τὰ περὶ Μίλητον γενόμενα. τὰ
 μὲν δὴ περὶ Ἑλλήσποντον ἔχοντα πρήσμα-
 τα, ἐπιτράπει Βισάλτῃ Απολλοφάνεας
 παιδὶ Ἀβυδηνῶ· αὐτὸς δὲ ἔχων Λεσβίους,
 ἐς Χίον ἐπλεε. καὶ Χίον Φρυγῇ ἢ προσιε-
 μένῃ μιν, συνέβαλε ἐν Κοίλοισι καλεομέ-
 νοισι τῆς Χίης χώρας. τέτων τε δὴ ἐφό-

bentibus Persis Aeacem Sylofontis filium, utpote de ipsis bene meritum, et qui egregiam operam navasset, Samum reduxerunt. Quae civitas, sola ex omnibus quae Dario rebellayerant, ea fuit cujus neque urbs neque templa incenderentur, quod in pugna navali a sociis defecisset. Statim expugnata Mileto Persae Cariam cepere, civitatibus partim se ultro dedentibus, partim vi adactis. Et haec quidem ita gesta sunt.

26. Histiaeus autem Milesio, dum circa Byzantium agit, et Ionum onerarias naves quae e Ponto cursum tenebant intercipit, affertur nuncius de rebus ad Miletum gestis. Itaque negociis ad Hellespontum pertinentibus Bisaltae Apollophanis filio Abydeno delegatis, ipse habens Lesbios, Chium navigat, et apud locum quendam agri Chii, quem vocant Cava, cum Chiorum praesidio, quod ipsum non recipiebat, congressus, permul-

tos eorum interfecit: simulque ceteros Chios, utpote ex pugna navali male affectos subegit, quodam ex eorum oppidulo cum Lesbiis progrediens.

27. Sed videlicet quoties ingentes sunt eventurae calamitates civitati vel nationi, solent signis praenunciari. etenim Chiis ante hanc cladem ingentia signa contigerant: unum, quod ex choro centum adolescentum quos miserant Delphos, duo omnino rediere, nonaginta octo tabe intercipiente absumptis: alterum, quod sub idem tempus, paulo ante navalem pugnam, tectum supra pueros litteras discentes corruit, ita ut ex centum viginti pueris unus modò evaserit. haec eis signa deus praemonstravit. Post haec excepit pugna navalis, quae civitatem in genu dejecit. Post eam pugnam accessit Histiaeus cum Lesbiis, qui Chios jam ex-

νευσε συχνὲς, καὶ τῶν λοιπῶν Χίων, οἷα
 δὴ κεκακωμένων ἐκ τῆς ναυμαχίης, ὃ Ἰσι-
 αῖος ἔχων τὰς Λεσβίους ἐπεκράτησε, ἐκ
 πολίχνης τῆς Χίων ὀρμεώμενος.

κζ'. Φιλέει δὲ κως προσημαίνειν εὐτ'
 αὖ μέλλη· μεγάλα κακὰ πόλι^α ἢ ἔθνει
 ἔσεσθαι. καὶ γὰρ Χίοισι πρὸ τῶτων ση-
 μῆϊα μεγάλα ἐγένετο· τῷτο μὲν σφι πέμ-
 ψασι ἐς Δελφὸς χορὸν νεηνιέων ἑκατὸν,
 οὗο μῆνοι τῷτέων ἀπενόσησαν, τὰς δὲ ὀκ-
 τῶ τε καὶ ἐννεήκοντα αὐτέων λοιμὸς ὑπο-
 λαβὼν^β ἀπήνεικε· τῷτο δὲ, ἐν τῇ πόλι
 τὸν αὐτὸν τῷτον χρόνον, ὀλίγον πρὸ τῆς
 ναυμαχίης, παισὶ γράμματα διδασκομέ-
 νοισι, ἐνέπεσε ἡ σέγη, ὥστε ἀπ' ἑκατὸν
 καὶ εἴκοσι παίδων εἰς μῆνος ἀπέφυγε. ταῦ-
 τα μὲν σφι σημήϊα ὁ θεὸς προέδειξε^γ. μετὰ
 δὲ ταῦτα, ἡ ναυμαχίη ὑπολαβῶσα, ἐς
 γόνυ τὴν πόλιν ἔβαλε. ἐπὶ δὲ τῇ ναυμα-
 χίῃ ἐπεγενέτο Ἰσιαῖος Λεσβίους ἄγων. κε-
 κακωμένων δὲ τῶν Χίων, καίλασροφὴν εὐπε-

^α κακὰ ἢ πόλι. ^β ἀπολαβὼν. ^γ προσέδειξε.

τέως αὐτέων ἐποίησαν^δ.

κη'. Ενθεῦτεν δὲ ὁ Ἰσιαῖος ἐσρατεύει^ο
ἐπὶ Θάσον, ἄγων Ἰώνων καὶ Αἰολέων συ-
χνῆς. περικατημένῳ δὲ οἱ Θάσον ἦλθε
ἀγγελίῃ ὡς οἱ Φοίνικες ἀναπλώσσι ἐκ τῆς
Μιλήτου ἐπὶ τὴν ἄλλην Ἰωνίην. πυθόμε-
νος δὲ ταῦτα, Θάσον μὲν ἀπόρθητον λεί-
πει, αὐτὸς δὲ ἐς τὴν Λέσβον ἠπείγετο
ἄγων πᾶσαν τὴν στρατιήν. ἐκ Λέσβου δὲ
δειμαίνοντες οἱ τῆς στρατιῆς, πέρην διαβαί-
νει, ἐκ τῆς^ε Αταρνέος ὡς ἀμύσων τὸν σῖ-
τον, τὸν τε ἐνθεῦτεν, καὶ τὸν ἐκ Καίχου πε-
δίς τὸν τῶν^ς Μυσῶν. ἐν δὲ τούτοις τοῖσι
χωρίοις ἐτύγχανε ἑὼν Ἀρπαγος, ἀνὴρ
Πέρσης, στρατηγὸς στρατιῆς ἐκ ὀλίγης· ὅς
οἱ ἀποβάντι συμβαλὼν, αὐτόν τε Ἰσιαῖον
ζωγρὴν ἔλαβε, καὶ τὸν στρατὸν αὐτοῦ τὸν
πλέω διέφθειρε.

κθ'. Εζωγρήθη δὲ ὁ Ἰσιαῖος ὧδε· ὡς
ἐμάχοντο οἱ Ἕλληνες τοῖσι Πέρσησι ἐν τῇ
Μαλήνῃ τῆς Αταρνεΐτιδος χώρας, οἱ μὲν

^δ ἰποίησαντο. ^ε διαβαίνει ἐς τὴν. ^ς πεδίον τῶν.

haustos facile excidit.

28. Histiaeus autem illinc cum multa Ionum et Aeolensium copia adversus Thasum contendit. Cui Thasum obsidenti quum esset nunciatum Phoenices a Mileto in reliquam Ioniam proficisci, Thasum inexpugnatam reliquit, atque in Lesbum trajecit cum omnibus copiis: et illinc eas formidine invadente trajecit in oppositam continentem, ex Atarneo mesurus frumentum tam illinc quam ex campo Caici qui erat Myforum. Erat in his locis forte Harpagus, vir Persa, non parvi exercitus dux: qui cum Histiaeoe egresso in terram certamen committens, et ipsum Histiaeum vivum cepit, et majorem exercitus ejus partem occidit.

29. Hunc autem in modum captus est Histiaeus: Dum Graeci cum Persis pugnarent in Malena regionis Atarniti-

dis, illi quidem diu perstiterunt, deinde vero equitatus emissus in Graecos impetum dedit, et inde tota acies pependit; adeo ut versis in fugam Graecis, Histiaeus sperans se ob praesentem noxam non interfectum iri ab rege, talem quandam vitae cupiditatem concipit, ut quum fugiens caperetur a quodam Persa, atque captus ab eodem esset transfodiendus, sese Milesium Histiaeum esse, lingua Persica utens indicaverit.

30. Quem opinor si ita vivus captus ad regem Darium perductus fuisset, nihil mali fuisse passurum, et remissurum ei Darium culpam; nunc ne id contingeret, neve fuga elapsus apud regem magnus rursus existeret, Artaphernes Sardium praetor et Harpagus, qui ceperat, ut Sardes reversus est captivum ducens, corpus

συνέσασαν χρόνον ἐπὶ πολλόν, ἡ δὲ ἵππος ὕστερον ὀρμηθεῖσα ἐπιπίπτει τοῖσι Ἑλλησι. τότε δὴ ἔργον τῆς ἵππου τὸτο ἐγένετο. καὶ τετραμμένων τῶν Ἑλλήνων, ὁ Ἰστιάος ἐλπίζων ἔκ ἀπολέεσθαι ὑπὸ βασιλῆος διὰ τὴν παρεῦσαν ἀμαρτάδα, φιλοψυχίην τοιήνδε τινα ἀναιρέει· ὡς φεύγων τε κατέλαμβάνετο ὑπ' ἀνδρὸς Πέρσεω, καὶ ὡς κατατρεόμενος, ὑπ' αὐτῷ ἔμελλε συσκευτηθήσεσθαι, Περσίδα γλῶσσαν μετεῖς, καταμηνύει ἐωϋτὸν, ὡς εἴη Ἰστιάος ὁ Μιλήσιος.

λ'. Εἰ μὲν νυν, ὡς ἐζωγρήθη, ἄχθῃ ἀγόμενος παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον, ὁ δὲ ἔτ' ἂν ἔπαθε κακὸν ὄδεν, δοκέειν ἐμοί, ἀφῆκέ τ' ἂν αὐτῷ τὴν αἰτίην· νῦν δέ μιν, αὐτέων τε τῶν εἵνεκα, καὶ ἵνα μὴ διαφυγὼν, αὐτὶς μέγας παρὰ βασιλεῖι γένῃαι, Αρταφέρνης τε ὁ Σαρδίων ὑπαρχος, καὶ ὁ λαβὼν Ἀρπαγος, ὡς ἀπύκετο ἀγόμενος ἐς Σάρδεις, τὸ μὲν αὐτῷ σῶμα αὐτῷ ταύτῃ

ἀνεσαύρωσαν, τὴν δὲ κεφαλὴν ταριχεύσαντες, ἀνήνεκον παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον ἐς Σῶσα. Δαρεῖος δὲ πυθόμενος ταῦτα καὶ ἐπαυτῆσάμενος τὸς ταῦτα ποιήσαντας, ὅτι μιν ὃ ζῶντα ἀνήγαγον ἐς ὅφιν τὴν ἐωῦτῃ, τὴν κεφαλὴν τὴν Ἰστιαίᾳ λίσσαλῆς τε καὶ περιφείλαλῆς εὖ ἐνετείλατο θάψαι, ὡς ἀνδρὸς μεγάλως ἐωῦτῃ τε καὶ Πέρσησι εὐεργέτῳ. τὰ μὲν περὶ Ἰστιαίων ἔτω ἔαχε.

λα'. Ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς ὁ Περσέων, χειμερίσας περὶ Μίλητον τῷ δευτέρῳ ἔτει ὡς ἀνέπλωσε, αἰρέει εὐπετέως τὰς νήσους τὰς πρὸς τῇ ἡπείρῳ κειμένας, Χίον καὶ Λέσβον καὶ Τένεδον. ὅπως δὲ λάβοι τὰ τῶν νήσων, ὡς ἐκάστην αἰρέσθης οἱ βάρβαροι ἐσαγήκειον τὸς ἀνθρώπους. σαγηνεύουσι δὲ τὸνδε^h τὸν τρόπον. ἀνὴρ ἀνδρὸς ἀψάμενος τῆς χειρὸς, ἐκ θαλάσσης τῆς βορρῆς ἐπὶ τὴν νοτίην δῆκυσανⁱ, καὶ ἔπειτα διὰ πάσης τῆς νήσου διέρχονταὶ ἐκθηρεύουσι τὸς

^h περιφείλαλῆς εὐπετέως ἐνετείλατο. ⁱ τῦτον. ⁱ δῆκυσαν.

quidem ejus illic in crucem sustulerunt, caput sale conditum Susa ad regem Darium detulerunt. Ea re audita Darius objurgatis qui id fecerant, quod hominem vivum in conspectum suum non adduxissent, jussit Histiaei caput eos elotum atque decorè obvolutum sepelire, tanquam viri de ipso ac de Persis bene meriti. Ita res Histiaei se habuerunt.

31. Persarum autem nauticae copiae circa Miletum hybernantes, altero anno ut inde navigarunt, haud difficulter insulas continenti adjacentes ceperunt, Chium, Lesbium, Tenedum: quarum insularum ut quamque capiebant, singulas barbari subactas vermiculabant. vermiculantem autem hunc in modum: Vir viri manum tenens prehensam, a mari boreali ad australe transiverunt: post haec omnem insulam peragrant, venando homines. Ce-

perunt quoque in continente urbes Ionicas eadem ratione, praeterquam quod non vericulabant homines. neque enim poterant.

32. Hic autem non falso cesserunt ea quae duces Persarum minati sunt Ionibus, quum ex adverso castra haberent. nam posteaquam potiti sunt urbibus, formosissimos quosque puerorum seligentes exciderunt, ut exsecis testibus pro viris integris facerent eunuchos; virginesque forma praestantissimas ad regem transportarunt: et super haec, urbes cum ipsis templis cremaverunt. Ita tertio Iones sunt in servitutem redacti, primum a Lydis, bis deinceps a Persis.

33. Profectus ab Ionia navalis exercitus, omnia quae ad laevam sunt Hellespontum innavigantibus subegit. nam quae sunt ad dexteram, jam subacta e-

ἀνθρώπους. αἶρεον δὲ καὶ τὰς ἐν ἡπείρῳ πό-
λιας τὰς Ἰάδας κατὰ τὰ αὐτά· πλήν ἐκ
ἐσαγήνευον τὸς ἀνθρώπους· ὃ γὰρ οἶά τ'
ἦν.

λβ'. Εὐθαῦτα Περσέων οἱ στρατηγοὶ
ἐκ ἐφύσαντο τὰς ἀπειλὰς τὰς ἐπηπει-
λήσαντο^α τοῖσι Ἰωσι στρατοπεδευομένοισι
ἐναντία σφίσι. ὥς γὰρ δὴ ἐπεκράτησαν τῶν
πολίων, παῖδάς τε τὸς εὐειδесаίτας ἐκλε-
γόμενοι ἐξέταμνον, καὶ ἐποίευν ἀντὶ εἶναι
ἐνόρχιας εὐνύχας^β· καὶ παρθένους τὰς καλ-
λυσεύσας, ἀνασπασθεὶς παρὰ βασιλῆα.
ταῦτά τε δὴ ἐποίευν, καὶ τὰς πόλιας ἐνε-
πίμπρασαν αὐτοῖσι τοῖσι ἰρῶσι. ἔτω δὴ
τοτρίτον Ἴωνες κατεδωλώθησαν· πρῶτον
μὲν, ὑπὸ Λυδῶν, δις δὲ ἐξῆς^γ τότε ὑπὸ
Περσέων.

λγ'. Ἀπὸ δὲ Ἰωνίης ἀπαλλασσόμενος
ὁ ναυτικὸς στρατὸς, τὰ ἐπ' ἀριστερὰ ἐσπλέ-
οντι τῇ Ἑλλησπόντῃ, αἶρεε πάντα. τὰ
γὰρ ἐπιδέξια αὐτοῖσι τοῖσι Πέρσησι ὑπο-
^α ἐπιπύλησαν. ^β ἀντὶ ἐνόρχων εἶναι εὐνύχας. ^γ δὲ ἐκ τῆς.

χεῖρια ἦν γεγονότα καὶ ἤπειρον. εἰσὶ δὲ
 αἱ ἐν^δ τῇ Εὐρώπῃ αἰδὲ τῷ Ἑλλησπόντῃ,
 Χερσόνησός τε, ἐν τῇ πόλεις συχναὶ ἐν-
 εῖσι^ε, καὶ Πέρινθος, καὶ τὰ τεῖχεα τὰ ἐπὶ
 Θρηάκῃς, καὶ Σηλυμβρία τε^ε καὶ Βυζάντιον,
 Βυζάντιοι μὲν νυν καὶ οἱ πέρηθεν Χαλκηδό-
 νιοι, ὃδ' ὑπέμεναν ἐπιπλέοντας τὰς Φοίνι-
 κας, ἀλλ' οἵχοιτο ἀπολιπόντες τὴν σφε-
 τέρην, ἔσω^ε ἔς τὸν Εὐξείνιον πόντον· καὶ
 ἐνθαῦτα πόλιν Μεσαμβρίην οἰκήσαν. αἱ
 δὲ Φοινίκες κατακαύσαντες ταύτας τὰς
 χώρας τὰς καταλειφθείσας^h, τράπονται
 ἐπὶ τε Προικόννησον, καὶ Αἰρτάκην. πυρὶ
 δὲ καὶ ταύτας νείμαντες, ἔπλεον αὐτὶς ἔς
 τὴν Χερσόνησον, ἐξαίρησοντες τὰς ἐπιλοί-
 πους τῶν πολιῶν, ὅσας πρότερον προχό-
 ντεςⁱ ὃ κατέσυραν· ἐπὶ δὲ Κυζικὸν ὃδὲ ἔ-
 πλωσαν τὴν ἀρχήν. αὐτοὶ γὰρ Κυζικηνοὶ
 ἔτι πρότερον τῶ Φοινίκων ἔσπλν, ἐγεγό-
 νεσαν^a ὑπὸ βασιλείῃ, Οἰβάρεϊ τῷ Μεγα-

^δ αἰσὶ δὲ ἐν. ^ε πόλεις πολέες αἰσὶ. ^ε Σηλυμβρία τε. ^ε οἵχοιτο,
 φυύγοντες ἀπολιπόντες τὴν πόλιν, ἔσω. ^h καταλειχθείσας. ⁱ ὅσας
 περισσότητες. ^a ἴσπλν τότε, ἐγγεγόνισαν.

rant a Persis per continentem. Hellefonti autem haec in Europa sunt, Chersonesus, in qua frequentes sunt urbes, et Perinthus, et castella per Thraciam, et Selymbria, et Byzantium. Quorum Byzantii, et qui ulteriori in litore sunt Chalcedonii, ne expectaverunt quidem adventum Phoeniciae classis: sed relicta regione sua, in interiora Euxini ponti recesserunt, ibique urbem Mesambriam condiderunt. et Phoenices his locis quae deserta erant incensis, ad Proconnesum et Artacen se convertunt. Quibus et ipsis igni traditis, rursus in Chersonesum revehuntur, eversum ceteras urbes, quas superiore accessu non everterant. nam Cyzicum omnino ne acceperunt quidem; quod ipsi Cyziceni, jam ante adventum hunc classis Phoenicum sub rege erant, quum se Oebari, qui Dascylii praeses erat, filio

Megabazi, dedissent. Ceteras Cherfonefi urbes praeter Cardiam Phoenices subegerunt.

34. Quorum usque ad id tempus tyrannus erat Miltiades, filius Cimonis, nepos Stefagorae: cujus imperii autor fuerat Miltiades Cypseli filius, ad hunc modum. Dolonci Thraces imperium hoc Cherfonefi tenebant. Hi Dilonci quum ab Absinthiiis bello vexarentur, reges suos, ut de bello consularent, Delphos miserunt. quibus Pythia respondit, ut coloniae in suam terram deducendae eum autorem asciscerent, qui primus eos templo abeuntes hospitio invitasset. Dolonci sacram viam ingressi, per Phocenses atque Boeotios iter fecerunt: a quorum nemine invitati, Athenas divertunt.

35. Ea tempestate Athenis omne quidem imperium tenebat Pisistratus, do-

εἰς ὁμολογήσαντες τῷ ἐν Δασκυλίῳ ὑ-
πάρχῳ. τῆς δὲ Χερσονήσου, πλὴν Καρδίας
πόλιος, τὰς ἄλλας πάσας ἐχειρώσαντο
οἱ Φοίνικες.

λδ'. Ετυράννευε δὲ αὐτέων μέχρι τό-
τε Μιλτιάδης, ὁ Κίμωνος τῆ Στῆσαγόρεω,
κτησαμένῃ τὴν ἀρχὴν ταύτην πρότερον
Μιλτιάδεω τῆ Κυψέλης, τρόπῳ τοιῷδε·
εἶχον Δόλογχοι Θρήϊκες τὴν ἀρχὴν τῆς
Χερσονήσου ταύτην· ἔτοι ὦν οἱ Δόλογχοι
πικρύντες πολέμῳ ὑπὸ Ἀφινδίων, ἐς
Δελφὸς ἐπέμψαν τὰς βασιλῆας περὶ τῆ
πολέμου χρησομένους. ἡ δὲ Πυθίη σφι ἀν-
εἶλε οἰκιστὴν ἐπάγειν ἐπὶ τὴν χώραν
τῆτον, ὃς ἂν σφεας ἀπιόντας ἐκ τῆ ἰρᾶ
πρῶτος ἐπὶ ξείνια καλέσῃ. ἰόντες δὲ οἱ
Δόλογχοι τὴν ἰρὴν ὁδόν, διὰ Φωκέων τε
καὶ Βοιωτῶν ἦσαν. καὶ σφεας ὡς ἔδεις ἐκά-
λεε, ἐκτράπονται ἐπ' Ἀθηνέων^β.

λέ'. Ἐν δὲ τῇσι Αῤῥήνησι τηνικαῦτα
εἶχε μὲν τὸ πᾶν κράτος Πεισίστρατος,

^β ἐκ' Ἀθηναίων.

ἀτὰρ ἐδυνάσενέ τε καὶ^c Μιλτιάδης ὁ Κυ-
 ψέλης, ἐὼν οἰκίης τεθριπποτρόφος, τὰ μὲν
 ἀνέκαθεν, ἀπ' Αἰακῷ τε καὶ Αἰγίνης γεγο-
 νώς· τὰ δὲ νεώτερα, Αθηναῖος, Φιλαίῃ τῇ
 Αἴαντος παιδὸς γενομένῃ πρώτῃ τῆς οἰ-
 κίης ταύτης Αθηναίῃ. ἕτος ὁ Μιλτιάδης,
 καλῆμενος ἐν τοῖσι προθύροισι τοῖσι ἐωυτῷ,
 ὁρέων τὸς Δολόγους παριόντας, ἐοῤῆτα
 ἔκ ἐγχωρίην ἔχοντας, καὶ αἰχμὰς, προσε-
 βώσατο· καὶ σφι προσελθῶσι, ἐπηγγείλατο
 καταγωγὴν καὶ ξείνια. οἱ δὲ δεξάμενοι, καὶ
 ξεινοῤῆντες ὑπ' αὐτῷ, ἐξέφαινον πᾶν τὸ
 μαρτήριον. ἐκφῆναντες δὲ, ἐδέοντο αὐτῷ τῷ
 θεῷ μὴ πείθεσθαι. Μιλτιάδεα δὲ ἀκέσαν-
 τα, παρ' αὐτίκα ἔπεισε ὁ λόγος, οἷα ἀχ-
 θόμενον τε τῇ Πεισιφράτῃ ἀρχῇ, καὶ βε-
 λόμενον ἐκποδῶν εἶναι. αὐτίκα δὲ ἐσάλη
 ἐς Δελφούς, ἐπειρησόμενος τὸ χρηστήριον εἰ
 ποιοίη τά περ αὐτῷ αἱ Δόλογχοι προσεδέ-
 οντο.

λς'. Κελευάσης δὲ καὶ τῆς Πυθίης, ἔτω

^c ἰδυάσται καὶ.

minabatur tamen et Miltiades Cypseli filius e familia quadrigas alente ad Olympia, primam originem repetens ab Aeaco et Aegina, sed recentiora Atheniensis, ab Philaeo Ajacis filio, qui primus in ea domo Atheniensis extitit. Miltiades hic, ut sedebat in suis anteforibus, cernens Doloncos praetereuntes, non illius loci vestem gerentes neque hastas, homines inclamavit: accedentibusque obtulit domicilium et hospitalia dona. Illi admissa oblatione, hospitaliter ab eo accepti, aperuerunt ei totum oraculum, precesque addiderunt ut deo obsequeretur. Miltiadi ea oratione audita, confestim persuasum est, ut qui pertaesus imperium Pisistrati, cuperet illinc emigrare: protinusque Delphos se contulit oraculum consulturus, nunquid faceret quae Dolonci ab eo petiverant.

36, Jubente etiam Pythia, ita Mil-

tiades Cypseli filius, quadrigae curriculo jam antea in Olympiacis victor, una cum Doloncis navigavit, assumptis Athenienfium voluntariis quibusque ad expeditionem. et ubi locum illum tenuit, ab iis qui se deduxerant, tyrannus creatus est. Is ante omnia Chersonesi isthmum operibus munivit, ab urbe Cardia ad Paetiam, ne ab Absinthiiis regionem incurfantibus infestari posset. sunt autem isthmi ista sex ac triginta stadia. ab hoc autem isthmo introrsus, omnis Chersonesus quadringentorum viginti stadiorum est longitudinis.

37. Miltiades igitur, interseptis faucibus Chersonesi, atque hoc modo Absinthiiis expulsis, primis ceterorum Lampfacenis intulit bellum: illi dispositis insidiis eum vivum cepere. Ea re Croesus Lydus audita (erat autem Croeso Mil-

δὴ Μιλτιάδης ὁ Κυψέλης ὀλύμπια ἀνηρε-
κῶς πρότερον τετῶν τεθρίππῳ, τότε
παραλαβὼν Ἀθηναίων πάντα τὸν βελό-
μενον μετέχειν τῷ σόλῳ, ἔπλεε ἅμα τοῖσι
Δολόγχοις, καὶ ἔσκε τὴν χώραν· καὶ μιν
οἱ ἐπαγαγόμενοι^δ τύραννον κατεσχέσαν-
το. ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἐπετείχισε^ε τὸν
ἰσθμὸν τῆς Χερσονήσου, ἐκ Καρδίας πόλιος
εἰς Πακτύην, ἵνα μὴ ἔχουεν σφέας οἱ Ἀ-
ψίνθιοι δηλέεσθαι ἐσβάλλοντες εἰς τὴν χώ-
ρην. εἰσὶ δὲ ἕτοιμα σάδιοι ἕξ τε καὶ τριήκοντα
τῷ ἰσθμῷ. ἀπὸ δὲ τῷ ἰσθμῷ τέτρε ἡ Χερ-
σόνησος εἴσω πᾶσα ἐστὶ σαδίων εἴκοσι καὶ
τετρακοσίων τὸ μῆκος.

Λζ'. Αποτειχίσας ὢν τὸν αὐχένα τῆς
Χερσονήσου ὁ Μιλτιάδης, καὶ τῆς Ἀψινθίδος
τρόπῳ τοιῷδε ὠσάμενος, τῶν λοιπῶν πρῶ-
ταισι ἐπολέμησε Λαμψακηνῶσι· καὶ μιν
οἱ Λαμψακηνοὶ λοχήσαντες^ε αἰρέεσι ζω-
γρίῃ. ἦν δὲ ὁ Μιλτιάδης Κροίσῳ τῷ Λυδῷ
ἐν γνώμῃ γεγωνώς. πυθόμενος ὢν ὁ Κροῖ-

^δ ἐπαγόμενοι. ^ε ἀπειτείχισι. ^ε Λαμψακηνοὶ οἱ λοχήσαντες.

σος ταῦτα, πέμπων προηγόρευε τοῖσι
 Λαμψακηνοῖσι μετιέναι Μιλτιάδεα· εἰ
 δὲ μὴ, σφέας πίτυος τρόπον ἀπείλεε ἐκ-
 τρίψειν. πλανωμένων δὲ τῶν Λαμψακη-
 νῶν ἐν τοῖσι λόγοισι, τί θέλει τὸ^α ἔπος
 εἶναι τό σφι ἀπείλησεν ὁ Κροῖσος, πίτυος
 τρόπον ἐκτρίψειν, μόγισ κοτὲ μαθὼν τῶν
 τῆς πρεσβυτέρων, εἶπε τὸ ἔον, ὅτι πίτυς
 μὲν δενδρέων πάντων ἐκκοπεῖσα, βλα-
 σὸν ὑδὲνα μετῖει, ἀλλὰ πανωλέθρως ἐξα-
 πόλλυται. δέισαντες ὦν οἱ Λαμψακηνοὶ
 Κροῖσον, λύσαντες μετήκαν Μιλτιάδεα.

λή. Οὗτος μὲν δὴ διὰ Κροῖσον ἐκ-
 φεύγει. μετὰ δὲ τελευτᾷ^β ἅπαις, τὴν
 ἀρχὴν τε καὶ τὰ χρήματα παραδὼς Στη-
 σαγόρῃ τῷ Κίμωνος ἀδελφεῷ παιδὶ ὁμο-
 μηρίῳ. καὶ οἱ τελευτήσαντι Χερσωνησίται
 θύουσι, ὡς ὁ νόμος, οἰκιστῇ, καὶ ἀγῶνα ἵππι-
 κόν τε καὶ γυμνικὸν ἐπιςτᾷσι, ἐν τῷ Λαμ-
 ψακηνῶν ὑδενὶ ἐγγίνεται ἀγωνίζεσθαι.
 πολέμῳ δὲ ἔοντος πρὸς Λαμψακηνας, καὶ

^α MS. τὸ θέλει τὸ. ^β μετὰ δὲ ταῦτα τελευτᾷ.

tiades charus) per nuncios Lampfacenis praecepit, ut hominem missum facerent: alioqui se illos in morem pinus extriturum minatus est. Hac oratione nutantibus Lampfacenis, quid sibi vellet quod Croesus minabatur se illos in morem pinus extriturum, vix tandem quidam e maioribus natu intelligens, quid illud esset exposuit, inquiens pinum ex omnibus arboribus solam esse, quae excisa nullam subolem remittat, sed prorsus emoriatur. Eapropter veriti Croesum Lampfaceni, solum Miltiadem remiserunt.

38. Ita Miltiades ob Croesum evasit: qui postea sine liberis moriens, imperium atque opes tradidit Stefagorae, Cimonis sui fratris uterini filio. Cui defuncto Chersonesitae, ut mos est, conditori sacrificant, certamenque equestre ac gymnicum statuto tempore celebrant, in quo nulli Lampfacenorum certare permittitur. Durante autem cum Lampfacenis

bello, contigit ut Stefagoras quoque liberis orbus decederet, in prytaneo percussus securi caput a quodam qui se transfugam verbis simulabat, sed re ipsa hostis erat et subardentior.

39. Stefagora hunc in modum defuncto, tum Pisistratidae Miltiadem Cimonis filium fratrem defuncti Stefagorae, cum trireme ad suscipiendas in Chersoneso res dimiserunt: in quem etiam Athenis beneficia contulerant, tanquam non sane conscii mortis Cimonis patris ejus; quam mortem alio in libro qualis fuerit commemorabo. Miltiades ut venit in Chersonesum, domi tenebat fratrem Stefagoram, videlicet puniens. Quod quum audissent Chersonesitae, undique ex omnibus civitatibus principes congregati sunt; quum autem communi profectione uterentur, quasi ad simul lugendum, in vincula ab eo conjecti sunt, et

Στησαγόρεα κατέλαβε ἀποθανεῖν ἄπαι-
δα, πληγέντα τὴν κεφαλὴν πελέκει ἐν
πρυτανείῳ· πρὸς ἀνδρὸς αὐτομόλου μὲν τῷ
λόγῳ, πολεμὶς δὲ καὶ ὑποθερμότερος τῷ
ἔργῳ.

ΛΘ'. Τελευτήσαντος δὲ καὶ Στησαγόρεω
τρόπῳ τοιῷδε, ἐνθαῦτα Μιλτιάδεα τὸν
Κίμωνος, Στησαγόρεω δὲ τῷ τελευτήσαν-
τος ἀδελφεόν, καλαμφόμενον τὰ πρήγ-
ματα, ἐπὶ Χερσονήσῃ ἀποσέλλουσι τριήρεϊ
οἱ Πεισιπρατίδαι· οἳ μιν καὶ ἐν Αθήνησι
ἐποίουν εὖ, ὥς ἔ συνειδότες δῆθεν τῷ πα-
τρὸς Κίμωνος αὐτῷ τὸν θάνατον· τὸν ἐγὼ
ἐν ἄλλῳ λόγῳ σημανέω ὥς ἐγένετο. Μιλ-
τιάδης δὲ ἀπικόμενος ἐς τὴν Χερσόνησον,
εἶχε κατ' οἶκον τὸν^c ἀδελφεὸν Στησαγό-
ρεα, δηλαδὴ ἐπίτιμῶν· οἱ δὲ Χερσονησίται
πυνθανόμενοι ταῦτα, συνελέχθησαν ἀπὸ
πασέων τῶν πολίων οἱ δυναστεύοντες πάν-
τοθεν· κοινῶ δὲ στόλῳ ἀπικόμενοι ὥς συλ-
λυπηθησόμενοι, ἐδέθησαν ὑπ' αὐτῷ. Μιλ-

^c οἶκος τὸν.

τιᾶδης τε δὴ ἴχει τὴν Χερσόνησον, πενία-
κοσίς βόσκων ἐπικέρως, καὶ γαμέει Ολόρη
τῇ Θρηίκων βασιλῆος τὴν θυγατέρα Ἡ-
γησιπύλην.

μ'. Οὗτος δὲ ὁ Κίμωνος Μιλτιάδης,
νεωστὶ μὲν ἐληλύθει εἰς τὴν Χερσόνησον, κα-
τελάμβανε δὲ μιν ἐλθόντα ἄλλα τῶν κα-
τεχόντων πρηγμάτων χαλεπώτερα. τρί-
τῳ μὲν γὰρ ἔτει τεττέων, Σκύθας ἐκφεύ-
γει. Σκύθαι γὰρ οἱ νομάδες ἐρεθισθέντες
ὑπὸ βασιλῆος Δαρείου, συνεστράφησαν καὶ
ἤλασαν μέχρι Χερσονήσου ταύτης. τέτῃς
ἐπιόντας ἐκ ὑπομείνας ὁ Μιλτιάδης, ἔφυ-
γεν ἀπὸ Χερσονήσου^d. εἰς ὃ οἱ τε Σκύθαι
ἀπαλλάχθησαν, καὶ ἐκείνον Δόλογχοι κα-
τήγαγον ὀπίσω. ταῦτα μὲν δὴ τρίτῳ ἔτει
πρότερον ἐγεγόνει τῶν τότε μιν κατέχόν-
των.

μα'. Τότε δὴ πυνθανόμενος εἶναι τὰς
Φοίνικας ἐν Τενέδῳ, πληρώσας χρημά-
των τριήρεας πέντε τῶν παρεόντων, ἀπέ-

^d ἔφυγεν Χερσόνησον.

Miltiades Cherfonesum obtinet, adjutores nutriendos quingentos; filiamque Olori regis Thracum Hegesipylam duxit uxorem.

40. Hic Cimonis filius Miltiades nuper quidem in Cherfonesum venerat, tamen postquam venit, alia graviora negotia quam praesentia erant, illum exceperunt. nam tertio quam haec gesta sunt anno Scythas profugit. Scythae enim pastorii a rege Dario irritati, coactis copiis ad hanc usque Cherfonesum processerant. Hos non ausus expectare venientes Miltiades fugit ab Cherfoneso. Donec illis digressis eum postea Dolonci reducere tribus annis antequam haec ei acciderent.

41. Tunc Phoenices apud Tenedum esse quum audisset, quinque cum triremibus (quas praesentibus facultatibus im-

pleverat) Athenas navigavit; et sicut solverat ex urbe Cardia, per sinum Melana navigabat, praetervehens Chersoneson, et Phoenicum classe circumventus, ipse quidem cum quatuor navibus ad Imbrum evasit, quintam vero Phoenices insequuti ceperunt, cui praeerat Miltiadis filius natu maximus Metiochus, non ex filia Olori Thracis, sed ex alia muliere. Eum Phoenices cum navi cepere; et quum Miltiadis filium esse cognovissent, ad regem perduxerunt, rati se magnam apud eum gratiam inituros: quoniam Miltiades dixerat apud Iones sententiam, ut suaderet Scythis, rogantibus soluta rate domum abire, obtemperare. Oblato tamen sibi Metiocho Darius tantum abest ut quicquam mali fecerit, ut permultis eum bonis affecerit. donavit enim domo

πλεε ἐς τὰς Ἀθήνας. καὶ ὥσπερ ὠρμήθη
ἐκ Καρδίας πόλιος, ἔπλεε διὰ τῷ Μέλα-
νος κόλπῳ. παραμείβετό τε τὴν Χερσόνη-
σον, καὶ οἱ Φοίνικες οἱ περιπίπτουσι τῇσι
νηυσί. αὐτὸς μὲν δὴ Μιλτιάδης σὺν τῇσι
τέσσερσι τῶν νεῶν καταφεύγει ἐς Ἰμβρον·
τὴν δέ οἱ πέμπτην τῶν νεῶν καλεῖλλον διώ-
κοντες οἱ Φοίνικες· τῆς δὲ νεὸς ταύτης ἔτυ-
χε τῶν Μιλτιάδεω παίδων ὁ πρεσβύτα-
τος ἄρχων Μητίοχος, ἕκ ἐκ τῆς Ολόρου
τῷ Θρήϊκος ἐὼν θυγατρὸς, ἀλλ' ἐξ ἄλλης·
καὶ τῷτον ἅμα τῇ νηϊ εἶλον οἱ Φοίνικες·
καὶ μιν πυθόμενοι ὡς εἴη Μιλτιάδεω παῖς,
ἀνήγαγον παρὰ βασιλῆα, δοκέοντες χάρι-
τα μεγάλην καταθήσεσθαι· ὅτι δὴ Μιλ-
τιάδης γνώμην ἀπεδέξατο ἐν τοῖσι Ἰωσι,
πεῖθεσθαι κελεύων τοῖσι Σκύθησι, ὅτε οἱ
Σκύθαι προσεδέοντο, λύσαντας τὴν χερσίν,
ἀποπλέειν ἐς τὴν ἐωϋτῶν· Δαρεῖος δὲ, ὡς
οἱ Φοίνικες Μητίοχον τὸν Μιλτιάδεω ἀνή-
γαγον, ἐποίησε κακὸν μὲν ἑδὲν Μητίοχον,

ἀγαθὰ δὲ συχνά· καὶ γὰρ οἶκον καὶ κτῆσιν
ἔδωκε, καὶ Περσίδα γυναῖκα, ἐκ τῆς οἱ τέκε-
ρα ἐγένετο, τὰ ἐς Πέρσας κεκοσμέσθαι.

μβ'. Μιλτιάδης δὲ ἐξ Ἰμβρου ἀπικνέειναι
ἐς τὰς Αθήνας, καὶ κατὰ τὸ ἔτος τῷτο ἐκ
τῶν Περσέων ἔδεν ἐπίπλεον^ε ἐγένετο τε-
τέων, ἐς νεῖκος φέρον Ἰωσι, ἀλλὰ τὰδε
μὲν χρήσιμα κάρτα τοῖσι Ἰωσι ἐγένετο,
τέττε τῷ ἔτεος Αρταφέρνης ὁ Σαρδίων ὑ-
παρχος, μέγα πεμψάμενος ἀγγέλους ἐκ τῶν
πολίων^ς, συνθήκας σφίσι αὐτοῖσι τῆς Ἰω-
νας ἠνάγκασε ποιήσασθαι, ἵνα δοσίδικοι
εἶεν, καὶ μὴ ἀλλήλους φέροίεν τε καὶ ἄγοιεν,
ταῦτά τε ἠνάγκασε ποιέειν, καὶ τὰς χώ-
ρας σφέων μετρήσας κατὰ παρασάγγας,
τῆς καλέσσι οἱ Πέρσαι τὰ τριήκοντα σά-
δια· κατὰ δὴ τέττες μείρῃσας, φόρους ἔταξε
ἐκάσσοις, οἳ κατὰ χώραν διατελέσσι ἔχον-
τες ἐκ τέττε τῷ χρόνῳ αἰεὶ καὶ ἔτι ἐς ἐμὲ,
ὥς ἐτάχθησαν ἐξ Αρταφέρνηος· ἐτάχθη-
σαν δὲ σχεδὸν κατὰ ταυτὰ τὰ καὶ πρότερον

^ε ἔτι πλέον. ^ς πολεμίων.

et possessione, uxore etiam Perfide: ex qua liberi geniti sunt qui inter Persas censentur.

42. Miltiades autem ex Imbro Athenas pervenit. Neque hoc anno quicquam est a Persis amplius in Ionas statutum contentiosum, sed benigna sane haec eis contigerunt. Hoc anno Artaphernes Sardium praefes accitis civitatum legatis, adiegit Iones ad pactiones inter se faciendas de jure dando, et ne sese invicem ferrent aut agerent. Ad hoc adactis Ionibus, per parasangas (ita enim Persae triginta stadia appellant) regiones eorum divisit: regionatimque tributa singulis instituit, quae ab Artapherne instituta, ad meam usque aetatem illic obtinuerunt, juxta eadem paene quae prius fuerant. Et haec

quidem illis pacata erant.

43. Ceterum ineunte statim vere aliis ducibus ab rege abdicatis, Mardonius Gobryae filius, adhuc adolescens, et recens in matrimonium accepta Darii filia Artozostra, ad mare descendit, permagnas ducens peditum classiariorumque copias. Qui cum exercitu postquam in Ciliciam pervenit, ipse conscensa navi cum classe reliqua abiit, aliis ducibus pedestres copias in Hellespontum ducentibus. Posteaquam autem praetervectus Asiam in Ioniam pervenit Mardonius, miram hanc rem ego referam iis Graecis qui non assentiuntur Otanem inter septem Persas suasisse potius esse Persis statum popularem, abdicatis Ionum tyrannis Mardonius statum popularem per civitates

εἶχον· καὶ σφι ταῦτα μὲν εἰρηναῖα ἦν.

μγ'. Ἄμα δὲ τῷ ἔαρι τῶν ἄλλων καταλελυμένων στρατηγῶν ἐκ βασιλῆος, Μαρδόνιος ὁ Γωβρύεω κατέβαινε ἐπὶ θάλασσαν, στρατὸν πολλὸν μὲν κάρτα πεζὸν ἅμα ἀγόμενος, πολλὸν δὲ ναυτικόν· ἡλικίην τε νέος ἑὼν, καὶ νεωστὶ γεγαμηκὼς βασιλῆος Δαρείου θυγατέρα Αρτοζώσρην. ἄγων δὲ τὸν στρατὸν τῷτον ὁ Μαρδόνιος, ἐπεὶ τε ἐγένετο ἐν τῇ Κιλικίῃ, αὐτὸς μὲν ἐπὶ βᾶς ἐπὶ νεὸς, ἐκομίζετο ἅμα τῇσι ἄλλοις νηυσὶ, στρατιὴν δὲ τὴν πεζὴν ἄλλοι ἡγεμόνες ἤγον ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον. ὡς δὲ παραπλέων τὴν Ἀσίην ἀπὶ κέλεο ὁ Μαρδόνιος ἐς τὴν Ἰωνίην, ἐνθαῦτα μέγιστον θώῤῥμα ἑρέω τοῖσι μὴ ἀποδεκομένοισι Ἑλλήνων, Περσέων τοῖσι ἐπὶ Ἀοτάνεα γνώμην ἀποδέξασθαι, ὡς χρεῶν εἴη δημοκρατέεσθαι Πέρσας. τὰς γὰρ τυράννεις τῶν Ἰώνων καταπαύσας πάντας ὁ Μαρδόνιος, δημοκρατίας κατίσθα ἐς τὰς πόλεις. ταῦτα

δὲ ποιήσας, ἠπείγειο ἐς τὸν Ἑλλήσποντον. ὥς δὲ συνελέχθη μὲν χρῆμα πολλῶν νεῶν, συνελέχθη δὲ καὶ πεζὸς στρατὸς πολλὸς, διαβάιντες τῇσι νηυσὶ τὸν Ἑλλήσποντον, ἐπορεύοντο διὰ τῆς Εὐρώπης· ἐπορεύοντο δὲ ἐπὶ τε Ερέτριαν καὶ Αθήνας.

μδ'. Αὗται μὲν ὧν σφι πρόχρημα ἔσαν τῷ στόλῳ, ἀτὰρ ἐν νόῳ ἔχοντες ὅσας ἂν πλείστας δύναντο κατασφρέφειν τῶν Ἑλληνίδων πολίων. τῷτο μὲν δὴ, τῇσι νηυσὶ Θασίους καὶ χεῖρας ἀνταειραμένους, κατεσφρέφαντο· τῷτο δὲ, τῷ πεζῷ Μακεδόνας πρὸς τοῖσι ὑπάρχουσι δόλῳ προσεκτήσαντο. τὰ γὰρ ἐντὸς Μακεδόνων ἔθνηα πάντα σφι ἤδη ἦν ὑποχείρια γεγνότα. ἐκ μὲν δὴ Θάσος διαβαλόντες πέραν ὑπὸ τὴν ἠπειρον ἐκομίζοντο μέχρι Ακάνθης· ἐκ δὲ Ακάνθης ὀρμεύμενοι, τὸν Αἰθῶν περιέβαλλον. ἐπιπεσὼν δὲ σφι περιπλέσει βορῆς ἄνεμος, μέγας τε καὶ ἄπορος, κάρηλα τρηχέως περίεσπε πλήθει πολ-

constituit. his actis, in Hellespontum ire contendit: ubi coacta ingenti vi navium, etiam multo peditatu, eas copias navibus trajecit Hellespontum, perque Europam iter Eretriam versus atque Athenas faciebat.

44. Hae enim civitates erant praetextus expeditionis: sed in animo habebat quam plurimas posset Graecarum civitatum subigere. Nam et classe Thasios nec manum ex adverso levantes subegit, et peditatu Macedones, ultra eos qui jam erant, in servitutem redegit. etenim quae intra Macedones sunt nationes, jam subactae omnes erant. Haec classis e Thaso transmittens, ac oppositam continentem legens, ad Acanthum usque processit: et ex Acantho solvens, dum Athon circumflectit, ventus aquilo vehemens atque ardens transitu in eam ingruit, naviumque

valde multas in Athon expulit; adeo ut dicatur ad trecentas afflixisse, et supra viginti millia hominum interiisse: quippe quum feris illud mare circa Athon plane scateat, perierunt rapti ab illis, aut petris allisi, partim quod natare nescirent, partim gelu absumpti. Et cum nautico quidem exercitu ita actum est.

45. Mardonium autem cum pedestribus copiis in Macedonia stativa habentem Thraces Brygi sub noctem invasere, et cum alios multos ex eis occidunt, tum ipsum Mardonium vulnerant. Sed non tamen vel ipsi servitutem Persarum devitare potuerunt. nam Mardonius non prius ex iis locis decessit, quam illos in suam redegit potestatem. His subactis reduxit exercitum, tum ob eam quam adversus Brygos in exercitu terrestri, tum ob ma-

λαῖς τῶν νεῶν ἐκβάλλων πρὸς τὸν Αἰθων.
 λέγεται γὰρ τριηκοσίας μὲν τῶν νεῶν τὰς
 διαφθαρείσας εἶναι, ὑπὲρ δὲ δύο μυριάδας
 ἀνθρώπων. ὥστε γὰρ θηριωδεσάτης ἐέσης
 τῆς θαλάσσης ταύτης τῆς περὶ τὸν Αἰθων,
 οἱ μὲν ὑπὸ τῶν θηρίων διεφθείροντο ἀρπα-
 ζόμενοι· οἱ δὲ, πρὸς τὰς πέτρας ἀρασό-
 μενοι· οἱ δὲ αὐτέων νέειν ἔκ ἐπιστάτο, καὶ
 κατὰ τῆτο διεφθείροντο· οἱ δὲ, ῥίγει· ὁ μὲν
 δὴ ναυτικός στρατός ἔτω ἐπρησε.

μέ. Μαρδονίῳ δὲ καὶ τῷ πεζῷ στρατο-
 πεδευομένῳ^β ἐν Μακεδονίῃ, νυκτὸς Βρύγοι
 Θρήϊκες ἐπεχείρησαν· καὶ σφῶν πολλὰς
 φονεύσας οἱ Βρύγοι, Μαρδόνιον δὲ αὐτὸν
 τραυματίζουσι. ἔμηντοι ἔδὲ αὐτοὶ δαλοσύ-
 νην διέφυγον πρὸς Περσέων. ἔγὰρ δὴ πρό-
 τερον ἀπανεῖσθαι ἐκ τῶν χωρέων τῆτέων
 Μαρδόνιος, πρὶν ἢ σφέας ὑποχειρίσας ἐποι-
 ῆσας. τῆτες μέντοι κατασφραγίσμενος,
 ἀπῆγε τὴν στρατιὴν ὀπίσω, ἅτε τῷ πεζῷ
 τε προσπταίσας πρὸς τὰς Βρύγας, καὶ τῷ

^β πεζῷ στρατῷ στρατοπεδευομένῳ.

ναυτικῷ μεγάλως περὶ τὸν Αθων. ἔτος
 μὲν νυν ὁ σόλος αἰχρῶς ἀγωνισάμενος,
 ἀπαλλάχθη^α ἐς τὴν Ασίην.

μς'. Δευτέρῳ δὲ ἑτεῖ τεττέων ὁ Δα-
 ρεῖος, πρῶτα μὲν Θασίης διαβληθέντας ὑ-
 πὸ τῶν ἀσυγχετόνων ὡς ἀπόσασιν μηχα-
 νοίατο, πέμψας ἄγγελον, ἐκέλευέ σφεας
 τὸ τεῖχος περιαιρέειν, καὶ τὰς νέας ἐς Αθ-
 ῶνα κομίζειν. οἱ γὰρ δὴ Θάσιοι, οἷα ὑπὸ
 Ἰστιάς τε τῆς Μιλησίας πολιορκηθέντες, καὶ
 προσόδων ἐστέων μεγάλων, ἐχρέωντο τοῖ-
 σι χρήμασι, ναῦς τε ναυπηγεύμενοι μα-
 κράς, καὶ τεῖχος ἰχυρότερον περιβαλλόμε-
 νοι. ἡ δὲ πρόσδοός σφι ἐγένετο ἐκ τε τῆς
 ἡπείρου καὶ ἀπὸ τῶν μετάλλων. ἐκ μὲν γέ-
 τῶν ἐν Σκαπίῃ ὕλη τῶν χρυσέων μετάλ-
 λων, τοεπίπαν ὀγδώκοντα τάλαντα προσ-
 ῆει· ἐκ δὲ τῶν ἐν αὐτῇ Θάσῳ, ἐλάσσω
 μὲν τεττέων, συχνὰ δὲ ἕτω, ὥστε τοεπί-
 παν Θασίοισι ἑσσι καρπῶν ἀτελέσι, προσ-
 ῆει ἀπὸ τε τῆς ἡπείρου καὶ τῶν μετάλλων

^α ἀπαλλάχθη

jorem quam in classe ad Athon acceperat calamitatem. Ita hic exercitus turpiter re gesta rediit in Asiam.

46. Altero post haec anno Darius ante omnia Thasios a vicinis infimulatos tanquam defectionem molientes, misso nuncio jussit diruere muros, et naves in Abdera transportare. nam Thasii, ut qui ab Histiaeo Milesio fuerant obsessi, et proventus magnos habebant, opibus utebantur, cum in texendis navibus longis, tum validioribus muris urbi circumdandis. Erat autem eis proventus hic ex continenti atque ex metallis. ex auri quidem fodinis in Scaptefyla plerumque redibant octoginta talenta: ex Thasiis autem metallis pauciora quidem his, sed tamen ita densa ut quum Thasii forent plerumque immunes circa fructus, eis in summam provenerint quotannis ex continenti at-

que ex metallis ducenta talenta; et quando plurimum, trecenta.

47. Quae metalla ipse quoque inspexi, et ex ipsis longe admiratu dignissima erant, quae Phoenices ii, qui cum Thaso eam insulam condiderunt, invenere; quae ab hoc Thaso Phoenice nomen obtinuit. Haec autem Thasi Phoenicia metalla sita sunt inter Aenyra locum appellatum et Coenyra: atque e regione Samothraciae ingens mons indagando everfus est.

48. Et hoc quidem hujuscemodi est. Thasii autem jubente Dario, et murum suum diruerunt, et naves omnes Abdera devexerunt. Post haec Darius, quid in animo Graeci haberent, bellarene secum an sese ipsos dedere, tentandum ratus, caduceatores per Graeciam alios alio dimittit, regi terram et aquam petere iussos.

ἔτεος ἐκάστῃ, διηκόσια τάλαντα· ὅτε δὲ τὸ πλεῖστον προσῆλθε, τριηκόσια.

μζ'. Εἶδον δὲ καὶ αὐτοὺς τὰ μέταλλα ταῦτα· καὶ μακρῷ ἦν αὐτέων θαυμασιώτατα τὰ οἱ Φοίνικες ἀνεῦρον οἱ μετὰ Θάσῃ κτίσαντες τὴν νῆσον ταύτην, ἣ τις νῦν ἀπὸ τῆς Θάσῃ τῆς τῆς Φοίνικος τῆς ὀνόμα ἔσκε· τὰ δὲ μέταλλα τὰ Φοινικὰ ταῦτά ἐσι τῆς Θάσῃ, μεταξὺ Αἰνύρων τε χώρας καλεομένης, καὶ Κοινύρων. ἀντίον δὲ Σαμοθρηίκης ὄρος μέγα ἀνεσραμμένον ἐν ζητήσῃ. τῆςτο μὲν νυν ἔσι τοῖςτο.

μή'. Οἱ δὲ Θάσιοι τῷ βασιλεῖ κελεύσαντι καὶ τὸ τεῖχος τὸ σφέτερον κατεῖλον, καὶ τὰς νέας τὰς πάσας^β ἐκόμισαν εἰς Ἀθήνην. μετὰ δὲ τῆςτο, ἀπεπειράτο ὁ Δαρεῖος τῶν Ἑλλήνων ὅ,τι ἐν νόῳ ἔχουσιν, κότερα πολεμέειν ἐωῦτῳ, ἢ παραδιδόναι σφέας αὐτοῖς. διέπεμπε ὦν κήρυκας, ἄλλας ἄλλη τάξας, ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα, κελεύων αἰτέειν βασιλεῖ γῆν τε καὶ ὕδωρ.

^β τὰς νέας πάσας.

τῆς μὲν δὴ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἔπεμπε· ἄλλης δὲ κήρυκας διέπεμπε ἐς τὰς ἐωϋτῆ δασμοφόρους πόλεις τὰς παραθαλασσίους, κελεύων νέας τε μακρὰς καὶ ἵππαγωγὰ πλοῖα ποιεῖσθαι.

μθ'. Οὗτοί τε δὴ παρεσκευάζοντο ταῦτα, καὶ τοῖσι ἤκαστος ἐς τὴν Ἑλλάδα κήρυξι, πολλοὶ μὲν ἡπειρωτέων ἔδωσαν τὰ προίχεται αὐτέων ὁ Πέρσης· πάντες δὲ νησιῶται, ἐς τὰς ἀπικοίετο αὐτήσονται, οἳ τε δὴ ἄλλοι νησιῶται διδῶσι γῆν τε καὶ ὕδωρ Δαρείῳ, καὶ δὴ καὶ Αἰγινῇται. ποιήσασιν δέ σφι ταῦτα, ἰθέως Ἀθηναῖοι ἐπεκέατο, δοκέοντες ἐπὶ σφίσι ἐπέχοντας· τὰς Αἰγινήτας δεδωκέναι, ὥς ἅμα τῷ Πέρσῃ ἐπὶ σφέας στρατεύωνται. καὶ ἄσμενοι προφάσιος ἐπελάβοντο· φοιτέοντές τε ἐς τὴν Σπάρτην, κατηγορεῖν Αἰγινήτων τὰ πεποιήκοιεν, προδόντες τὴν Ἑλλάδα.

ν'. Πρὸς ταύτην δὲ τὴν κατηγορίην, Κλεομένης ὁ Ἀναξανδρίδew, βασιλεὺς ἐὼν

^ε σφίσι ἔχοντας.

Et hos quidem in Graeciam misit; alios autem ad tributarias sibi maritimas civitates dimisit, imperans longas naves fieri, et navigia quibus equi vehuntur.

49. Haec igitur isti comparabant, et legatis per Graeciam euntibus, et quae Persa praeceperat petentibus, multi in continente populi dederunt: insulani quoque omnes, ad quos eadem petituri accessere, et tum alii insulani dant terram et aquam Dario, tum etiam Aeginetae. Qua re continuo Athenienses irritati sunt, quod putarent hostili in ipsos animo dedisse Aeginetas, ut una cum Persa adversus eosdem militarent. Itaque libenter occasionem amplexi, Spartam profecti illos insimulaverunt, quasi eo quod fecerant Graeciam prodidissent.

50. Ad hanc delationem Cleomenes Anaxandridae filius, Spartiatarum rex,

Aeginam transmisit, animo praecipuos ejus rei autores comprehendendi. Conanti autem illos comprehendere cum alii Aeginetae intercessere, tum praecipue Grius Polycriti filius, negans fore, ut gaudens quemquam duceret Aeginetarum: nam id eum facere sine communi Spartiatarum, ab Atheniensibus pecunia corruptum; alioqui cum altero rege venturum fuisse ad comprehendendum. Hoc autem dicebat ex epistola Demarati. Crium Cleomenes ex Aegina repulsus interrogavit quod ei nomen esset. Ille respondit quod erat. Cui Cleomenes, 'Crie, ' inquit, jam nunc praeferrato cornua, ' tanquam occursurus magno malo.'

51. Spartae autem calumniabatur Cleomenem per id tempus remanens Demaratus Aristonis filius et ipse rex Spartiatarum, sed ex familia inferiore, non

Σπαρτιητέων, διέβη ἐς Αἴγιναν, βεβλόμενος συλλαβεῖν Αἰγινήτεων τῆς αὐτιωτάτης. ὥς δὲ ἐπειρᾶτο συλλαμβάνων^δ, ἄλλοι τε δὴ αὐτῷ ἐγίνοντο ἀντίζοι τῶν Αἰγινήτεων, ἐν δὲ δὴ καὶ Κριὸς ὁ Πολυκρίτης μάλισα· ὃς ἔκ' ἔφη αὐτὸν ὀδύνα ἄζειν χάριον Αἰγινήτεων. ἄνευ γάρ μιν Σπαρτιητέων τῶ κοινῷ ποιεῖν ταῦτα, ὑπ' Αθηναίων ἀναγνωσθέντα χρήμασι· ἅμα γάρ ἂν μιν τῷ ἐτέρῳ βασιλεῖ ἐλθόντα συλλαμβάνειν. ἔλεγε δὲ ταῦτα ἐξ ἐπιστολῆς τῆς Δημαρήτης. Κλεομένης δὲ ἀπελαυνόμενος ἐκ τῆς Αἰγίνης, εἶρετο τὸν Κριὸν ὅτι οἱ εἴη τὸ ἔνομα· ὁ δὲ τὸ ἐὸν ἔφρασε οἱ. ὁ δὲ Κλεομένης πρὸς αὐτὸν ἔφη, ' Ἡδὴ νῦν κατὰ χάλκον ὧ Κριὲ τὰ κέρεια, ὥς συνοισόμενος μεγάλῳ κακῷ.'

να'. Ἐν δὲ τῇ Σπάρτῃ τῷτον τὸν χρόνον ὑπομένων Δημάρητος ὁ Αρίσωνος, διέβαλε τὸν Κλεομένεα, ἐὼν βασιλεὺς καὶ ἔστος Σπαρτιητέων, οἰκίης δὲ τῆς ὑποδεεσέ-

^δ συλλαμβάνων.

ρης· καὶ ἄλλο μὲν ἔδεν ὑποδεεσέρης, (ἀπὸ γὰρ τῷ αὐτῷ γεγονόνασι) κατὰ πρεσβυγενείην δὲ κως τετίμηται μᾶλλον ἢ Εὐρυδένεος.

νβ'. Λακεδαιμόνιοι γὰρ, ὁμολογέοντες ἔδενι ποιητῇ, λέγῃσι αὐτὸν Αἰρισόδημον τὸν Αἰρισομάχῃ τῇ Κλεοδαίᾳ τῇ Ὑλλῃ βασιλεύοντα, ἀγαγεῖν σφέας εἰς ταύτην τὴν χώραν τὴν νῦν ἐκτέαται, ἀλλ' ἔτις Αἰρισοδήμῃ παῖδας. μετὰ δὲ χρόνον ἔτι πολλόν, Αἰρισοδήμῳ τεκεῖν τὴν γυναῖκα, τῇ ἔνομα εἶναι Αργείην. θυγατέρα δὲ αὐτὴν λέγῃσι εἶναι Αὐτεσίωνος, τῷ Τισαμενῷ, τῷ Θερσάνδρῃ, τῷ Πολυνείκεος. ταύτην δὲ τεκεῖν δίδυμα· ἐπιδόνη δὲ τὸν Αἰρισόδημον τὰ τέκνα, νέσω τελευτᾶν. Λακεδαιμονίῃς δὲ τῷ τότε ἔοντας, βελεύσαι κατὰ νόμον βασιλῆα τῶν παίδων τὸν πρεσβύτερον ποιήσασθαι· ἔκων δὲ σφέας ἔχειν ὁκότερον ἔλονται, ὥς κ' ὁμοίων κ' ἴσων ἀμφοτέρων ἔόντων. ἔτι δυναμένους δὲ γινῶναι,

tamen ob aliud inferiore, (ab eodem enim oriundi) quam quod familia Eurysthenis, quia primogeniturae jus habebat, honoratior erat.

5 2. Etenim Lacedaemonii, nulli poetarum assentientes, negant se in eam quam nunc possident regionem ductos a filiis Aristodemi, sed ab ipso Aristodemo, filio Aristomachi, nepote Cleodaei, pronepote Hylli regnante. Et post non multo Aristodemi uxorem nomine Argiam, (quam dicunt fuisse filiam Autefionis, neptem Tisameni, proneptem Therсандri, abnepotem Polynicis) peperisse geminos: eisque conspectis Aristodemum morbo decessisse. Lacedaemonios autem qui tum erant, inuito consilio creasse regem e pueris eum qui esset primogenitus, ut lex jubebat. Hinc igitur nescientes utrum eligerent,

quum essent similes ac pares; id quum nequirent scire, aut etiam ante hoc tempus, fuisse percontatos genitricem: ea quoque ipsa negante se dignoscere, etsi optime nosset illa aperire, quod cuperet ambos effici reges: ita de hoc dubitantes Lacedaemonios misisse Delphos sciscitatum quid in ea re agerent; et iis Pythiam imperavisse, ut utrumque puerorum regem ducerent, sed primogenitum magis honorarent. Hoc responso a Pythia edito, Lacedaemonios nihilominus incertos quo pacto primogenitum reperirent, admonitos fuisse ab Messenio, cui nomen Panites, ut observarent utrum puerorum mater priorem lavaret cibaretque; quam si deprehenderent eodem semper modo factitare, illos vero habituros id omne quod quaererent, et vellent invenire: sin

ἢ καὶ πρὸ τούτου, ἐπειρωτᾷ τὴν τεκῆσαν.
 τὴν δὲ, ὅδ' αὐτὴν φάναι διαγινώσκειν, εἰ-
 δυῖαν μὲν καὶ τὸ κάρτα λέγειν ταῦτα, βα-
 λομένην δὲ εἴ πως ἀμφοτέροι γενοῖατο βα-
 σιλῆες. τῆς ὧν δὴ Λακεδαιμονίης ἀπορέειν.
 ἀπορέοντας δὲ, πέμπειν ἐς Δελφούς, ἐπει-
 ρησομένους ὅ,τι χρήσονται τῷ πρήγματι.
 τὴν δὲ Πυθίην κελεύειν σφέας ἀμφοτέρα
 τὰ παῖδια ἡγήσασθαι βασιλῆας, τιμᾶν
 δὲ μᾶλλον τὸν γεραίτερον^f. τὴν μὲν δὴ
 Πυθίην ταῦτά σφι ἀνελεῖν. τοῖσι δὲ Λα-
 κεδαιμονίοισι ἀπορέεσι ὅδ' ἦσαν ὅπως ἐξ-
 εύρωσι αὐτέων τὸν πρεσβύτερον, ὑποθέ-
 σαι ἄνδρα Μεσσήνιον, τῷ ἔνομα εἶναι
 Πανίτην. ὑποθέσθαι δὲ τῆτον τὸν Πανί-
 την τάδε τοῖσι Λακεδαιμονίοισι, φυλάττειν
 τὴν γειναμένην, ὁκότερον τῶν παίδων πρό-
 τερον λάβει καὶ σιτίζει καὶ ἦν μὲν κατὰ
 ταυτὰ φαίνῃται αἰεὶ ποιεῦσα, τῆς δὲ πᾶν
 ἔξειν ὅσον τι καὶ δίξῃναι καὶ θέλῃσι ἐξευρεῖν
 ἢ δὲ πλανᾶται καὶ ἐκείνη, ἐναλλάξ ποι-

^f In MS. est πρεσβύτερον.

εὔσα, δηλά σφι ἔσεσθαι ὡς ὕδὲ ἐκείνη πλέον ὕδεν εἶδε· ἐπ' ἄλλην τέ σφεας τραπέσθαι ὁδόν. ἐνθαῦτα δὴ τῆς Σπαρτιάτας, κατὰ τὰς τῆ Μεσσηνίης ὑποθήκας, φυλάξαντας τὴν μητέρα τῶν Αριστοδήμου παίδων, λαβεῖν κατὰ ταυτὰ τιμῶσαν τὸν πρότερον καὶ σίτοισι καὶ λατρυῖσι, ἔκ εἰδυῖν τῶν εἵνεκεν ἐφυλάσσετο. λαβόντες δὲ τὸ παιδίον τὸ τιμώμενον πρὸς τῆς γειναμένης, ὡς ἔον πρότερον, τρέφειν ἐν τῷ δημοσίῳ· καὶ οἱ ἔνομα τεθῆναι Εὐρυοθέnea· τῷ δὲ νεωτέρῳ^a, Προκλέα. τέττας ἀνδρωθέντας, αὐτῆς τε ἀδελφεὰς ἐόντας, λέγῃσι διαφορὰς εἶναι τὸν πάντα χρόνον τῆς ζῆς αὐτῶν^b ἀλλήλοισι, καὶ τῆς ἀπὸ τέτων γενομένης, ὥσαύτως διατελέειν.

γ'. Λακεδαιμόνιοι μὲν ταῦτα λέγῃσι μῦθοι Ἑλλήνων· τὰδε δὲ κατὰ τὰ λεγόμενα^c ὑπ' Ἑλλήνων, ἐγὼ γράφω. τέττας τῆς Δωριέων βασιλῆας, μέχρι μὲν Περσέος τῆ Δανάης τῆ θεῆς ἀπεόντος, καταλεγόμενης

^a Etiam haec vox νεωτέρῳ non est in MS. ^b Haec quoque vox αὐτῶν non legitur in MS. ^c τὰδε δὲ καταλεγόμενα.

et illa alternando erraret, palam eis fore ne ipsam quidem quippiam magis nosse; et ut isti aliam rationem inirent. Ibi Spartiatae ex admonitu Messenii observantes matrem Aristodemi puerorum, ignaram cur observaretur, animadvertentesque illam uno modo praeferentem primogenitum tum cibando, tum lavando, accepisse puerum qui honorabatur a matre, tanquam primogenitum publiceque alendum curasse, imposito ei nomine Eurysthene; juniori, Procle. Hos autem fratres, ubi adoleverunt, per omne vitae tempus inter se dissensisse, et itidem eorum posteros perseverasse.

53. Haec soli Graecorum Lacedaemonii ajunt. At haec secundum ea, quae commemorantur a Graecis, ego scribo; hos Dorienfium reges usque ad Perseum Danaae filium deo omisso, recenseri recte a Graecis, et demonstrari Graecos esse.

jam tum enim isti inter Graecos censebantur. Ideo autem dixi, usque ad Perseum, nec altius repetii, quod nullum Perseo cognomentum adest mortalis patris, quemadmodum Herculi Amphitryon. Itaque a me rectam rationem sequente dictum recte est usque ad Perseum. A Danae vero Acrisii filia retrorsum patres eorum superiores recensendo, constabit principes Dorienium esse Aegyptios indigenas. Haec generis recensio ex commemoratione Graecorum facta est.

54. Ut autem a Persis narratur, Perseus ipse, quum esset Assyrius, factus est Graecus, non tamen progenitores ejus. nam majores Acrisii fateri, quod ad cognitionem, nihil cum Perseo sibi esse; eosque quemadmodum Graeci ajunt, Aegyptios esse.

55. Haec de his haecenus. Quod autem in regna Dorienium, quum Ae-

ὀρθῶς ὑπ' Ἑλλήνων, καὶ ἀποδεικνυμένης ὡς
εἰς Ἑλληνες ἤδη γὰρ τηνικαῦτα ἐς Ἑλ-
ληνας ἔτοι ἐτέλεον. ἔλεξα δὲ, μέχρι Περ-
σέος, τῷδε εἵνεκα, ἀλλ' ἔκ ἀνέκαθεν ἔτι
ἔλαβον, ὅτι ἔκ ἔπεσι ἐπωνυμίῃ Περσέϊ
ὑδεμὶν πατρὸς Διητῆ, ὥσπερ Ἡρακλεῖ
Αμφιρύωνι ἤδη ὦν ὀρθῶ λόγῳ χρεωμένῳ,
μέχρι τῷ Περσέος ὀρθῶς εἰρέαται μοι^δ.
ἀπὸ δὲ Δανάης τῆς Ακρισίδος καταλέγοντι
τῆς ἄνω αἰεὶ πατέρας αὐτέων, Φαινοῖαο
ἂν ἑόντες οἱ τῶν Δωριέων ἡγεμόνες Αἰ-
γυπῖοι ἰθαγενεές. ταῦτα μὲν νυν κατὰ τὰ
Ἑλληνες λέγασι γεγενεηλόγηται.

νδ'. Ὡς δὲ ὁ Περσέων λόγος λέγεται,
αὐτὸς ὁ Περσεὺς ἐὼν Ασύριος, ἐγένετο
Ἕλλην, ἀλλ' ἔκ οἱ Περσέος πρόγονοι. τῆς
δὲ Ακρισίδος πατέρας ὁμολογέοντας κατ'
οἰκηϊότην Περσέϊ ὑδὲν, τέτλης δὲ εἶναι,
κατάπερ Ἑλληνες λέγασι, Αἰγυπτίης.

νέ. Καὶ ταῦτα μὲν νυν περὶ τετλέων
εἰρήσθω. ὅτι δὲ ἑόντες Αἰγυπτῖοι, καὶ ὅτι

^δ ἄρῃται μοι.

ἀποδεξάμενοι ἔλαβον τὰς Δωριέων βασι-
ληϊάς, ἄλλοισι γὰρ περὶ αὐτέων εἴρηται,
ἑάσομεν αὐτά· τὰ δὲ ἄλλαι ἔκαλελάβον-
το, τούτων μνήμην ποιήσομαι.

νς'. Γέρεά τε δὴ τὰδε τοῖσι βασιλεῦσι
Σπαρτιῆται δεδώκασι, ἱρυσύνας δύο, Διός
τε Λακεδαίμονος, καὶ Διὸς ἑρανίης· καὶ πό-
λεμόν γε ἐκφέρειν ἐπ' ἣν ἂν βέλωνται χώ-
ρην. τούτῳ δὲ μηδένα εἶναι Σπαρτιητέων
διακωλυτὴν· εἰ δὲ μὴ, αὐτὸν ἐν τῷ ἄγει
ἐνέχεσθαι. στρατευομένων δὲ, πρῶτους ἰέναι
τὴς βασιλῆας, ὑστάτους δὲ ἀπιέναι· ἐκαλὸν
δὲ ἄνδρας λογάδας ἐπὶ στρατῆς φυλάσσειν
αὐτούς. προβάτοισι δὲ χρᾶσθαι ἐν τῇσι
ἐξοδίῃσι, ὁκόσοισι ἂν ἐθέλωσι· τῶν δὲ θυο-
μένων ἀπάντων τὰ δέρματά τε καὶ τὰ νῶτα
λαμβάνειν σφέας. ταῦτα μὲν τὰ ἐμπο-
λέμια.

νζ'. Τὰ δὲ ἄλλα τὰ εἰρηναῖα κατὰ
τὰδε σφι δέδοται· ἦν θυσίην τις δημοτελῆ^ε
ποιήῃαι, πρῶτους ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἵζειν τὴς

^ε τοῖσι ἱεροδίοισι. ^ε δημοτελῆς.

gyptii essent, successerint, et ea acceperint, haec (quoniam ab aliis dicta sunt) omitemus: quae vero alii non attigerunt, eorum faciam mentionem.

56. Haec autem decora regibus Spartiatae tribuerunt: duo sacerdotia, Jovis Lacedaemonis et Jovis coelestis: et jus belli in quamcunque libuerit regionem efferendi, ut id nulli Spartiatarum prohibere fas sit; fin, piaculari crimine teneatur. Ut in militando primi eant reges, abeant postremi. Centum delecti viri eis in militia custodes adsint. In profectio- nibus ad bellum utantur ovibus quotcun- que libuerit: quarum immolatarum om- nium pelles ac terga accipiant ipsi. Bel- lica haec.

57. Alia sunt quae pacis tempore eis tribuuntur: Ut quoties aliquod publi- cum sacrificium fit, primi in coena reges

discumbant, et iis primis dari partes incipiant, unicuique eorum dupla omnia quàm ceteris convivis: libaminumque initia penes illos sint, et immolatarum ovium coria. Singulis quoque calendis et septimis diebus ingressi mensis, singula pecora perfecta utrique e publico dentur in Apollinis: et farinae medimnus, et vini Laconicus quartarius: et in omnibus certaminibus primaria sint exempta loca; et penes illos sit constituere proxenos, quos ex eivibus velint; et utrique binos eligere Pythios. sunt autem Pythii, qui Delphos ad consulenda oracula mittuntur, quique publice cum regibus pascuntur. Regibus ad coenam non euntibus domum mittantur bini farinae choenices, et vini cotyla: praesentibus dupla dentur omnia. eadem ratione a privatis quoque invitati ad coenam honorentur. Vatic-

βασιλῆας· καὶ ἀπὸ τετῶν πρῶτον ἄρ-
 χεῖναι, διπλήσια νέμοντας ἑκατέρῳ τὰ
 πάντα ἢ τοῖσι ἄλλοισι δακτυμόνεσι. καὶ
 σπονδαρχίας εἶναι τετῶν, καὶ τῶν τυθέν-
 των προβάτων τὰ δέρματα. νεομηνίας δὲ
 πάσας καὶ ἐβδόμας ἱσαμένε τῇ μηνὸς, δι-
 δοῖναι ἐκ τῇ δημοσίᾳ ἰρήϊον τέλειον ἑκα-
 τέρῳ ἐς Απόλλωνος, καὶ μέδιμνον ἀλφίτων,
 καὶ οἶνον τετάρτην Λακωνικήν. καὶ ἐν τοῖσι
 ἀγῶσι πᾶσι προεδρίας ἐξαίρετους, καὶ προ-
 ξείνους ἀποδεικνύναι τέτοισι προκεῖσθαι^β
 τὸν ἂν ἐθέλωσι τῶν ἀγῶν, καὶ Πυθίους αἰρέ-
 εῖσθαι δύο ἑκάτερον. οἱ δὲ Πύθιοι, εἰσὶ θεο-
 πρόποι ἐς Δελφούς, σιτεόμενοι μετὰ τῶν
 βασιλῆων τὰ δημόσια. μὴ ἐλθῶσι δὲ τοῖσι
 βασιλῆσι ἐπὶ τὸ δεῖπνον, ἀποπέμπεσθαι
 σφι ἐς τὰ οἰκία ἀλφίτων τέ δύο χοίνας
 ἑκατέρῳ, καὶ οἶνον κοτύλην· παρεῖσι δὲ δι-
 πλήσια πάντα δίδοσθαι. τῷτο δὲ τῷτο
 καὶ πρὸς ἰδιωτέων κληθείας ἐπὶ δεῖπνον
 τιμᾶσθαι. τὰς δὲ μανηίας τὰς γινομένας,

^α νεομηνίας δὲ ἀνὰ πάσας. ^β προσκεῖσθαι.

τέτῃς φυλάσσειν· συνειδέναι δὲ καὶ τῆς Πυθίης. δικάζειν δὲ μύθους τῆς βασιλῆας τοσάδε μῆνα· πατράχῃ τε παρθένῃ πέρι, ἔς τὸν ἱκνέεται ἔχειν, ἣν μήπερ ὁ πατήρ αὐτὴν ἐγδυήσῃ· καὶ ὁδῶν δημοσιέων πέρι καὶ ἣν τις θετὸν παῖδα ποιέεσθαι ἐθέλῃ, βασιλῆων ἐναντίον ποιέεσθαι. καὶ παρίζειν βυλεύουσι τοῖσι γέρεσι, ἔσοι δυῶν δέσοι τριήκοντα. ἦν δὲ μὴ ἔλθωσι, τῆς μάλιστά σφι τῶν γερόντων προσήκουσας ἔχειν τὰ τῶν βασιλῆων γέρεα, δύο ψήφους τθεμένους, τρίτην δὲ, τὴν ἐωϋτῶν.

νῆ. Ταῦτα μὲν ζῶσι τοῖσι βασιλῆσι δέδοται ἐκ τῆ κοινῆ τῶν Σπαρτιητέων ἀποθανῶσι δὲ, τάδε· ἱππέες περιαγέλλουσι τὸ γεγονὸς κατὰ πᾶσαν τὴν Λακωνικὴν· κατὰ δὲ τὴν πόλιν γυναῖκες περιῦσαι, λέβητα^c κροτέουσι. ἐπεὰν ὦν τῷτο γίνῃται τοῦτο, ἀνάγκη ἐξ οἰκίης ἐκάστης ἐλευθέρους δύο καταμιαίνεισθαι ἄνδρα τε καὶ γυναῖκα· μὴ ποιήσασι δὲ τῷτο, ζημίαι

^c λέβητας.

nia quae contigerunt, ab illis custodiantur: sed simul ea noscant Pythii. Reges soli de his solis judicent: de virgine ad quam tota hereditas devenerit, quem habere eam oporteat, si pater eam nondum desponderit: nec non de viis publicis: et si quis adoptivum filium facere velit, coram regibus id fieri: eosdem quoque consultantibus assidere senioribus, qui sunt duodetriginta: si eo non accesserint, eorum maxime propinqui senes decora regum obtineant, duos calculos ponendi, tertium pro seipsis.

58. Viventibus haec regibus a republica Spartiatarum tribuuntur; ista defunctis. Equites per universam Laconicam quid acciderit nunciant: feminae per urbem circumeuntes lebetem pulsitant: quumque hoc fit, necesse est ex singulis domibus duos ingenuos, marem ac feminam, contaminari, magnis poenis, nisi

hoc faxint, impositis. Eadem autem circa mortes regum consuetudo Lacedaemoniis est, quae barbaris Asianis. nam plerique barbarorum eodem ritu in mortibus regum utuntur. Siquidem posteaquam mortem obiit Lacedaemoniorum rex, oportet ejus exequiis adesse ex omni Lacedaemone absque Spartanis aliquo numero vicinos apertis pectoribus. Horum igitur et hilotarum atque ipsorum Spartiatarum posteaquam multa millia in unum coacta sunt, promiscue cum mulieribus frontes suas intrepide pulsan, et ululatu immenso utantur, ultimum semper quemque regum dicentes fuisse optimum. Qui vero regum in bello perit, ejus simulacrum quum expresserunt, in toro bene strato efferunt; et cum sepeliverunt decem dies justitium est, nullusque comitiorum confessus, sed luctus

μεγάλαι ἐπικέαται. νόμος δὲ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι κατὰ τῶν βασιλῆων τὸς θανάτους ἔσι ὡς τὸς καὶ τοῖσι βαρβάροις τοῖσι ἐν τῇ Ἀσίῃ. τῶν γὰρ ὧν βαρβάρων^δ οἱ πλεῖνες τῷ τῷ νόμῳ χρεώνηαι κατὰ τὸς θανάτους τῶν βασιλῆων, ἔπεαν γὰρ ἀποθάνῃ βασιλεὺς Λακεδαιμονίων, ἐκ πάσης δέῃ Λακεδαίμονος, χωρὶς Σπαρτιητέων, ἀριθμῷ τῶν περιούκων ἀναμαρτῆς ἐς τὸ κῆδος ἰέναι. τετέων ὧν καὶ τῶν εἰλωτέων, καὶ αὐτέων Σπαρτιητέων ἔπεαν συλλεχθέωσι ἐς τῷ τὸ πολλὰ χιλιάδες, σύμμιγα τῇσι γυναιξὶ κόπλονταί τε τὰ μέτωπα προθύμως, καὶ οἰμωγῇ διαχρέωνται ἀπλέτῳ· Φάμενοι τὸν ὕστατον αἰεὶ ἀπογενόμενον τῶν βασιλῆων, τῷ τὸν δὴ γενέσθαι ἄριστον. ὅς δ' ἂν ἐν πολέμῳ τῶν βασιλῆων ἀποθάνῃ, τῷ τὸν δὲ εἰδῶλον σκευάσαντες, ἐν κλίνῃ εὖ ἐς τρωμένη ἐκφέρουσι. ἔπεαν δὲ θάψωσι, ἀγορὴ δέκα ἡμερέων ἔκῃσταται σφι, καὶ ἄρχαιρεσίῃ συνίζει, ἀλ-

^δ γὰρ βαρβάρων. ^ε Haec tria verba non sunt in MS.

λαὶ πενθέουσι ταύτας τὰς ἡμέρας.

νθ'. Συμφέρονται δὲ ἄλλο τόδε^ε τοῖσι Πέρσησι· ἐπεὰν ἀποθανόντος τῷ βασιλῆος ἄλλος ἐνίστηται βασιλεὺς, ἔτος ὁ ἐσίων ἐλευθεροῖ ὅστις τὶ Σπαρτιητέων τῷ βασιλείῳ ἢ τῷ δημοσίῳ ὤφειλε. ἐν δ' αὖ Πέρσῃσι ὁ κατισάμενος βασιλεὺς τὸν προφειλόμενον φόρον μετίει πάσῃσι τῇσι πόλιν.

ξ'. Συμφέρονται δὲ καὶ τὰδε Αἰγυπτίοισι Λακεδαιμόνιοι· οἱ κήρυκες αὐτέων καὶ αὐληταὶ καὶ μάγειροι ἐκδέκονται τὰς πατρίδας τέχνας· καὶ αὐλητῆς τε αὐλητέω γίνεται, καὶ μάγειρος μαγείρῃ, καὶ κῆρυξ κήρυκος, ὃ κατὰ λαμπροφωνίην ἐπιτιθέμενοι ἄλλοι σφέας παρακλήσιν^β, ἀλλὰ κατὰ τὰ πάτρια ἐπιτελέουσι. ταῦτα μὲν δὴ ἔτω γινέσθαι.

ξα'. Τότε δὲ τὸν Κλεομένηα ἐόντα ἐν τῇ Αἰγίνῃ, καὶ κοινὰ τῇ Ἑλλάδι^β ἀγαθὰ προσεργαζόμενον, ὁ Δημάργητος διέβαλε,

^ε ἄλλα ἔτι τόδε. ^β MS. offert diserte παρακλησιν. ^β MS. κοινὰ ἐν τῇ Ἑλλάδι.

continens.

59. Aliud autem hoc istis convenit cum Persis, quod defuncto rege alter qui succedit liberat aere alieno, quicunque Spartiatarum aliquid aut regi aut reipublicae debebat: et apud Persas item qui rex creatus est, omnibus civitatibus tributum quod debebant remittit.

60. Cum Aegyptiis etiam Lacedaemonii in hoc congruunt, quod eorum praecones et tibicines et coqui excipiunt paterna artificia: et tibicen e tibicine, et coquus e coquo, et praeco ex praecone gignitur, neque alii propter vocalitatem impositi ipsos excludunt, sed in paterno opere perseverant: atque haec quidem ita fiunt.

61. Cleomenem autem tunc quum apud Aeginam esset, ac communi Graeciae bono operam daret, insimulabat De-

maratus, non tam Aeginetis studens, quam invidia et damni studio ductus. Quem Cleomenes ab Aegina reversus consultabat ut regno submoveret; ob hanc rem intendens in eum actionem. Ariston Spartae regnum obtinens, quum duabus uxoribus ductis liberos non susciperet, in se culpam ejus rei non esse agnoscens, tertiam duxit uxorem, et duxit hunc in modum. Erat ei amicus quidam Spartiata, cujus opera ex omnibus civibus maxime utebatur; cui viro erat uxor longe speciosissima omnium Spartanarum, idque sane ex turpissima talis facta: siquidem quum haberet faciem minus luculentam, nutrix ejus, utpote filia parentum locupletum et formae indecorae, insuper videns parentes aegre ferre, hoc excogitavit, ut puellam singulis diebus bajularet ad Helenae templum, quod est

ἔκ Αἰγινήτων ἔτῳ κηδόμενος, ὥς φθόνῳ
 καὶ ἄτῃ χρεώμενος. Κλεομένης δὲ νοσήσας
 ἀπ' Αἰγίνης, ἐβέλευε τὸν Δημάρηνον παῦ-
 σαι τῆς βασιλείης, διὰ πρῆγμα τοιόνδε
 ἐπίβασιν ἐς αὐτὸν ποιούμενος. Αῤῥίτωνι
 βασιλεύοντι ἐν Σπάρτῃ, καὶ γήμαντι γυ-
 ναῖκας δύο, παῖδες ἔκ ἐγίνοντο. καὶ, ὃ γὰρ
 συνεγινώσκετο αὐτὸς τέττα εἶναι αἷτιος,
 γαμέει τρίτην γυναῖκα. ὧδε δὲ γαμέει.
 ἦν οἱ φίλος τῶν Σπαρτιηέων ἀνὴρ, τῷ
 προσεκέετο τῶν ἄσῶν μάλιστα ὁ Αῤῥίτων.
 τότε τῷ ἀνδρὶ ἐτύγχανε ἔσσα γυνὴ καλ-
 λίστη μακρῷ τῶν ἐν Σπάρτῃ γυναικῶν
 καὶ ταῦτα μέντοι καλλίστη ἐξ αἰχίσης
 γενομένη. ἔσσαν γάρ μιν τὸ εἶδος φλαύ-
 ρην, ἡ τροφὸς αὐτῆς, οἷα ἀνθρώπων τε ὀλ-
 βίων θυγατέρα, καὶ δυσειδέα ἔσσαν, πρὸς δὲ
 καὶ ὀρέσσαι τὰς γονέας συμφορὴν τὸ εἶδος
 αὐτῆς ποιευμέναις, ταῦτα ἔκαστα μαθῶ-
 σα, ἐπιφράζειναι τοιαύδε· ἐφόρεε αὐτὴν ἀνα-
 παῶσαν ἡμέρην ἐς τὸ τῆς Ἑλένης ἱερὸν, τό

ἔστι ἐν τῇ Θεράπνῃ καλευμένη, ὑπερθε τῆ Φοιβῆϊς ἱρῶ. ὅκως δὲ ἐνείκειε ἡ τροφὸς, πρὸς τε τῷ γαλμα ἴσα, καὶ ἐλίσσειο τὴν θεὸν ἀπαλλάξαι τῆς δυσμορφίης τὸ παιδίον. καὶ δῆκοτε ἀπίσθη ἐκ τῆ ἱρῆ τῇ τροφῷ γυναῖκα λέγεται ἐπιφανῆναι· ἐπιφανεῖσαν δὲ, ἐπείρεσθαι μιν ὅ,τι φέρει ἐν τῇ ἀγκάλῃ. καὶ τὴν φράσαι, ὡς παιδίον φέρει^α. τὴν δὲ κελεῦσαι οἱ δεῖξαι· τὴν δὲ ὁ φάναι· ἀπειρηθῆναι γάρ οἱ ἐκ τῶν γειναμένων μηδενὶ ἐπιδεικνύναι. τὴν δὲ πάντως ἐωϋτῇ κελεύειν ἐπιδείξαι. ὁρῶσαν^β δὲ τὴν γυναῖκα περὶ πολλῶ ποιευμένην ἰδέσθαι, ἔτω δὴ τὴν τροφὸν δεῖξαι τὸ παιδίον. τὴν δὲ, καταψῶσαν τῆ παιδὶς τὴν κεφαλὴν, εἶπαι ὡς καλλιστεύσει πασέων τῶν ἐν Σπάρτῃ γυναικῶν. ἀπὸ μὲν δὴ ταύτης τῆς ἡμέρης μελαπесέειν τὸ εἶδος. γαμέει δὲ μιν ἐς γάμους ὥρην ἀπικομένην Ἀγητος ὁ Ἀλκείδεω, ἕτος δὴ ὁ τῷ Ἀρίστωνος φίλος.

^α φορῆς. ^β MS. ὁρῶσα.

in loco qui dicitur Therapne, supra Phoebeum fanum. eo quoties nutrix intulerat puellam, adstans simulacro, deam precabatur ut alumnam deformitate liberaret. Cui aliquando abeunti e templo mulier quaedam apparuisse fertur, atque interrogasse illam quidnam in ulnis gestaret: et quum nutrix se infantem gestare respondisset, jussisse sibi ostendi: quumque negaret nutrix id se facturam, quod infantem parentes vetuissent ostendi cui-piam, jussisse prorsus ut sibi ostenderetur. Nutricem vero, quum videret mulierem illam magni aestimare visum, ei tandem puellam ostendisse. Hanc autem demulcentem caput puellae dixisse, futuram eam omnium Spartae mulierum formosissimam: atque ab eo die pristinam speciem mutari coepisse. Hanc, quum ad nubilem pervenit aetatem, duxit uxorem Agetus Alcidis filius, ille amicus Aristonis.

62. Ejus mulieris amore titillatus quum esset Ariston, hanc rem commentus est: Ageto sodali suo, cujus illa erat uxor, recepit se dono daturum unam e suis rebus omnibus quamcunque ille optaret; atque invicem jussit illum simile munus sibi dare. Agetus nihil de uxore suspicatus, quum videret Aristoni quoque uxorem esse, accepit conditionem, et in eam rem jusjurandum interposuerunt. Cui mox Ariston e suis rebus pretiosis donavit, quaecunque fuit, quam ille elegit: ita ipse vicissim pro scopo habens donari ab illo, ibi tum ergo optavit uxorem amici abducere. Agetus dicere, se praeter hoc unum cetera annuisse; jurejurando tamen adactus ac doli astutia permittit abduci.

63. Ita tertiam hanc Ariston repudiata secunda duxit uxorem: quae intra brevius tempus, nondum exactis decem

ξβ'. Τὸν δὲ Αρίσωνα ἐκνίξε ἄρα τῆς
 γυναικὸς ταύτης ὁ ἔρως. μηχανᾶται δὴ
 τοιαύδε· αὐτός τε τῷ ἐταίρῳ τῷ ἦν ἡ γυνή
 αὐτῇ, ὑποδέχεται δωλίνην δώσειν τῶν ἐωϋ-
 τῷ πάντων ἐν τῷ^δ ἂν αὐτὸς ἐκεῖνος ἔλη-
 ται, καὶ τὸν ἐταῖρον ἐωϋτῷ ἐκέλευε ὡσαύ-
 τως τὴν ὁμοίην διδόναι. ὁ δὲ, ὅδεν φοβηθεὶς
 ἀμφὶ τῇ γυναικί, ὀρέων ἔβσαν καὶ Αρίσωνι
 γυναικα, καταινέει ταῦτα. ἐπὶ τέτοισι
 δὲ ὄρκους ἐπήλασαν. μετὰ δὲ, αὐτός τε ὁ
 Αρίσων ἔδωκε τῷτο ὅ,τι δὴ ἦν τὸ εἶλετο
 τῶν κειμηλίων τῶν Αρίσωνος ὁ Αγητος,
 καὶ αὐτὸς τὴν ὁμοίην ζητέων φέρεσθαι παρ'
 ἐκείνου. ἐνθαῦτα δὴ τῷ ἐταίρῳ τὴν γυναικα
 ἐπειρᾶτο ἀπάγεσθαι. ὁ δὲ, πλὴν τέττε
 μένου, τᾶλλα ἔφη καταινέσαι. ἀναγκαζό-
 μενος μὲν τοι τῷ τε ὄρκῳ, καὶ τῆς ἀπάτης
 τῇ παραγωγῇ, ἀπίησι^ε ἀπάγεσθαι.

ξγ'. Οὕτω μὲν δὴ τὴν τρίτην ἐσηγά-
 γειο γυναικα ὁ Αρίσων, τὴν δευτέραν ἀπο-
 πεμφάμενος. ἐν δὲ οἱ χρόνῳ ἐλάσσονι, καὶ

^δ ἐπιδικάζει. ^δ ἐν τῷ τῷ. ^ε ἀπὸ.

ὃ πληρώσασα τῆς δέκα μῆνας ἡ γυνὴ αὐ-
 τη, τίχτει τῷτον τὸν Δημάρητον. καὶ τις
 οἱ τῶν οἰκετέων ἐν θώκῃ κατημένῳ μελὰ
 τῶν ἐφόρων, ἐξαγγέλλει ὥς οἱ παῖς γέγο-
 νε. ὁ δὲ, ἐπισάμενός τε τὸν χρόνον ἐξ ὅτῃ
 ἡγάγετο τὴν γυναῖκα, καὶ ἐπὶ δακτύλων
 συμβαλλεόμενος τῆς μῆνας, εἶπε ἀπομό-
 σας, 'Οὐκ ἂν ἐμὸς εἴη.' τῷτο ἤκυσαν μὲν
 οἱ ἔφοροι. πρῆγμα μέντοι ὕδεν ἐποίησαντο
 τοπαραυτίκα. ὁ δὲ παῖς ἠΰξετο καὶ τῷ
 Αῤῖσωνι τὸ εἰρημένον μελέμελε, παῖδα γάρ
 τὸν Δημάρητον ἐς τὰ μάλιστά οἱ ἐνόμισ-
 εῖναι. Δημάρητον δὲ αὐτῷ ἔνομα ἔθετο,
 διὰ τόδε. πρότερον τουτέων, πανδημεὶ
 Σπαρτιῆται Αῤῖσωνι ὡς ἀνδρὶ εὐδοκιμέοντι
 διὰ πάντων δὴ τῶν βασιλῆων τῶν ἐν τῇ
 Σπάρτῃ γενομένων, ἀρὴν ἐποίησαντο παῖ-
 दा γενέσθαι. διὰ τῷτο μὲν οἱ τὸ ἔνομα
 Δημάρητος ἐτέθη.

νδ'. Χρόνος δὲ προΐοντος Αῤῖσων μὲν ἀ-
 πέθανε, Δημάρητος δὲ ἔσχε τὴν βασιλείην.

^ε χρόνον τῇ ἡγάγετο. ^ς δακτύλοι

mensibus, hunc ei genuit Demaratum. Ariston, quum ei sedenti in sella regia cum ephoris quidam ex domesticis nuncium nati filii attulisset, sciens ab quo tempore duxisset uxorem, deductis per digitos mensibus, dixit adjurans, ‘ Hic ‘ non est filius meus.’ Quod audientes ephori, haud magni fecere impraesentiarum; sed posteaquam puer adolevit, poenituit Aristonem dicti, opinantem utique filium sibi esse Demaratum: cui ideo nomen impositum est Demaratus, quod antea cum natum omnis populus vota fecit, ut Aristoni, omnium ante id tempus regum viro probatissimo, filius gigneretur. ea de re id nomen huic impositum est.

64. Interjecto deinde tempore Aristone vita functo, Demaratus obtinuit regnum: sed videlicet necesse erat ut haec

quae in notitiam venerant, hominem regno privarent. Eapropter a Cleomene vehementer infimulabatur, cum antea quod ab Eleusine abduxisset exercitum, tum eo tempore quum adversus Aeginetas cum Medo sentientes trajccit Cleomenes.

65. Ergo ingressus cum ulcisci Cleomenes, componit cum Leutychide Menaris filio, Agidis nepote, ex eadem qua erat Demaratus familia, ut si eum regem in locum Demarati constituisset, se adversus Aeginetas comitaretur. Erat autem Leutychides Demarato maxime inimicus, ob hanc causam, quod quum Percalum filiam Chilonis, neptem Demarmeni sponsam haberet, Demaratus insidiosè hominem conjugio privavit, praeveniens et praeripiens Percalum ac pro uxore retinens. Ob hanc causam Leutychide inimicitiae cum Demarato

ἔδεδε δὲ (ὡς ἔοικε) ἀνάπυστα γενόμενα ταῦτα, καταπαῦσαι Δημάρητον τῆς βασιληΐης, διὰ τὰ Κλεομένει διεβλήθη μεγάλως, πρότερόν τε ὁ Δημάρητος ἀπαγαγὼν τὴν στρατιὴν ἐξ Ελευσίνος, καὶ δὴ καὶ τότε ἐπ' Αἰγινήτεων τῆς μηδίσαντας διάβαντος Κλεομένεος.

Ξεῖς Ὀρμηθεῖς ὧν ἀπολίνυσθαι ὁ Κλεομένης, συντίθειαι Λευτυχίδῃ τῷ Μενάρεος τῷ Ἀγίος, ἐόντι οἰκίῃς τῆς αὐτῆς Δημαρήτῳ, ἐπ' ᾧ τε, ἦν αὐτὸν καταστήσει βασιλῆα ἀντὶ Δημαρήτου, ἔφειά οἱ ἐπ' Αἰγινήτας· ὁ δὲ Λευτυχίδης ἦν ἐχθρὸς τῷ Δημαρήτῳ μάλιστα γεγονώς, διὰ πρῆγμα τοιόνδε· ἀρμοσαμένε Λευτυχίδεω Πέρκαλον τὴν Χίλωνος τῷ Δημαρμένε θυγατέρα, ὁ Δημάρης ἐπιβλεύσας, ἀποσφρεῖ Λευτυχίδα τῷ γάμῳ, φθάσας αὐτὸς τὴν Πέρκαλον ἀρπάσας καὶ ἁλὼν γυναῖκα. κατὰ τῷτο μὲν τῷ Λευτυχίδῃ ἡ ἐχθρὴ ἢ ἐς τὸν Δημάρητον ἐγεγόνει· τότε δὲ ἐκ

τῆς Κλεομένης προθυμίας ὁ Λευτυχίδης κατώμνυται Δημάρτη, φὰς αὐτὸν ἐκ ἰκνεομένως βασιλεύειν Σπαρτιητέων, ἐκ ἑόντα παῖδα Αῤῖζωνος. μετὰ δὲ τὴν κατωμοσίην, ἐδίωκε ἀνασώζων ἐκεῖνο τὸ ἔπος τὸ εἶπε Αῤῖζων τότε, ὅτε οἱ ἐξήγσειε ὁ οἰκέτης παῖδα γεγονέναι, ὁ δὲ, συμβαλλόμενος τοὺς μῆνας, ἀπώμοσε, φὰς ἐκ ἐωῦτῃ εἶναι^α. τῷ δὲ ἐπιβατεύων τῷ ῥήματος ὁ Λευτυχίδης, ἀπέφαινε τὸν Δημάρτην ὅτε ἐξ Αῤῖζωνος γεγονότα, ὅτε ἰκνεομένως βασιλεύοντα Σπάρτης, τῆς ἐφόρου μάρτυρας παρεχόμενος ἐκείνης, οἱ τότε ἐτύγχανον πάρεδροί τε ἑόντες καὶ ἀκύναντες ταῦτα Αῤῖζωνος.

ξς'. Τέλος δὲ, ἑόντων περὶ αὐτέων νεοκίων, ἔδοξε Σπαρτιήτησι ἐπείρεσθαι τὸ χρηστήριον τὸ ἐν Δελφοῖσι, εἰ Αῤῖζωνος^β εἴη παῖς ὁ Δημάρτης. ἀνωΐς δὲ γενομένης ἐκ προνοίας τῆς Κλεομένης ἐς τὴν Πυθίην, ἐνθαῦτα προσποιέειν Κλεομένης Κό-

^α ἐκ ἐωῦτῃ μιν εἶναι. ^β εἰ ἄρα Αῤῖζωνος.

exitere. Is tunc, Cleomene sollicitante, contra Demaratum juravit, negans eum rite in Spartanis regnare, qui Aristonis filius non esset; postquam ita juraverat, institit persequi, repetens quod Ariston tunc dixerat, quum ei nunciasset domesticus filium natum, et menses conferens, jurejurando negasset illum esse suum. Huic verbo insistens Leutyichides, pronuntiabat Demaratum neque ex Aristone genitum esse, neque rite Spartae regnare; eisdem ephoris adhibitis testibus, qui Aristoni assidentes tunc haec ex illo audierant.

66. Tandem re in contentionem deducta, visum est Spartiatis oraculum quod Delphis est consulendum, an foret Demaratus Aristonis filius. Quum ergo nihil suspicionis exstaret de Cleomenis providentia ad conciliandam Pythiam, ibi ille subornat Cobonem Aristophanti fi-

lium maxima apud Delphos autoritate, ut persuadeat Periallae antistiti, dicere ea quae Cleomenes volebat dici. Ita Pythia sciscitantibus iis qui ad oraculum erant missi negavit Aristonis filium esse Demaratum. quae tamen res sequenti tempore palam factae sunt, et Cobon e Delphis profugit, et Perialla honore spoliata est.

67. Haecenus quae ad dejiciendum regno Demaratum acta sunt. Is vero e Sparta ad Medos profugit, ob hanc contumeliam: post ejectionem ex regno gerebat electus magistratum, quum esset spectaculum luctae nudorum puerorum, et adesset Demaratus, misit ad eum Leutychides, in locum Demarati jam rex factus, deridendi insultandique causa, ministrum, qui interrogaret qualis esset haec praefectura post regnum. Eam interrogationem aegre ferens Demaratus, re-

βωνα τὸν Αρισοφάνη, ἄνδρα ἐν Δελφοῖσι
 δυναστεύοντα μέγιστον. ὁ δὲ Κόβων Περίαλ-
 λαν τὴν πρόμαντιν ἀναπεῖθει τὰ Κλεο-
 μένης ἐβάλετο^c λέγεσθαι, λέγειν. ὕτω δὴ
 ἡ Πυθίη, ἐπειρωτώντων τῶν θεοπρόπων,
 ἔκρινε μὴ Αρίσωνος εἶναι Δημάρηιον παῖ-
 δα. ὕσέρω μέντοι χρόνῳ ἀνάπυστα ἐγένετο
 ταῦτα, καὶ Κόβων τε ἔφυγε ἐκ Δελφῶν,
 καὶ Περίαλλα ἡ πρόμαντις ἐπαύσατο τῆς
 τιμῆς.

ΞΖ'. Κατὰ μὲν δὴ τὴν Δημαρήτη κα-
 τάπαυσιν τῆς βασιληΐης οὕτω ἐγένετο.
 ἔφυγε δὲ Δημάρηιος ἐκ Σπάρτης ἐς Μή-
 δας ἐκ τοῦδε ὀνειδέος· μετὰ τῆς βασιληΐης
 τὴν κατάπαυσιν ὁ Δημάρηιος ἦρχε αἰρε-
 θεὶς ἀρχήν. ἦσαν μὲν δὴ γυμνοπαιδίαι
 θεωμέναι δὲ τῷ Δημαρήτῃ, ὁ Λευτυχίδης,
 γεγονὼς ἤδη αὐτὸς βασιλεὺς ἀντ' ἐκείνου,
 πέμψας τὸν θεράποντα ἐπὶ γέλῳτι τε καὶ
 λάσπῃ, ἡρώτα τὸν Δημάρηιον ὁκοῖόν τι
 εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασιλεύειν. ὁ δὲ,

^c ἱεροκλήου.

ἀλγήσας τῷ ἐπερωτήματι, εἶπε Φᾶς, αὐ-
 τὸς μὲν ἀμφοτέρων ἤδη πεπειρῆσθαι, κεί-
 ρον δὲ, 8. ‘ τὴν μάντοι ἐπειρώτησιν ταύ-
 ‘ τὴν ἄρξιν Λακεδαιμονίοισι ἢ μυρίας κα-
 ‘ κότης, ἢ μυρίας εὐδαιμονίας.’ Ταῦτα
 δὲ εἶπας, καὶ καλὰ καλυψάμενος, ἦε ἐκ τῆ
 θεήτρως εἰς τὰ ἐωϋτῆ οἰκία. αὐτίκα δὲ πα-
 ρασκευασάμενος ἔθηκε τῷ Διὶ βῶν. θύσας
 δὲ, τὴν μητέρα ἐκάλεσε.

ξή. Απικομένη δὲ τῇ μητρὶ ἐοδεῖς εἰς
 Φᾶς χεῖράς αἱ τῶν σπλάγχων, κατικέ-
 τευε, λέγων τοιάδε, ‘ Ω μῆτερ, θεῶν σε
 ‘ τῶν τε ἄλλων καταπλόμενος ἱκετεύω,
 ‘ καὶ τῆ Ἐρκεῖας Διὸς τῆδε, φράσαι μοι τὴν
 ‘ ἀληθείην, τίς μευ ἐστὶ παλὴρ ὀρθῶ λόγῳ.
 ‘ Λευτυχίδης μὲν γὰρ ἔφη ἐν τοῖσι νεί-
 ‘ καςι λέγων, κυέσσαν σε ἐκ τῆ προτέρως
 ‘ ἀνδρὸς, ἔγω ἐλθεῖν παρὰ Αῤῖξωνα· οἱ
 ‘ δὲ καὶ τὸν ματαιότερον λόγον λέγοντες,
 ‘ Φασὶ σε ἐσελθεῖν παρὰ τῶν οἰκετέων
 ‘ τὸν ἀνοφορβόν, καὶ ἐμὲ εἶναι ἐκείνης παῖ-

spondit se utrumque expertum esse, illum vero non; ‘eam tamen interrogationem ‘Lacedaemoniis futuram initium pluri-
 ‘mae aut calamitatis aut felicitatis.’ Haec loquutus, velato capite e theatro domum abiit, confestimque praeparatum Jovi bovem immolavit: quo immolato matrem arcessivit.

68. Quae quum advenisset, positis in ejus manus extis, mulierem obsecravit his verbis, ‘Per ego te, mater, cum alios
 ‘deos, tum Jovem hunc Herceum tangens, precor, promas mihi veritatem: ‘quisnam revera meus est pater? Nam
 ‘Leutychides quidem in contentionibus ‘objecit, te e priore viro gravidam, ita
 ‘ad Aristonem venisse. Alii etiam de- ‘mentius referentes, ajunt te ad asinari-
 ‘um ex tuis servis ventitasse, illiusque ‘me filium esse. ego igitur te obsecro

‘ per Deos, ut verum dicas. Siquid enim
 ‘ eorum quae dicuntur fecisti, non sola
 ‘ fecisti, sed cum multis: et multus in ur-
 ‘ be Sparta sermo est, negantium Ari-
 ‘ stoni fuisse semen procreando aptum.
 ‘ nam si fuisset, priores uxores ei fuisse
 ‘ parituras.’ Haec Demaratus.

69. Cui mater ita respondens, ‘ Fili,
 ‘ inquit, quoniam precibus mecum agis
 ‘ ut dicam veritatem, omne tibi ve-
 ‘ rum exponetur. Ut me domum A-
 ‘ riston duxit, tertia quàm me duxerat
 ‘ nocte imago tanquam Aristonis ad
 ‘ me venit, quae posteaquam mecum
 ‘ concubuit, coronis quas gestabat, me
 ‘ circumdedit, atque abiit. Dehinc A-
 ‘ riston advenit, qui cernens me coro-
 ‘ nas habentem, sciscitabatur quisnam
 ‘ me illis donasset. Ego ipsum dedis-
 ‘ se respondi: eoque id abnuente, jura-
 ‘ vi, asseverans non bene illum facere

'δα. ἐγὼ δέ σε ὦν μείερχομαι πρὸς θεῶν^d,
 'εἰπεῖν τῶληθές. ὅτε γάρ, εἰ πεποίηκας
 'τι τῶν λεγομένων, μένη δὴ πεποίηκας,
 'μετὰ πολλέων δέ· ὅ,τε λόγος πολλὸς
 'ἐν Σπάρτῃ, ὡς Αρίσωνι σπέρμα παιδο-
 'ποιὸν ἔκ ἐνῆν· τεκεῖν γάρ ἂν οἱ καὶ τὰς
 'πρωτέρας γυναῖκας· ὁ μὲν δὴ τοιαῦτα
 ἔλεγε.

ξθ'. Ἡ δὲ ἀμείβετο τοῖσδε, 'Ω παῖ,
 'ἐπεὶ τέ με λιτῆσι μείερχεαι εἰπεῖν τὴν
 'ἀληθειῖν, πᾶν εἰς σὲ κατειρήσειαι τῶ-
 'ληθές. ὥς με ἠγάγειο Αρίσων ἐς ἐωϋτῆ,
 'νυκτὶ τρίτῃ ἀπὸ τῆς πρώτης ἦλθέ μοι
 'φάσμα εἰδόμενον Αρίσωνι· συνευνηθὲν δέ,
 'τῆς σεφάνης οὗς εἶχε, ἐμοὶ περιετίθει.
 'καὶ τὸ μὲν οἰχώκεε, ἦκε δὲ μεία ταῦτα
 'Αρίσων. ὥς δέ με εἶδε ἔχουσαν σεφάνης,
 'ἡρώτα τίς εἴη ὁ, μοι δός. ἐγὼ δὲ ἐφάμην
 'ἐκεῖνον· ὁ δὲ ἔκ ὑπεδέκετο. ἐγὼ δὲ καλῶ-
 'μνύμην, φαμένη αὐτὸν ἔκαλῶς ποιεῖν
 'ἀπαρνεόμενον· ὀλίγον^e γάρ τι πρότερον

^d MS. μετέρχομαι τῶν θεῶν. ^e MS. ὀλίγην.

ἔλθόντα καὶ συνευνηθέντα, δῶναί μοι τὰς
 σφαύνας. ὁρέων δέ με κατοικνυμένην ὁ
 Αρίφων, ἔμαθε ὡς θεῖον εἶη τὸ πρῆγμα.
 καὶ τῷτο μὲν, οἱ σφαῖνοι ἐφάνησαν ἐόντες
 ἐκ τῆ ἡρώς τῆ παρὰ τῇσι θύρῃσι τῇσι
 αὐλείῃσι ἰδρυμένους, τὸ καλέουσι Αστροβά-
 κος· τῷτο δέ, οἱ μάντιες τὸν αὐτὸν τῷτον
 ἡρώα ἀναίρεον εἶναι. ἔτω δὴ ὦ παῖ ἔχει
 πᾶν ὅσον τι καὶ βάλεαι πυθέσθαι. ἡ γὰρ ἐκ
 τῆ ἡρώος τέττε γέγονας, καί σοι^ε πατήρ
 ἐστὶ Ασρόβακος ὁ ἡρώς, ἡ Αρίφων. ἐν γάρ
 σε τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἀναιρέομαι. τῇ δέ
 σευ μάλιστα κατάπλονται οἱ ἐχθροὶ, λέ-
 γοντες ὡς αὐτὸς ὁ Αρίφων, ὅτε αὐτῷ σὺ
 ἡγγέλθης γεγεννημένος, πολλῶν ἀκρόν-
 των^δ φήσιν σε ἐωῦτῆ εἶναι· τὸν χρό-
 νον γὰρ τοὺς δέκα μῆνας ἑδέκω ἐξήκειν^ε
 αἰδορήϊν τῶν τοιούτων κεῖνος τῷτο ἀπέρ-
 ριψε τὸ ἔπος. τίκῃσι γὰρ γυναῖκες καὶ
 ἐννεάμηνα καὶ ἐπτάμηνα, καὶ^δ πᾶσαι δέκα
 μῆνας ἐκτελέσασαι. ἐγὼ δέ σε ὦ παῖ

^ε καὶ σοι. ^δ αὐτῇ ἡγγέλθης γενόμενος. Sed MS. etiam habebat
 ἡγγίλθαι.

‘ qui negaret, quippe qui paulo ante in-
‘ gressus, ubi mecum coiisset, coronis me
‘ donasset. Ariston, cernens me juran-
‘ tem, intellexit eam rem divinam fuisse.
‘ compertumque est partim illas coronas
‘ fuisse sumptas ex heroico conditorio,
‘ quod est juxta januam aulae extructum;
‘ quod vocant Astrobaci: partim vates
‘ esse hunc eundem heroem responde-
‘ runt. Habet igitur, fili, ita omne, quod
‘ volebas audire. aut enim ex hoc he-
‘ roë genitus es, paterque tibi est Astro-
‘ bacus heros, aut Ariston. nam ea te
‘ nocte concepi. Verum quod tibi prae-
‘ cipue exprobrant inimici, quod Ariston,
‘ quum ei te natum esse nunciatum est,
‘ multis audientibus negavit te suum esse,
‘ quia tempus, decem menses, non exis-
‘ set, per inscitiam talium rerum illi hoc
‘ verbum excidit. nam mulieres novem
‘ etiam mensium ac septem mensium par-
‘ tum edunt, non omnes decimum men-

‘ sem explentes. ego autem, fili, septi-
 ‘ mestrem te genui. Ipse quoque Ari-
 ‘ ston non diu post agnovit, se per de-
 ‘ mentiam id verbum eiecisse. Alias nar-
 ‘ rationes de tua origine noli admittere.
 ‘ omnia enim verissima audisti. Nam
 ‘ quod ad asinarios attinet, ipsi Leuty-
 ‘ chidae et iis qui talia loquuntur, suae
 ‘ uxores de asinariis pariant filios! Haec
 ‘ illa dixit.’

70. Demaratus auditis quae volebat,
 sumpto viatico per speciem eundi Del-
 phos ad oraculum consulendum, Elin
 contendit. Eum suspicati Lacedaemonii
 fugam capeßere, insequuti sunt. sed De-
 maratus ante jam ex Elide Zacynthus
 trajecerat, quem illuc transgressi Lacedae-
 monii prehenderunt, ejusque famulos au-
 ferunt; sed Zacynthiis eum dedere abnu-
 entibus, Demaratus illinc in Asiam ad re-
 gem Darium trajecit: a quo magnifice

ἑπλάμηνον ἔτεκον. ἔγνω δὲ καὶ ὁ αὐτὸς
 Ἀρίστων ἔμετὰ πολλὸν χρόνον ὡς ἀνοίη
 τὸ ἔπος ἐκβάλλοι τῷτο. λόγους δὲ ἄλλους
 περὶ γενέσιος τῆς σεωῦτῃ μὴ δέκεο. τὰ
 γὰρ ἀληθέςαια πάντα^a ἀκήκοας. ἐκ δὲ
 ὀνοφορῶν αὐτῷ τε Δευτυχίδῃ καὶ τοῖσι
 ταῦτα λέγουσι τίκιοιεν αἱ γυναῖκες παῖ-
 δας. ἡ μὲν δὴ ταῦτα ἔλεγε.

ο'. Ὁ δὲ, πυθόμενός τε τὰ ἐξέλειο, καὶ
 ἐπὶ ὁδία λαβὼν, ἐπορεύετο εἰς Ἡλιν· τῷ λό-
 γῳ φάς ὡς εἰς Δελφὸς χρησόμενος τῷ χρη-
 στήρι πορεύεται. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ὑπο-
 τοπηθέντες Δημάρηλον δρῆσιμῳ ἐπιχειρέ-
 ει, ἐδίωκον· καὶ κως ἔφθη εἰς Ζακύνθον
 διαβάς ὁ Δημάρηλος ἐκ τῆς Ἡλίδος. ἐπι-
 διαβάντες^b δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι, αὐτῷ τε
 ἄπτοντο^c, καὶ τὰς θεράποντας αὐτῷ ἀπαιρέ-
 ονται. μετὰ δὲ, (ὃ γὰρ^d ἐξεδίδουσιν αὐτὸν
 οἱ Ζακύνθιοι) ἐνθεῦτεν διαβαίνει εἰς τὴν Α-
 σίην παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον· ὁ δὲ ὑπεδέ-
 ξατό τε αὐτὸν μεγαλῶσι, καὶ γῆν τε καὶ

^a Haec vox πάντα non existat in MS. ^b MS. habet tantum
 ἐκβάλλοις. ^c ἄπτονται. ^d ὁ δὲ γὰρ.

πόλιας ἔδωκε. ἔτω ἀπὶ κείνῳ εἰς τὴν Ἀσίην Δημάρης, καὶ τοιαύτῃ χρησάμενος τύχῃ· ἄλλὰ τε Λακεδαιμονίοισι συχνὰ ἔργασί τε καὶ γνώμησι ἀπολαμπρυνθεῖς, ἐν δὲ δὴ καὶ ὀλύμπιά σφι ἀνελόμενος τεθρίππῳ προσέβαλε, μῆνος τῷτο πάντων δὴ τῶν γενομένων βασιλῆων ἐν Σπάρτῃ ποιήσας.

οα'. Λευτυχίδης δὲ ὁ Μενάρης, Δημαρήτης καὶ Απαυοθέντος, διεδέξατο τὴν βασιλείην· καὶ οἱ γίνεσθαι παῖς Ζευξίδημος, τὸν δὴ Σπαρτιάτῶν μελεξέτεροι Κυρίσκον ἐκάλεον. ἔστος ὁ Ζευξίδημος ἐκ ἐβασίλευσε Σπάρτης· πρὸ Λευτυχίδεω γὰρ τελευτᾷ, λιπὼν παῖδα Αρχίδημον. Λευτυχίδης δὲ στερηθεὶς Ζευξιδῆμ, γαμέει δευτέρῃ γυναῖκα Εὐρυδάμην, ἔβσαν Μενίς μὲν ἀδελφεὴν, Διακλорίδεω δὲ θυγατέρα· ἐκ τῆς οἱ ἔρσεν μὲν γίνεσθαι ἕδεν, θυγάτηρ δὲ, Λαμπιτώ· τὴν Αρχίδημος ὁ Ζευξιδῆμ γαμέει, δόντος αὐτῷ Λευτυχίδεω.

οβ'. Οὐ μὲν ἔδεν Λευτυχίδης καλεγήρα

exceptus est, terraque ac urbibus donatus. Ita in Asiam Demaratus abiit, ac tali fortuna usus vir cum aliis in multis factis dictisque apud Lacedaemonios illustris, tum quod illis Olympiacam palmam quadrijugo certamine adjecit, quod ille solus omnium Spartaë regum confecit.

71. Leutychidi autem Menaris filio, qui in regnum amoti Demarati successerat, natus est filius Zeuxidamus, quem nonnulli Spartiatarum Cyniscon, catulum, vocabant. Is Spartaë non regnavit, ante Leutychidem defunctus, relicto filio Archidamo. Leutychides orbatus filio, alteram duxit uxorem Eurydamen, Menii sororem, Diaetoridis filiam, ex qua nullam prolem virilem suscepit, sed filiam nomine Lampito: quam Archidamus Zeuxidami filius in matrimonium accepit, ab ipso Leutychide datam.

72. At ne Leutychides quidem ipse

Spartae consenuit, sed has quasdam poen-
 nas Demarato rependit: In expeditione
 Thessalica dux Lacedaemoniorum quum
 omnia subjugandi potestatem haberet,
 multum pecuniae per corruptelam dono
 accepit, ipsaque in re deprehensus ibi in
 castris, quum sederet utraque manu pecu-
 niam tenens, in iudicium delatus e Spar-
 ta profugit, domusque ejus excisa fuit: et
 Tegeae in quam profugerat, mortem obiit.
 Sed haec insequenti tempore acta sunt.

73. Tunc autem Cleomenes, quum
 sibi res in Demaratum bene cessisset, as-
 sumpto protinus Leutyichide, contendit
 adversus Aeginetas, majorem in modum
 illis propter ignominiam infensus. Ita et
 Aeginetae utriusque regis contra se ad-
 ventu non repugnandum jam sibi esse
 putaverunt, et isti quum elegissent viros
 decem, divitiis ac genere Aeginetarum
 eminentissimos duxerunt, cum alios, tum

ἐν Σπάρτῃ, ἀλλὰ τίσιν τριήνδ' εἴ τινα Δη-
μαρήτῳ ἐξέτισε· ἐσραλήγησε Λακεδαιμο-
νίοισι ἐς Θεσσαλίην· παρεὼν δὲ οἱ ὑποχεί-
ρια πάντα ποιήσασθαι, ἐδωροδόκησε ἀργύ-
ριον πολὺ· ἐπ' αὐτοφώρῳ δὲ ἀλῆς αὐτῷ
ἐν τῷ στρατοπέδῳ, ἐπικατήμενος χειρὶ
διπλῇ ἀργυρίᾳ, ἔφυγε ἐκ Σπάρτης, ὑπὸ
δικαστήριον ὑπαχθεὶς· καὶ τὰ οἰκία οἱ κα-
τεσκάφη. ἔφυγε δὲ ἐς Τεγέην, καὶ ἐτελεύ-
τησε ἐν ταύτῃ. ταῦτα μὲν δὴ ἐγένετο
χρόνῳ ὕστερον.

οὔ. Τότε δὲ ὡς τῷ Κλεομένει εὐωδώ-
θη· τὸ ἐς τὸν Δημάρχηλον πρῆγμα, αὐτίκα
παραλαβὼν Λευλυχίδα, ἦε ἐπὶ τῆς Αἰ-
γινητάς, δεινὸν τινὰ σφι ἔγκοτον διὰ τὸν
προπηλακισμόν ἔχων. ἔτω δὴ ἔτε οἱ Αἰ-
γινηταὶ ἀμφοτέρων τῶν βασιλέων ἡκόν-
των ἐπ' αὐτῆς ἐδικαίουν ἔτι ἀντιβαίνειν,
ἐκεῖνοί τε ἐπιλεξάμενοι ἄνδρας δέκα Αἰγι-
νηέων τῆς πλείους ἀξίας καὶ πλῆτῳ καὶ γέ-
νει, ἦγον καὶ ἄλλας καὶ^ε δὴ καὶ Κρίον τε τὸν

^ε MS. Κλεομένει ὠδῶθη. ^ε ἦγον ἄλλας τε καὶ.

Πολυκρίτου, καὶ Κάσαμβρον τὸν Αἰριοκρά-
τεος, οἵπερ ἔχον μέγιστον κράτος. ἀΐαγόν-
τες δὲ σφεας εἰς γῆν τὴν Αττικήν, παρα-
θήκην παρατίθενται εἰς τὰς ἐχθίστας Αἰγι-
νήτησι Αθηναίους.

οἱ δ'. Μετὰ δὲ ταῦτα, Κλεομένεια ἐπαΐ-
σον γενόμενον κακοτεχνήσαντα εἰς Δημά-
ρηλον, δεῖμα ἔλαβε Σπαρτιάτων, καὶ ὑπέ-
εχε εἰς Θεωσαλίην. ἐνδεῦτεν δὲ ἀπώ-
μενος εἰς τὴν Αρκαδίην, νεώτερα ἐπρηκσε
πρήγματα, συνιστὰς τὰς Αρκαδας ἐπὶ τῇ
Σπάρτῃ, ἄλλας τε ὄρκους προσάγων σφι,
ἣ μὲν ἐφεσθαι σφεας αὐτῷ τῇ ἂν ἐξηγῇ-
ται· καὶ δὴ καὶ εἰς Νώνακριν πόλιν πρόθυμος
ἦν τῶν Αρκαδῶν τὰς προεσεῶτας ἀγνέων,
ἐξορκῶν^h τὸ Στυγὸς ὕδωρ. ἐν δὲ ταύτῃ
τῇ πόλει λέγεται εἶναι τῶν Αρκαδῶνⁱ τὸ
Στυγὸς ὕδωρ. καὶ δὴ καὶ ἔστι τοιόνδε τι ὕ-
δωρ ὀλίγον φαινόμενον, ἐκ πέτρης σάζει εἰς
ἄγκος^k, τὸ δὲ ἄγκος αἵμασι^j τις περιθέει
κύκλος. ἡ δὲ Νώνακρίς, ἐν τῇ ἡ πηγὴ αὕτη

^g κατατίθενται. ^h MS. ἐξόρκου. ⁱ εἶναι ὑπ' Αρκαδῶν. ^k ἄγ-
γος δις.

Crium Polycriti, et Cafambum Aristocratis filium, qui plurimum habebant potentiae. Eos in Atticam adductos, penes inimicissimos Aeginetis Athenienses deposuerunt.

74. Post haec Cleomenes, jam manifestus maleficii in Demaratum perpetrati, quum eum subiisset metus Spartiarum, in Thessaliam subterfugit: atque illinc in Arcadium profectus, res novas moliebatur, sollicitans Arcadas adversus Spartam, adigensque eos tum alio iurandi genere ad se sequendum quocunque ipsos educeret; tum etiam in animo habebat primores illorum ad urbem Nonacrin ductos adigere ad iurandum per aquam Stygis. In hac ipsa autem urbe Arcadum fertur esse Stygis aqua: et est videlicet talis aliqua. E petra aqua exigua quae apparet, stillat in vallem, in gyrum maceriam praeseptam. Nonacris

autem ubi fons hic visitur, urbs Arcadiae est ad Pheneon.

75. Talia molientem Cleomenem Lacedaemonii quum didicissent, timentes sibiipsis, Spartam revocarunt eadem conditione, qua et ante regnabat. Sed eum reversum statim morbus infania cepit, jam etiam antea subinsanum. nam ut cuique Spartiatarum obvius erat, in ejus faciem infligebat sceptrum. Haec illum facientem ac desipientem propinqui cippo illigaverunt. Qui custodem digressis aliis solum remansisse cernens, petiit ab eo gladium. custode abnuente dare ab initio, comminabatur quae mox ei faceret, donec minis conterritus custos (erat enim hilotarum quidam) gladium illi tradidit. Eo accepto, Cleomenes a tibiis incipiens sese truncabat. In longum namque discindens carnes, e tibiis ad femora

τυγχάνει ἔδσα, πόλις ἐς τῆς Ἀρκαδίας
πρὸς Φενεώ.

οέ. Μαθόντες δὲ Λακεδαιμόνιοι Κλεο-
μένεια ταῦτα πρήσσοντα, κατῆγον αὐτὸν
δείσαντες ἐπὶ τοῖσι αὐτοῖσι ἐς Σπάρτην,
τοῖσι καὶ πρότερον ἦρχε. κατελθόντα δὲ αὐ-
τὸν, αὐτίκα ὑπέλαβε μανίην νῆσος^α, ἐόντα
καὶ πρότερον ὑπομαργότερον. ὅπως γάρ τε
ἐντύχοι Σπαρτιητέων, ἐνέχραυε ἐς τὸ
πρόσωπον τὸ σκῆπτρον. ποιεῦντα δὲ αὐτὸν
ταῦτα, καὶ παραφρονήσαντα, ἔδῃσαν οἱ
προσῆκόντες ἐν ξύλῳ. ὁ δὲ, δεθεὶς, τὸν Φύ-
λακον μνησθέντα ἰδὼν τῶν ἄλλων, αἴτεε
μάχαιραν. ὁ βυλομένε δὲ ταπρῶτα τῇ
Φυλάκῃ διδόναι, ἀπέειλε τά μιν αὐτὶς
ποιήσει· ἐς ὃ δείσας τὰς ἀπειλὰς ὁ Φύ-
λακος (ἦν γὰρ τῶν τις εἰλωτέων) διδοῖ οἱ
μάχαιραν. Κλεομένης δὲ παραλαβὼν τὸν
σίδηρον, ἄρχετο ἐκ τῶν κνημέων ἐωϋτὸν
λωβώμενος. ἐπιτάμνων γὰρ κατὰ μῆκος
τὰς σάρκας, πρῆβαινε ἐκ τῶν κνημέων ἐς

^α μανίης νῆσος.

τὴς μηρῆς· ἐκ δὲ τῶν μηρῶν ἐς τὰ ἰχία, καὶ τὰς λαπάρας· ἐς ὃ ἐς τὴν γαστέρα ἀπίκετο, καὶ ταύτην καταχορδεύων, ἀπέθανε τρόπῳ τοιάτῳ· ὥς μὲν οἱ πολλοὶ λέγουσι Ἑλλήνων, ὅτι τὴν Πυθίην ἀνέγνωσε τὰ^β περὶ Δημάρητον γενόμενα λέγειν· ὥς δὲ Αθηναῖοι μῦνοι^γ λέγουσι, διότι ἐς Ελευσίνα ἐσβαλὼν, ἔκειρε τὸ τέμενος τῶν θεῶν· ὥς δὲ Ἀργεῖοι, ὅτι ἐξ ἰρῶ αὐτέων τῷ Ἀργῷ, Ἀργείων τὴς καταφυγόνιας ἐκ τῆς μάχης καταγινέων, κατέκοπλε, καὶ αὐτὸ τὸ ἄλσος ἐν ἀλογίῃ ἔχων, ἐνέπρησε.

ος'. Κλεομένει γὰρ μαντευομένῳ ἐν Δελφοῖσι, ἐχρήσθη Ἀργὸς αἰρήσειν· ἐπεὶ τε δὲ Σπαρτιήτας ἄγων ἀπικέλο ἐπὶ ποταμὸν Ερασῖνον, ὃς λέγεται ῥεῖν ἐκ τῆς Στυμφαλίδος λίμνης. τὴν γὰρ δὴ λίμνην ταύτην ἐς χάσμα ἀφανὲς ἐκδιδῶσαν, ἀναφαίνεσθαι ἐν Ἀργεῖ, τὸ ἐνθεῦτεν δὲ τὸ ὕδωρ ἤδη τῷτο ὑπ' Ἀργείων Ερασῖνον καλέεσθαι. ἀπικόμενος δ' ὧν ὁ Κλεομένης ἐπὶ

^β ἀνέγνωσε ἰς τὰ. ^γ Haec vox μῦνοι non legitur in MS.

processit, e femoribus ad coxarum vertebrae atque ilia, quousque pervenit ad ventrem, in quo rescindendo sic expiravit, ut quidem plerique Graecorum memorant, quia Pythiam corruperat ad ea dicenda quae circa Demaratum acta sunt: ut autem soli Athenienses, quod adortus Eleusinem, sanum dearum fuerat depopulatus: ut Argivi, quia eos qui e pugna fugerant, Argivos ex Argi templo ipsorum abductos obruncarat; et ipsum lucum irreverenter incenderat.

76. Cleomeni enim Delphis oraculum poscenti responsum fuerat eum Argos esse capturum. qui posteaquam ad flumen Erafinum copias Spartiatarum duxit, quod flumen e lacu Stympthalio manare fertur: hunc enim lacum in voraginem obscuram condi, et Argis rursus exorientem apparere, illincque jam eam aquam ab Argivis vocari Erafinum: ad

hoc igitur flumen posteaquam pervenit, ei hostias immolavit; et quum laeta non essent exta de flumine transmittendo, dixit delectari se quidem Erasino, qui nollet prodere cives suos, non tamen vel sic Argivos gavifuros. Moxque illinc motis castris ad Thyream venit, et mari taurum quum mactasset, navibus copias ad regionem Tirynthiam ac Naupliam duxit.

77. Id audientes Argivi ad eos accendos obviam tendunt ad mare. Et quum adventarent Tirynthem, in loco cui nomen inditum est Sipia, relicta non magna inter duas acies intercapedine, confederunt e regione Lacedaemoniorum. Neque vero illic pugnam ex aperto reformidabant, sed ne dolo caperentur. nam ad hanc rem attinebat oraculum quod Pythia ediderat communiter eis atque Milesiis, in haec verba;

Verum quando marem praevertet foemina victrix,

τὸν ποταμὸν τῷτον, ἐσφαγιάζετο αὐτῷ.
καί, ὃ γὰρ ὕδαμῶς ἐκαλλιέρεε διαβαίνειν
μιν, ἄγαθαι μὲν ἔφη τῷ Εἰρασίῳ ὃ προ-
διδόντος τῆς πολιήτας, Αργεῖς μέντοι ὃδ'
ὡς χαιρήσειν. μετὰ δὲ ταῦτα ἐξαναχω-
ρήσας τὴν στρατιὴν κατήγαγε^δ ἐς Θυρέην.
σφαγιασάμενος δὲ τῇ θαλάσῃ ταῦρον,
πλοίοισι σφεας ἤγαγε ἐς τε τὴν Τίρυνθιν
χώρην καὶ Ναυπλίην.

οἷ'. Αργεῖοι δ' ἐβοήθεον, πυκνυόμενοι
ταῦτα, ἐπὶ θάλασσαν. ὡς δὲ ἀγχι μὲν
ἐγίνοντο τῆς Τίρυνθος, χώρῳ δὲ ἐν τῷ
τῷ κέειαι ἡ Σίπεια τῆνομα, μεταίχμιον
ὃ μέγα ἀπολιπόντες, ἴζοντο ἀντίοι τοῖσι
Λακεδαιμονίοισι. ἐνθαῦτα δὴ οἱ Αργεῖοι
τὴν μὲν ἐκ τῷ Φανερῷ μάχην ὃκ ἐφοβέ-
οντο, ἀλλὰ μὴ δόλῳ αἰρεθέωσι. καὶ γὰρ
δή σφι ἐς τῷτο τὸ πρῆγμα εἶχε τὸ χρη-
σῆριον, τὸ ἐπίκοινα ἔχρησε ἡ Πυθίη τῷ-
τοῖσι τε καὶ Μιλησίοισι, λέγον ὥδε^ε,

Ἀλλ' ὅταν ἡ θήλεια τὸν ἄρσενά νικήσασα

^δ κατήγε. ^ε καὶ τοῖσι Μιλησίοισι, λέγον ὕτω.

Εξιλίσσῃ, καὶ κῦδος ἐν Ἀργείοισιν ἄρῃται,
 Πολλὰς Ἀργείων ἀμφιδρυφίας τότε θήσει.
 Ὡς ποτὶ τις ἱρία καὶ ἐπ' ἐσομένων ἀνθρώπων,
 Δαυὶς ὄφκ' αἰλικτος¹ ἀπώλετο δρυὶ δαμααδίας.

ταῦτα δὴ πάντα συνελθόντα, τοῖσι Ἀργείοισι φόβον παρεῖχε· καὶ δὴ σφι πρὸς ταῦτα ἔδοξε τῷ κήρυκι τῶν πολεμίων χρᾶσθαι. δόξαν δέ σφι, ἐποίευν τοιόνδε ὅπως ὁ Σπαρτιάτης κήρυξ προσημαίνει τι Λακεδαιμονίοισι, ἐποίευν καὶ σὶ Ἀργεῖοι ταῦτό τῷτο.

οἷ. Μαθὼν δὲ ὁ Κλεομένης ποιεῦντας τὰς Ἀργεῖας ὁκᾷόν τι ὁ σφέτερος κήρυξ σημήναι, παραγγέλλει σφι ὅταν σημήνη ὁ κήρυξ ποιεῖσθαι ἄριστον, τότε ἀναλαβόντας τὰ ὄπλα, χωρεῖν εἰς τὰς Ἀργεῖας. ταῦτα καὶ ἐγένετο ἐπιτελέα ἐκ τῶν Λακεδαιμονίων. ἄριστον γὰρ ποικυμένοισι τοῖσι Ἀργείοισι ἐκ τῆ κηρύγματος ἐπεκέαλο καὶ πολλὰς μὲν ἐφόνευσαν αὐτέων, πολλῶν δ' ἔτι πλεῦπας εἰς τὸ ἄλσος τῆ Ἀργεῖ καταφυγόντας περιιζόμενοι ἐφύλασσον.

¹ τριελαϊός.

Inter et Argivos referet praeclustris honorem :
 Tunc Argivarum reddet pleraque gementes,
 Ut venturorum ajat quis quandoque virorum,
 Telo saevus obit sinuoso corpore serpens.

Haec omnia Argivis quum contigissent,
 metum incutiebant; ideoque eis visum est
 praecone hostium esse utendum. Quod
 quum decrevissent, sic egerunt, ut quoties
 praeco Spartiata quippiam Lacedaemoniis
 denunciaret, idem facerent ipsi.

78. Cleomenes autem animadvertens
 Argivos facientes quicquid suus praeco
 denunciaffet, praecepit suis, ut quum prae-
 co denunciaret prandendum, tunc raptis
 armis tenderent in Argivos. Hoc exe-
 quentes etiam Lacedaemonii, in Argivos
 e voce praeconis prandentes impetum fa-
 ciunt, eorumque cum multis occiderunt,
 tum plures in lucum Argi fuga elapsos
 circumfederunt.

79. Qui dum asservantur, Cleomenes hoc sibi faciendum putavit: Sciscitatus quosdam quos secum habebat perfugas, misit praeconem ad evocandum nominatim eos Argivos qui in luco praecclusi erant. Evocavit autem dicens se pro illis accepisse redemptionis pretia. est autem apud Peloponneses redemptio in singulos captos viros, binae minae. Ita Argivorum quinquaginta, ut quisque evocatus fuerat, Cleomenes interimebat. quod faciens, latebat ceteros qui in fano erant, utpote denso luco interjecto, qui vetabat interiores cernere, quid illis foras eductis accideret. nisi postquam quidam conscensa arbore, quod fiebat inspexit; unde non amplius qui vocabantur prodire.

80. Ibi Cleomenes iussit unumquemque hilotarum lucum materia circumdare, atque illis obtemperantibus, lucum incendit. Eoque jam ardente, percontatus est quendam perfugarum cujus deorum esset

οθ'. Ενθεῦτεν δὲ ὁ Κλεομένης ἐποίεε τοιόνδε· ἔχων αὐτομόλῃς ἄνδρας, καὶ πυνθανόμενος τῆτέων, ἐξεκάλεε πέμπων κήρυκα, ὀνομασί λέγων τῆς ἐν τῷ ἱρῷ ἀπεργμῆνους τῶν Αργείων. ἐξεκάλεε δὲ, φὰς αὐτέων ἔχειν τὰ ἄποινα. ἄποινα δὲ ἐστὶ Πελοποννησίοισι, δύο μνῆα τεταγμέναι κατ' ἄνδρα αἰχμάλωτον ἐκτίνειν. κατὰ πενήκοντα δὲ ὧν^α τῶν Αργείων ὡς ἐκάστος ἐκκαλούμενος^β ὁ Κλεομένης ἐκτείνει^γ. ταῦτα δὲ κως γινόμενα ἐλελήθῃε τῆς λοιπῆς τῆς ἐν τῷ τεμένει· ἅτε γὰρ πυκνῶ ἑόντος τῆ ἄλσεος, ἔκ ὧρων οἱ ἐντὸς τῆς ἐκτὸς, ὅ,τι ἔπρησον· πρὶν γε δὴ αὐτέων τις ἀναβὰς ἐπὶ δένδρος^δ καλεῖδε τὸ ποιούμενον. ἔκων δὴ ἔτι καλεόμενοι ἐξήεσαν.

π'. Εὐθαῦτα δὴ ὁ Κλεομένης ἐκέλευε πάντα τινα τῶν εἰλωτέων περιnéειν ὕλη τὸ ἄλσος· τῶν δὲ πειθομένων, ἐνέπρησε τὸ ἄλσος. καιόμενος δὲ ἥδη, ἐπείρειο τῶν τινα αὐτομόλων^ε, τίνος εἴη θεῶν τὸ ἄλσος.

^α πεντήκοντα δὴ ὧν. ^β ἐκκαλούμενος. ^γ ἀπέκτείνει. ^δ δένδρυ.

^ε τῶν αὐτομόλων.

ὁ δὲ ἔφη Ἀργυ εἶναι. ὁ δὲ, ὡς ἤκησε, ἀνα-
 σθενάξας μέγα, εἶπε, 'ὦ Ἀπολλὸν χρη-
 'στήριε, ἡ μεγάλας με ἠπάτηκας, φάμενος
 'Ἀργος αἰρήσειν'. συμβάλλομαι δ' ἐξή-
 'κειν μοι τὸ χρηστήριον.'

πα'. Μείλ' δὲ ταῦτα, ὁ Κλεομένης τὴν
 μὲν πλέω στρατιὴν ἀπῆκε ἀπιέναι εἰς Σπάρ-
 την· χιλίης δὲ αὐτέων λαβὼν τὴν ἀριστε-
 ράν, ἦεν εἰς τὸ Ἡραῖον θύσων. βυλόμενον δὲ
 αὐτὸν θύειν ἐπὶ τῷ βωμῷ, ὁ ἱεὺς ἀπηγό-
 ρευε, φάς ὅτι οὐκ εἶναι ζοῖν αὐτόθι θύειν.
 ὁ δὲ Κλεομένης τὸν ἱερέα ἐκέλευε τὴν εἴλω-
 ταν ἀπὸ τῷ βωμῷ ἀπάγοντας^β μαρτυρώ-
 σαι, καὶ αὐτὸς ἔθυσε. ποιήσας δὲ ταῦτα,
 ἀπῆκε εἰς τὴν Σπάρτην.

πβ'. Νοστήσαντα δὲ μιν ὑπῆγον οἱ ἔχ-
 θροὶ ὑπὸ τῆς ἐφόρου, φάμενοί μιν δωροδο-
 κήσαντα, ὅτι ἐλέειν τὸ Ἀργος, παρεὼν εὐ-
 πετέως μιν ἐλεῖν. ὁ δὲ σφί ἐλεξε, ὅτε εἰ
 ψευδόμενος, ὅτε εἰ ἀληθέα λέγων, ἔχω
 σαφηνέως εἶπαι· ἐλεξε δ' ὧν φάμενος, ἐπεί

^β Ἀργος με αἰρήσαν. ^γ ἀπαγαγόντας.

ille lusus: perfuga, Argi esse respondit.
 Quo audito Cleomenes vehementer ingemiscens, ' O Apollo, inquit, vaticine,
 ' sane magnopere me frustratus es, dicens Argos esse capturum. conjicio jam
 ' exitum habuisse oraculum.'

81. Post haec majore copiarum parte Spartam redire permissa, ipse cum mille eorum delectis perrexit ad templum Junonis sacrificaturus. Sed sacrificare super aram volens, quum a sacerdote vetaretur, negante fas esse externo illic sacra facere, jussit hilotas abductum ab ara sacerdotem verberare et ipse immolavit: quo facto, Spartam abiit.

82. Reversum inimici ad ephoros citaverunt, crimini dantes quod pecunia corruptus, Argos, quum facile posset, non cepisset. Quibus respondit Cleomenes, incertum mihi vere an falso. Respondit

igitur, posteaquam templum Argi cepissent, visum sibi esse dei evenisse oraculum, et proinde non prius tentandam urbem quam sacris operatus sciret utrum sibi deus illam traderet, an impedimento esset. Sibi autem apud Junonis templum litanti effulxisse flammam ignis e pectore simulacri: atque ita se intellexisse clare non expugnare Argos. Si enim e capite simulacri effulxisset, urbem vi caperet: quum vero e pectore illa extitisset, id omne fuisse confectum quod deus confici voluisset. Haec dicens, credenda ac probabilia Spartiatis dicere visus est, multoque maiore parte sententiarum absolutus.

83. Ceterum Argos ita viris desolatum est, ut servi eorum res omnes susceperint, atque magistratus administrarint, dum filii caesorum accesserunt, qui urbem in suum jus redigentes, mancipia ejece-

τε δὴ τὸ τῷ Ἀργῷ ἱρὸν εἶλον^α, δοκέειν οἱ
ἐξεληλυθέναι τὸν χρησμὸν τῷ θεῷ. πρὸς
ὧν ταῦτα ὁ δικαιοῦν πειρᾶν τῆς πόλιος,
πρὶν γε δὴ ἱροῖσι χρήσῃαι, καὶ μάθῃ εἴτε
οἱ ὁ θεὸς παραδίδῃ, εἴτε οἱ ἐμποδῶν ἔστη-
κε. καλλιερευμένῳ δὲ ἐν τῷ Ἡραίῳ, ἐκ
τῷ ἀγάλματι τῶν σιθίων Φλόγα πυρὸς
ἐκλάμψαι. μαθεῖν δὲ αὐτὸς ἔτω τὴν ἀ-
τρεκνήην, ὅτι ἔκ^β αἵρεει τὸ Ἀργος. εἰ μὲν
γὰρ ἐκ τῆς κεφαλῆς τῷ ἀγάλματι ἐξέ-
λαμψε, αἵρεει ἂν κατ' ἄκρης τὴν πόλιν·
ἐκ τῶν σιθίων δὲ λάμπαντος^γ, πᾶν οἱ πε-
ποιῆσθαι ὅσον ὁ θεὸς ἐβόλετο γενέσθαι.
ταῦτα δὲ λέγων, πιστὰ τε καὶ εἰκῶτα ἐδό-
κεε Σπαρτιάτησι λέγειν, καὶ διέφυγε^δ πολ-
λὸν τὸς διώκοντας.

πγ'. Ἀργος δὲ ἀνδρῶν ἐχειρώθη ἔτω,
ὥστε οἱ δῆλοι αὐτέων ἔχον πάντα τὰ
πρήγματα, ἄρχοντές τε καὶ διέποντες, ἐς ὃ
ἐπέβησαν οἱ τῶν ἀπολομένων παῖδες· ἔ-
πειλά σφεας, ἔτω^ε ἀνακτώμενοι ὀπίσω ἐς

^α αἶε. ^β ἀτρεκνήην, ὡς ἔκ. ^γ ἐκλάμπαντος. ^δ ἀπίφυγε. ^ε ἔτοι.

ἰωῦτ' ἄρ' ἄργος, ἐξέβαλον· ἐξωθεύμενοι
 δὲ οἱ δῆλοι μάχῃ ἔχον Τίρυνθα. τέως μὲν
 δὴ σφι ἦν ἄρθμια ἐς ἀλλήλους· ἔπειτα δὲ
 ἐς τὴς δόλους ἦλθε ἀνὴρ μάντις Κλέανδρος,
 γένος ἐὼν Φρυγασεὺς ἀπ' Ἀρκαδίας· ἔτας
 τὴς δόλους ἀνέγνωσε ἐπιθέσθαι τοῖσι δα-
 σπότῃσι. ἐκ τούτου δὲ πόλεμός σφι ἦν ἐπὶ
 χρόνον συχρὸν, ἐς ὃ δὴ μόγις οἱ Ἀργεῖοι
 ἐπεκράτησαν.

πδ'. Ἀργεῖοι μὲν νυν διὰ ταῦτα Κλεο-
 μένεα φασὶ μανέντα ἀπολέσθαι κακῶς.
 αὐτοὶ δὲ Σπαρτιῆται φασὶ ἐκ δαιμονίᾳ
 μὲν ὕδενος μανῆναι Κλεομένεα, Σκύθῃσι
 δὲ ὁμιλήσαντά μιν, ἀκρηλοπότην γενέσθαι,
 καὶ ἐκ τούτου μανῆναι. Σκύθας γὰρ τὴς νο-
 μάδας, ἐπεὶ τέ σφι Δαρεῖον ἐσβαλεῖν ἐς
 τὴν χώραν, μετὰ ταῦτα μεμονέναι μιν
 τίσασθαι· πέμψαντας δὲ ἐς Σπάρτην, συμ-
 μαχίην τε ποιέεσθαι, καὶ συντίθεσθαι ὡς
 χρεῶν εἴη αὐτὴς μὲν τὴς Σκύθας παρὰ
 Φᾶσιν ποταμὸν περᾶν ἐς τὴν Μηδικήν

runt. Servi ejeti proelio Tirynthem obtinere. Aliquamdiu quidem igitur fuit in eis mutua benevolentia; sed postea ad eos venit vates quidam Cleander, genere Phigafensis ab Arcadia. is persuasit servis ut dominos adorirentur: unde bellum inter eos diuturnum extitit, donec Argivi aegre evasere victores.

84. Ob hæc ajunt Argivi Cleomenem ad insaniam redactum, male perisse. Ipsi autem Spartiatae negant ab ullo daemónio Cleomenem ad insaniam redactum, sed conversatione Scytharum, meribibam esse factum, et inde furiosum. Scythas enim Nomades, post illatum sibi a Dario bellum, ad illum ulciscendum perstitisse, missisque Spartam nunciis ad societatem faciendam, ita pepigisse, ut oporteret ipsos quidem Scythas juxta flumen Phasin conari Medicam regionem

invadere, Spartiatas vero jussisse ab Epheso exorfos ascendere, et deinde in idem occurrere. Cum iis Scythis qui ad hoc missi sunt, consuetudinem habuisse Cleomenem ajunt, atque plus nimio familiarem didicisse potationem meri; seque ob id eum insanisse arbitrari. Unde etiam quoties intemperantius bibere volunt, ajunt, Episcythison, *adde Scythicum*. Ita de Cleomene referunt Spartiatae. Mihi vero videtur ille has poenas Demarato pependisse.

85. Eum vero esse defunctum ubi audivere Aeginetae, Spartam nuncios mittere, exprobraturos Leutychidae de obsidibus qui Athenis tenerentur. His Lacedaemonii, judicio habito, multum injuriae a Leutychide illatum esse censuerunt, hominemque dedendum, quem illi Aeginam deportarent pro iis qui Athenis

ἐσβαλεῖν, σφέας δὲ τὰς Σπαρτιήτας κε-
λεύειν ἐξ Εφέσθ ὀρμεωμένους ἀναβαίνειν,
καὶ ἑπειὶ αἰς τὸ αὐτὸ ἀπαντᾶν. Κλεομένεα
δὲ λέγῃσι, ἡκόντων τῶν Σκυθέων ἐπὶ ταῦ-
τα, ὁμιλέειν σφί μεζόνως· ὁμιλέοντα δὲ
μᾶλλον τῷ ἰκνεομένῃ, μαθεῖν τὴν ἀκρηλο-
ποσίην παρ' αὐτέων. ἐκ τούτου δὲ μανῆναί
μιν νομίζῃσι Σπαρτιῆται. ἔκ τε τῷ, ὡς
αὐτοὶ λέγῃσι, ἑπεὶ ἂν ζωρότερον βέλωνται
πίνειν, Επισκύθισον λέγῃσι. ἔτω δὲ Σπαρ-
τιῆται τὰ περὶ Κλεομένεα λέγῃσι· ἐμοὶ
δὲ δοκέει τίσιν ταύτην ὁ Κλεομένης Δη-
μαρήτῳ ἐκτίσαι^ε.

πέ'. Τελευτήσαντος δὲ Κλεομένεος, ὡς
ἐπύθοντο Αἰγινῆται, ἑπεμπον εἰς Σπάρτην
ἀγγέλους καταβασομένους Λευκυχίδεω περὶ
τῶν ἐν Αθήνησι ὁμύρων ἐχομένων. Λακε-
δαιμόνιοι δὲ δικαστήριον συναγαγόντες, ἔγ-
νωσαν περιϋβρίσθαι Αἰγινῆτας ὑπὸ Λευ-
κυχίδεω· καὶ μιν κατέκριναν, ἑκδοτον ἄ-
γεσθαι εἰς Αἰγίαν ἀντὶ τῶν ἐν Αθήνησι

^ε ἐκτίσασθαι.

ἐχομένων ἀνδρῶν. μελλόντων δὲ ἄγειν
 τῶν Αἰγινήτων τὸν Λευτυχίδα, εἶπε
 σφι Θεασίδης ὁ Λεωπρέπεος, ἐὼν ἐν τῇ
 Σπάρτῃ δόκιμος ἀνὴρ, ‘ Τί βέλεοδε ποιέ-
 ‘ ειν, ἄνδρες Αἰγινήται, τὸν βασιλῆα τῶν
 ‘ Σπαρτιάτων ἔκδοτον γενόμενον ὑπὸ τῶν
 ‘ ποληρέων ἄγειν; εἰ νῦν ὀργῇ χρεώμενοι
 ‘ ἔγνωσαν ὅτῳ Σπαρτιάτῃ, ὅπως ἐξ ὑπέ-
 ‘ ρους μή τι ὑμῖν, ἣν ταῦτα πρήσῃ, πα-
 ‘ νώλεθρον κακὸν ἐς τὴν χώραν ἐσβάλωσι.’
 ταῦτα ἀκέσαντες οἱ Αἰγινήται, ἔχοντο
 τῆς ἀγωγῆς. ὁμολογίῃ δὲ ἐχρήσαντο τοῖ-
 δε, ἐπισπόμενον Λευτυχίδα ἐς Αθήνας,
 ἀποδῆναι Αἰγινήτῃσι τὸς ἀνδρας.

πς’. Ὡς δὲ ἀπικόμενος Λευτυχίδης
 ἐς τὰς Αθήνας ἀπαίτεε τὴν παρακαταθή-
 κην, οἱ Αθηναῖοι προφάσις εἶλκον, ὃ βε-
 λόμενοι ἀποδῆναι, φάντες δύο σφέας ἐόντας
 βασιλῆας παραθέσθαι, καὶ ὃ δικαῖον τῷ
 ἑτέρῳ ἀνευ τῆς ἐτέρας ἀποδιδόναι. ὃ Φαμέ-
 γων δὲ ἀποδώσειν τῶν Αθηναίων, ἔλεξε

tenerentur. Hunc quum essent ducturi Aeginetae, tunc ad eos Theasides Leoprepis filius, vir Spartae probatus, ‘ Quid, ‘ inquit, viri Aeginetae, facere vultis? regemne Spartiatarum deditum a suis civibus ducere? Si nunc prae iracundia ‘ Spartiatae ita decreverunt, ut nequod ‘ exitiale malum posthac in vestram regionem, si hoc feceritis, inferant.’ His auditis Aeginetae ab illo ducendo superfederunt, hac tamen conditione ut secum profectus Athenas Leutyichides redderet sibi viros qui illic depositi essent.

86. Ubi Athenas venit Leutyichides, ac depositum repoposcit, Athenienses (ut qui reddere nollent) tergiversari, quod dicerent duos in deponendo reges fuisse, ideoque iniquum esse id alteri sine altero reddi. Quibus negantibus se reddituros,

Leutychides, ‘ Facite, inquit, Athenien-
 ‘ ses utrum ipsi vultis: si reddetis, sancte
 ‘ facturi; e contrario, si non redditis,
 ‘ Qualis autem res circa depositum con-
 ‘ tingerit Spartae, volo referre. Dicimus
 ‘ nos Spartiatae fuisse in urbe Lacédæ-
 ‘ mone tertia abhinc aetate Glaucum
 ‘ Epicydis filium, qui cum aliis summis
 ‘ laudibus excellebat, tum iustitia audie-
 ‘ bat optime super omnes, qui per id
 ‘ tempus Lacedaemonem incolebant. Et
 ‘ huic procedente tempore contigisse, ut
 ‘ vir Milesius Spartam venerit hominis
 ‘ conveniendi gratia, atque haec prae se
 ‘ tulerit; Milesius sum, qui ad tuam,
 ‘ Glauce, fruendam iustitiam venio. Nam
 ‘ quum esset tuae iustitiae fama celebris
 ‘ cum per omnem aliam Graeciam, tum
 ‘ vero per Ioniam, apud memetipsum

σφι Λευτυχίδης τάδε, ' Ω Αθηναῖοι, ποι-
 ' έετε μὲν όκότερα βύλεοθε αὐτοί. καί
 ' γὰρ ἀποδιδόντες, ποιέετε όσια· καὶ μὴ
 ' ἀποδιδόντες, τὰ ἐναντία τῷ τέων. όκοῖον
 ' μέντοι τι ἐν τῇ Σπάρτῃ συνηνείχθη γε-
 ' νέσθαι περὶ παρακαταθήκης, βέλομαι
 ' ὑμῖν εἶπαι. λέγομεν ἡμεῖς οἱ Σπαρτίῃ-
 ' ται γενέσθαι ἐν τῇ Λακεδαίμονι κατὰ
 ' τρίτην γενεὴν τὴν ἀπ' ἐμέο, Γλαῦκον
 ' Επικυδέος⁸ παῖδα· τῷτον τὸν ἄνδρα φα-
 ' μὲν τά τε ἄλλα πάντα περιήκειν τὰ
 ' πρῶτα, καὶ δὴ καὶ ἀκρίβειαν ἄριστα δικαιοσύνης
 ' πέρι, πάντων όσοι τὴν Λακεδαίμονα τῷ-
 ' τον τὸν χρόνον οἴκεον. συνενειχθῆναι δέ
 ' οἱ ἐν χρόνῳ ἱκνευμένῳ τάδε λέξομεν· ἄν-
 ' δρα Μιλήσιον, ἀπικόμενον ἐς Σπάρτην,
 ' βύλεοθαί οἱ ἐλθεῖν ἐς λόγους, προῖχόμε-
 ' νον τοιαύδε· Εἰμὶ μὲν Μιλήσιος, ἥκω δέ
 ' τῆς σῆς Γλαῦκε δικαιοσύνης βεβλόμενος
 ' ἀπολαῦσαι· ὥς γὰρ δὴ ἀνὰ πᾶσαν μὲν
 ' τὴν ἄλλην Ἑλλάδα, ἐν δὲ καὶ περὶ Ἰωνί-

⁸ Επικυδέος.

ἦν τῆς σῆς δικαιοσύνης ἦν λόγος πολλὸς,
 ἐμεωῦτῳ λόγους ἐδίδδεν καὶ ὅτι ἐπικίνδυνός
 ἐστὶ αἰεὶ κοτε ἡ Ἰωνίη, ἡ δὲ Πελοπόννη-
 σος ἀσφαλέως ἰδρυμένη· καὶ διότι χρή-
 ματα ἔδαμα τὸς αὐτὸς ἐστὶ ὄρα· ἔχον-
 τας. ταῦτά τε ὦν ἐπιλεγομένῳ, καὶ βε-
 λευομένῳ, ἔδοξέ μοι, τὰ ἡμίσεα πάσης
 τῆς ἐσθῆς ἐξαργυρώσαντα, θέσθαι παρά
 σοι εὖ ἐξεπισημένῳ ὥς μοι κείμενα ἔσαι
 παρά σοι σῶα. σὺ δὲ μοι καὶ τὰ χρήματα
 δέξαι, καὶ τὰδε τὰ σύμβολα σῶζε λαβών·
 ὃς δ' ἂν ἔχων ταῦτα ἀπαιτή, τέτω
 ἀποδῆναι. ὁ μὲν δὴ ἀπὸ Μιλήτης ἦκων
 ξείνος τοσαῦτα ἔλεξε· Γλαῦκος δὲ ἐδέ-
 ξατο τὴν παρακαταθήκην ἐπὶ τῷ εἰρη-
 μένῳ λόγῳ. χρόνους δὲ πολλὰς διελθόντος,
 ἦλθον ἐς τὴν Σπάρτην τέττα τῶ παραθε-
 μένους τὰ χρήματα οἱ παῖδες. ἐλθόντες δὲ
 ἐς λόγους τῷ Γλαύκῳ, καὶ ἀποδεικνύντες
 τὰ σύμβολα, ἀπαίτεον τὰ χρήματα. ὁ
 δὲ διωθέετο, ἀντυποκρινόμενος τοιαῦτα,

‘ ratiocinatus sum, Ionia quidem semper
‘ obnoxia periculis est, Peloponnesus au-
‘ tem tuto fundata, et quod nusquam
‘ videre licet eosdem habere pecunias.
‘ Haec reputanti mihi atque consultanti
‘ visum est dimidium mei census in pe-
‘ cuniam redactum deponere penes te,
‘ quod probe intelligo haec penes te de-
‘ posita mihi salva fore: tu vero has mihi
‘ pecunias accipe, et has notas, quas una
‘ custodi; quas notas, quisquis habens
‘ reposcet pecuniam, ei reddito. Haec
‘ hospes qui Mileto venerat dixit; atque
‘ ea conditione depositum Glaucus acce-
‘ pit. Multo deinde tempore interjecto,
‘ filii ejus qui pecuniam deposuerat, Spar-
‘ tam veniunt, Glaucum conveniunt: ex-
‘ hibitisque notis pecuniam reposcunt.
‘ Ille enimvero repellere, atque his ver-
‘ bis e contrario respondere, Neque isti-

‘ us rei quicquam reminiscor, neque ad
‘ me pertinet de illis scire quae dicitis.
‘ Volo tamen reminiscens, quicquid ius-
‘ tum fuerit facere, et, si accepi, jure op-
‘ timo reddere: sin omnino non accepi,
‘ Graecorum legibus in vos utar. Ad
‘ quod confirmandum praestituo vobis
‘ tempus hinc ad quatuor menses. Ita
‘ Milesii deplorantes casum suum, disces-
‘ sere tanquam fraudati pecunia: et Glau-
‘ cus Delphos se contulit ad oraculum
‘ consultandum. Cui consultanti, an ju-
‘ rejurando pecuniam praedaretur, Pythia
‘ respondit his versibus,

‘ Glauce Epicydide, fane expedit ad breve tempus
‘ Jurando vicisse, intervertisseque nummos;
‘ Jura: jurandi memorem quia mors quoque tollit.
‘ Jurandi tamen est natus sine nomine, nullis
‘ Et manibus pedibusque, citusque supervenit, om-
‘ nem
‘ Corripiens, donec tulerit subolemque domumque:
‘ Postera jurandi memorem sed laudat origo.

' Οὔτε μέμνημαι τὸ πρῆλμα, ὅτε με πε-
 ' ριφέρει ὅδ' ἐν εἰδέναι τεττέων ὧν ὑμεῖς λέ-
 ' γετε. βέλομαί τε, ἀναμνηθεῖς, ποιέειν
 ' πᾶν τὸ δίκαιον. καὶ γὰρ εἰ ἔλαβον, ὅρ-
 ' θως ἀποδοῦναι· καὶ εἴγε ἀρχὴν μὴ ἔλα-
 ' βον, νόμοισι τοῖσι Ἑλλήνων χρήσομαι ἐς
 ' ὑμέας. ταῦτα ὧν ὑμῖν ἀναβάλλομαι κυ-
 ' ρώσιν ἐς τέταρτον μῆνα ἀπὸ τῆδε. οἱ
 ' μὲν δὴ Μιλήσιοι συμφορὴν ποιούμενοι,
 ' ἀπαλλάσσοντο, ὥς ἀπεσερημένοι τῶν
 ' χρημάτων. Γλαῦκος δὲ ἐπορεύετο ἐς
 ' Δελφὸς χρησόμενος τῷ χρηστηρίῳ. ἐπ-
 ' ειρωτῶντα δὲ αὐτὸν τὸ χρηστήριον εἰ ὅρ-
 ' κω τὰ χρήματα ληίσεται, ἢ Πυθίη με-
 ' τέρχειται τοῖςδε τοῖσι ἔπεσι,

- Γλαῦκ' Ἐπικυδείδῃ, τὸ μὲν αὐτίκα κέρδιον ὕτω,
- Ὅρκῳ νικῆσαι, καὶ χρήματα ληίσασθαι·
- Ὁμνυ· ἐπεὶ θάνατός γε καὶ εὐορκον μένει ἄνδρα.
- Ἀλλ' ὅρκῳ παῖς ἐστὶν ἀνώνυμος, ὃδ' ἐπὶ χεῖρες,
- Οὐδὲ πόδες· κραπνὸς δὲ μετέρχειται, εἰσόκε πᾶσαν
- Συμμάρψας ὀλέση γενεὴν, καὶ οἶκον ἅπαντα·
- Ἀνδρὸς δ' εὐορκῷ γενεὴ μετόπισθεν ἀμείνων.

' ταῦτα ἀκέσας ὁ Γλαῦκος συγγνώμῃ
 ' τὸν θεὸν παρατέλλο αὐτῷ ἴσχειν² τῶν
 ' ῥηθέντων· ἡ δὲ Πυθίη ἔφη, Τὸ πειρηθῆ-
 ' ναι τῷ θεῷ, καὶ τὸ ποιῆσαι, ἴσον δύναται.
 ' Γλαῦκος μὲν δὴ, μεταπεμφάμενος τῆς
 ' Μιλησίους ξείνης, ἀποδίδοι σφι τὰ χρή-
 ' ματα. τῷ δὲ εἵνεκα ὁ λόγος, ὧ Ἀθηναῖοι,
 ' ὁδε ὠρμήθη λέγεσθαι ἐς ὑμέας, εἰρήσεται.
 ' Γλαῦκε νῦν ἔτε τι ἀπόγονόν ἐστι ἔδεν,
 ' ἔτ' ἐστὶν ἔδεμὶν νομιζομένη εἶναι Γλαύ-
 ' κε· ἐκτέτριπταί τε πρόρριζος ἐκ Σπάρ-
 ' της. ἔτω ἀγαθὸν μηδὲ διανοέεσθαι περὶ
 ' παρακαταθήκης ἄλλό γε, ἢ ἀπαιτεόν-
 ' των ἀποδιδόναι. Λευτυχίδης μὲν εἶπας
 ταῦτα, ὥς οἱ ἔδὲ ἔτω ἐσήμερον οἱ Ἀθηναῖοι,
 ἀπαλλάσσειο.

πζ'. Οἱ δὲ Αἰγινῆται, πρὶν τῶν πρῶ-
 τερον ἀδικημάτων δεῖναι δίκας, τῶν ἐς Ἀ-
 θηναίους ὕβρισαν, Θηβαίοισι χαριζόμενοι,
 ἐποίησαν τοιούτῃ· μεμφόμενοι τοῖσι Ἀθη-
 ναίοισι, καὶ ἀξιῶντες ἀδικέεσθαι, ὥς τιμωρη-

² σχῆν.

‘ His auditis Glaucus veniam sibi eorum
 ‘ quae dixisset ut daret, deum obsecra-
 ‘ bat. Cui Pythia inquit, idem pollere,
 ‘ tentare deum et facere. Tunc Glaucus
 ‘ accitis Milesiis hospitibus pecuniam red-
 ‘ didit. Cur autem, ô Athenienses, haec
 ‘ oratio apud vos institui coeperit, dice-
 ‘ tur: Glauci nunc neque ulla superest
 ‘ suboles, neque domus ulla, quae Glauci
 ‘ censeatur: sed ex Sparta radicitus ex-
 ‘ trita est. Ita bonum est nihil aliud de
 ‘ deposito cogitare, quam ut repetenti-
 ‘ bus reddatur.’ Leutyichides haec lo-
 quutus, quum nihilo magis ab Atheni-
 ensibus audiretur, discessit.

87. At Aeginetae priusquam superio-
 rum injuriarum, quas Atheniensibus intur-
 lerant gratificantes Thebanis, darent poe-
 nas, haec fecerant. Quum Atheniensi-
 bus succenserent, et sibi ab illis injuriam

fleri arbitrantur, se ad castigandos eos apparabant. Erat autem Atheniensium in Sunio quinquereinis: hanc igitur Aeginetae locatis insidiis navem ad sacramitti solitam intercepte, plenam primoribus Atheniensium, virosque alligavere. Haec ab Aeginetis passi Athenienses non amplius differendum putaverunt quin omnia in illos excogitarent.

88. Erat igitur nomine Nicodromus Cnoethi filius, in Aegina vir spectatus: hic vituperans Aeginetas antea se ex Aegina ejecit: sed cognito Athenienses esse animatos ad nocendum Aeginetis, composuit cum illis de prodenda Aegina, statuens certum diem, quo esset rem aggressurus ipse, et illos oporteret venire subsidio. Atque ita ex composito urbem quae vetus vocabatur occupat.

89. Sed Athenienses ad constitutum

όμενοι τὸς Ἀθηναίους παρεσκευάζοντο· καὶ ἦν γὰρ δὴ τοῖσι Ἀθηναίοισι πεντήρης ἐπὶ Σωίῳ· λοχήσαντες ὦν, τὴν θεωρίδα νῆα εἶλον πλήρεα ἀνδρῶν τῶν πρώτων Ἀθηναίων. λαβόντες δὲ τὸς ἀνδρας ἔδησαν. Ἀθηναῖοι δὲ παθόντες ταῦτα πρὸς Αἰγινή-
 τέων, ἔκετι ἀνεβάλλοντο μὴ ἔ τὸ πᾶν μηχανήσασθαι ἐπ' Αἰγινήτησι.

πή. Ἦν γὰρ^β Νικόδρομος Κνοίθης κα-
 λεόμενος ἐν τῇ Αἰγίνῃ ἀνὴρ δόκιμος. ὅτος
 μεμφόμενος μὲν τοῖσι^γ Αἰγινήτησι, προτέ-
 ρην^δ ἐωϋτὸν ἐξέλασε ἐκ τῆς νήσ· μαθὼν
 δὲ τότε τὸς Ἀθηναίους ἀναρτημένους ἔρδειν
 Αἰγινήτας κακῶς, συντίθειαι Ἀθηναίοισι
 προδοσίην Αἰγίνης, φράσας ἐν ἣ τε ἡμέρῃ
 ἐπιχειρήσει, καὶ ἐκείνους ἐς ἣν ἡκεῖν δεήσει
 βοηθούσας. μετὰ ταῦτα, καταλαμβάνει
 μὲν κατὰ τὰ συνεθήκατο ὁ Νικόδρομος Ἀθη-
 ναίοισι τὴν παλαιὰν καλεομένην πόλιν.

πθ'. Ἀθηναῖοι δὲ ἔ παραγίνονται ἐς δέον·
 ἔ γὰρ ἔτυχον ἔσσαι νέες σφι ἀξιώμαχοι

^β Αἰγινήτησι. Καὶ ἦν γὰρ. ^γ μεμφόμενος τοῖσι. ^δ πρότερον.

τῇσι Αἰγινήεων συμβαλέειν. ἐν ᾧ ὦν Κορινθίων ἐδέοντο χρῆσθαι σφι νέας, ἐν τῷ διεφθάρη τὰ πρήγματα. οἱ δὲ Κορίνθιοι (ἔσαν γὰρ σφι τῷτον τὸν χρόνον φίλοι ἐς τὰ μάλις) Αθηναίοισι διδῶσι δεομένοισι εἴκοσι νέας, διδῶσι δὲ πενταδράχμους ἀπαδόμενοι. δωρεὴν γὰρ ἐν τῷ νόμῳ ἔκ ἐξῆν δύναι. ταύτας τε δὴ λαβόντες οἱ Αθηναῖοι, καὶ τὰς σφετέρας, πληρώσαντες ἐβδομήκοντα τὰς πάσας νέας, ἔπλεον ἐπὶ τὴν Αἴγιναν καὶ ὑξέρισαν^c ἡμέρη μὴ τῆς συλκειμένης.

ζ'. Νικόδρομος δὲ, ὡς οἱ Αθηναῖοι ἐς τὸν καιρὸν ἔπαρεγένοντο, ἐς πλοῖον ἐσθᾶς, ἐκδιδρῆσκει ἐκ τῆς Αἰγίνης. σὺν δὲ οἱ καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν^f Αἰγινήτων εἰπόντο, τοῖσι Αθηναῖοι Σύνιον οἰκῆσαι ἔδοσαν. ἐνθεῦτεν δὲ ἔτοι ὀρμεώμενοι ἔφεραν τε καὶ ἦγον τὰς ἐν τῇ νήσῳ Αἰγινήτας. ταῦτα μὲν δὴ ὑξερὸν ἐγένετο.

ζα'. Αἰγινήεων δὲ οἱ παχέες, ἐπαναφάντος τῷ δήμῳ σφι ἅμα Νικοδρόμῳ, ἐπεὶ

^c ὑξέρυσαν. ^f ἄλλοι τῶν.

non adfuerunt, quia ipsis classis par ad pugnandum Aegineticae non erat comparata. Dum igitur a Corinthiis commodari sibi naves rogant, interim res corrupta est. Corinthii autem per id tempus Atheniensibus amicissimi dedere rogantibus naves viginti, sed dedere vendentes singulas quinis drachmis: quoniam eas dono dare vetabantur lege. His acceptis Athenienses, et suis instructis in summam septuaginta numero, in Aeginam navigaverunt, perveneruntque post-ridie ejus diei qui erat destinatus.

90. Qui quum ad diem non adessent, consensu navigio Nicodromus ex Aegina profugit, aliis nonnullis Aeginetarum eum comitantibus, quibus Athenienses Sunium incolendum dederunt. Unde isti prodeuntes, eos qui in insula erant Aeginetas et ferebant et agebant. sed haec posterius acta sunt.

91. Ceterum procures Aeginetarum,

superata plebe quae una cum Nicodromo tumultum in ipsis fecerat, mox eos quos ceperant, ad necem educebant. Unde piaculum admiscere quod nullo sacrificio expiare potuerunt, quum id sedulo facerent, praeoccupatique, prius ex insula sunt dejecti quam sibi deam propitiarent. nam quum septingentos e plebe quos vivos ceperant, ad necem educerent, unus eorum e vinculis elapsus fugit ad Cere-
 ris legiferae antefores, ejusque cardinibus prehen-
 sis adhaerebat: quem illi quum avellere, quod tentabant, non possent, abscissis viri manibus ita duxerunt; quae manus cardinibus consertae manserunt.

92. Sic in se ipsis consuluerunt Aeginetae. Mox classe septuaginta navium cum Atheniensibus, qui supervenere, congressi superantur. Victi navali proelio, eosdem quos prius Argivos in auxilium vocaverunt: sed illi noluere eis amplius auxilio esse, caussati quod et naves Ae-

κράτησαν. καὶ ἐπειλά σφεας χειρῶσάμε-
νοι, ἐξῆγον ἀπολέοντες. ἀπὸ τῆς δὲ καὶ
ἄγος σφι ἐγένετο, τὸ ἐκθύσασθαι ἕκ οἱοί
τε ἐγένοντο ἐπιμηχανώμενοι, ἀλλ' ἐφθη-
σαν ἐκπεσόντες πρότερον ἐκ τῆς νήσῃ ἢ σφι
ἴλεων γενέσθαι τὴν θεόν. ἐπτακοσίους γὰρ
δὴ τῶν δῆμῳ ζωγρήσαντες, ἐξῆγον ὡς ἀπο-
λέοντες· εἰς δὲ τις τῶν ἐκφυγῶν τὰ
δεσμὰ, καταφεύγει πρὸς πρόθυρα Δήμη-
τρος θεσμοφόρος· ἐπιλαμβάνομενος^h δὲ τῶν
ἐπισπασῆρων, εἶχετο. οἱ δὲ, ἐπεὶ τέ μιν
ἀποσπάσαι ἕκ οἱοί τε ἀπέλκοντες ἐγίνον-
το, ἀποκόψαντες αὐτῶν τὰς χεῖρας, ἔγνον
ἔτι· αἱ χεῖρες δὲ κεῖναι ἐμπεφυκυῖαι ἔ-
σαν τοῖσι ἐπισπασῆρσι.

46'. Ταῦτα μὲν νυν σφέας αὐτῶν οἱⁱ
Αἰγινῆται ἐργάσαντο. Αθηναίοισι δὲ ἤκῃσι
ἐναυμάχησαν νηυσὶ ἐβδομήκοντα· ἐσω-
θέντες δὲ τῇ ναυμαχίῃ, ἐπεκαλέοντο τῶν
αὐτῶν τῶν καὶ πρότερον, Ἀργεῖους· καὶ
δὴ σφι ἔτοι μὲν ἔκετι βοηθέοι, μεμφόμε-

^g γὰρ τῷ. ^h ἐπιλαμβάνομενος. ⁱ σφίσι οἱ.

νοι ὅτι Αἰγινᾶται νέες ἀνάγκη λαμφθεῖσαι
 ὑπὸ Κλεομένεος, ἔχον τε ἐς τὴν Αργολί-
 δα χώραν, καὶ συναπέβησαν Λακεδαιμονί-
 οισι. συναπέβησαν δὲ καὶ ἀπὸ Σικυωνίων
 νεῶν ἄνδρες· τῇ αὐτῇ ταύτῃ ἐσβολῇ· καί
 σφι ὑπ' Αργείων ἐπεβλήθη ζημίη, χίλια
 τάλαντα ἐκτίσαι, πεντακόσια ἑκατέρωθεν.
 Σικυῶνιοι μὲν νυν συγκλονίους ἀδικῆσαι, ὡ-
 μολόγησαν, ἑκατὸν τάλαντα ἐκτίσαντες,
 ἀζήμιοι εἶναι. Αἰγινῆται δὲ ὅτε συνεγνώ-
 σκοντο, ἔσαν τε αὐθαδέσεροι. διὰ δὲ ὧν σφι
 ταῦτα^β δεομένοισι, ἀπὸ μὲν τῷ δημοσίῳ
 ὕδρϊ Αργείων ἔτι ἐβοήθηε, ἐθελονταὶ δὲ
 ἐς χιλίους. ἦγε δὲ αὐτὸς στρατηγὸς ἀνὴρ ὢ
 ἄνομα Εὐρυβάτης^γ, πεντάεθλον ἐπασκή-
 σας· τούτων οἱ πλεῖνες ἔκ ἀπενόσησαν
 ὀπίσω, ἀλλ' ἐτελεύτησαν ὑπ' Αθηναίων
 ἐν Αἰγίνῃ. αὐτὸς δὲ ὁ στρατηγὸς Εὐρυβάτης
 μενομαχίην ἐπασκέων, τρεῖς μὲν ἄνδρας
 τρόπῳ τοιάτῳ κτείνει^δ, ὑπὸ δὲ τῷ τετάρ-
 τῳ Σωφάνεος τῷ Δεκελέως ἀποθνήσκει.

^α Σικυωνίων ἄνδρες.^β δὴ ταῦτα.^γ στρατηγὸς Εὐρυβάτης.^δ ἀποκτείνει.

ginæae per necessitatem sumptae a Cleomene oram Argolidem tenuissent, et cum Lacedaemoniis in terram descendissent, ut nonnulli quoque e Sicyoniis navibus descenderunt in illa ipsa expeditione. Quo nomine utrisque mulcta ab Argivis injuncta est mille talentorum, quorum quingenta quisque populus solveret. sed quum Sicyonii suam culpam agnoscentes, centum talentis cum Argivis decidissent, Aeginetae ne agnoscere quidem culpam voluere: erant enim superbiore. Ea propter rogantibus eis nemo amplius Argivorum publice auxilium tulit, sed voluntariorum circiter mille, duce quodam: cui nomen erat Eurybates, quinquertionem adeptus. quorum plures non remeare, sed in Aegina ab Atheniensibus occubere. Et ipse dux Eurybates singulari certamine ter victor, quarto sub Sophane Decelenfi oppetiit.

93. Verum Aeginetae sua classe ad-
 orti incompósitos Athenienses superavere,
 eorumque naves quatuor cum omnibus
 viris cepere. Et Athenienses quidem bel-
 lum cum Aeginetis contraxerant.

94. Persa autem quae ipsius partes
 erant exequebatur, cum famulo assidue
 in memoriam redigente ut reminiscere-
 tur Atheniensium, tum Pisistratidis assi-
 dentibus Atheniensesque criminantibus;
 tum cupiditate per hunc praetextum quo
 nixus erat, subigendi in Graecia illos qui-
 cunque sibi terram et aquam denegaf-
 sent. Itaque Mardonium, qui male rem
 navalem gesserat, praefectura amovit, ali-
 osque designatos duces adversus Eretriam
 et Athenas misit, Datin genere Medum,
 et Artaphernem Artaphernis fratris sui
 filium, datis mandatis ut Athenas atque
 Eretriam penitus diriperent, et mancipia
 in conspectum sibi ducerent.

47'. Αἰγινῆται δὲ, ἔσσι ἀτάκτοις Αθηναίοις συμβαλόντες τῇσι νηυσὶ, ἐνίκησαν· καὶ σφῶν νέας τέσσαρας αὐτοῖσι ἀνδράσι εἶλον. Αθηναίοις μὲν δὴ πόλεμος συνῆπτο πρὸς Αἰγινήτας.

48'. Ὁ δὲ Πέρσης τὸ ἐϋϋτῆ ἐποίηε, ὥς τε ἀναμιμνήσκοντός τε αἰεὶ τῆ θεράποντος, μεμνηῖσθαι μιν τῶν Αθηναίων, καὶ Πεισιφραϊδῶν προσκατημένων καὶ διαβαλλόντων Αθηναίους. ἅμα δὲ βεβλόμενος ὁ Δαρεΐος, ταύτης ἐχόμενος τῆς προφάσιος, καλεστέμενος τῆς Ἑλλάδος τῆς μὴ δόντας αὐτῷ γῆν τε καὶ ὕδωρ, Μαρδόνιον μὲν δὴ φλαύρως πρήξαντα τῷ σόλῳ, παραλύει τῆς στρατηγίης· ἄλλους δὲ στρατηγούς ἀποδέξας, ἀπέστειλε ἐπὶ τε Ερέτριαν καὶ Αθήνας, Δᾱτὶν τε, ἔοντα Μῆδον γένος, καὶ Ἀρταφέρνηα τὸν Ἀρταφέρνηος παῖδα, ἀδελφιδεὸν ἐϋϋτῆ. ἐντειλάμενος δὲ ἀπέπεμπε ἑξάνδρα ποδίσαντας Αθήνας καὶ Ερέτριαν, ἄγειν ἐϋϋτῶ ἐς ὅφιν τὰ ἀνδράποδα.

4ε'. Ὡς δὲ οἱ στρατηγοὶ ἔτοι οἱ ἀπο-
 δεχθέντες πορευόμενοι παρὰ βασιλῆος,
 ἀπὶ κονίῳ τῆς Κιλικίης εἰς τὸ Αἰλήϊον πεδί-
 ον, ἅμα ἀγόμενοι στρατὸν πολλὸν πεζόν
 καὶ εὖ^ε ἐσκευασμένον, ἐνθαῦτα στρατοπεδεύ-
 ομένοισι ἐπῆλθε μὲν ὁ ταυλικὸς πᾶς στρατός
 ὁ ἐπιταχθεὶς ἐκάστοις παρεγένοντο δὲ καὶ
 αἱ ἱππαγωγοὶ νέες, τὰς τῷ προτέρῳ^ε ἔτει
 προεῖπε τοῖσι ἐαυτῶν δασμοφόροις Δαρρεῖ-
 ος ἐτοιμάζειν. ἐσβαλόμενοι δὲ τὰς ἱππας
 εἰς ταύτας, καὶ τὸν πεζὸν στρατὸν ἐσβαλά-
 σαντες εἰς τὰς νέας, ἔπλεον ἑξακοσίησι^ε
 τριήρεσι εἰς τὴν Ἰωνίην. ἐνθεῦτεν δὲ ἔκ παρὰ
 τὴν ἡπειρὸν ἔχον τὰς νέας ἰθὺς τῷ τε Ἑλ-
 λησπόντῃ καὶ τῆς Θρηίκης, ἀλλ' ἐκ Σάμου
 ὀρμεώμενοι, παρὰ τε Ἰκάριον καὶ διὰ νήσων
 τὸν πλόον ἐποιεῦντο· ὥς μὲν ἐμοὶ δοκεῖ,
 δείσαντες μάλιστα τὸν περίπλοον τῷ Αἰθῶ,
 ὅτι τῷ προτέρῳ^ε ἔτει ποιούμενοι ταύτη
 τὴν^ε κομιδὴν, μεγάλως προσέπταισαν
 πρὸς δὲ, καὶ ἡ Νάξος σφεας ἠνάγκαζε,

^ε πεζὸν εὖ. ^ε ἑξακοσίοις. ^ε ταύτην τὴν.

95. Postquam hi duces declarati, ab rege digressi, ad campum Ciliciae Aleium devenere cum ingenti pedestri ac bene instructo exercitu, ibi castris positis supervenerunt nauticae copiae omnes, ut singulis erant imperatae; ad haec equos vehentes naves, quas superiore Darius anno mandaverat tributariis suis parandas. Quum has oneravissent equis, atque terrestri exercitu navibus imposito, sexcentis cum triremibus in Ioniam contenderunt. Hinc non secundum continentem recto cursu, Hellespontum et Thraciam versus navigabant, sed e Samo unde solverant, per Icarium, interque insulas vehebantur: praecipue quidem (ut ego sentio) metu circumnavigandi Athon, quia cursum superiori anno illac peragentes, magnam jacturam fecerant; sed et coacti propter

Naxon, quam antea non ceperant.

96. Ad quam posteaquam ex Ícario pelago appulsi sunt (in hanc enim ut primum copiae ducerentur, Persae urgebant) Naxii memores priorum, fuga se in montes concitaverunt, non ausi resistere. Eorum autem quos adepti sunt Persae quum in servitutem rapuissent, delubra atque urbem incenderunt. His actis ad ceteras insulas appellant.

97. Haec dum isti agunt, Delii relicta et ipsi Delo fuga Tenum abeunt. Eo tendentes naves praecedens Datis non sinebat ad insulam habere stationem, sed trans eam ad Rhenaeam. Et simul cognito ubi Delii essent, misso caduceatore his eos verbis affatus est, ‘ Viri
‘ sacri, quid fugientes abitis, non pro me-
‘ rito de me male opinantes? Ego enim
‘ et ipse etiam talia intelligo, et ab rege

πρότερον ἔκ ἀλῆσα.

45'. Ἐπεὶ δὲ ἐκ τῆς Ἰκαρίας πελάγεος προσφερόμενοι προσέμιζαν τῇ Νάξῳ (ἐπὶ ταύτην γὰρ δὴ πρώτην ἐπέιχον στρατεύεσθαι οἱ Πέρσαι) μεμνημένοι τῶν πρότερον οἱ Νάξιοι, πρὸς τὰ ἔρεα οἴχοντο Φεύγοντες, ἔδὲ ὑπέμειναν. οἱ δὲ Πέρσαι ἀνδραποδισάμενοι τὰς κατέλαβον αὐτέων, ἐνέπρησαν καὶ τὰ ἰρά καὶ τὴν πόλιν. ταῦτα δὲ ποιήσαντες, ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους ἀνάγοντο.

46'. Ἐν ᾧ δὲ ἔσται ταῦτα ἐποίουν, οἱ Δῆλιοι, ἐκλιπόντες καὶ αὐτοὶ τὴν Δῆλον, οἴχοντο Φεύγοντες ἐς Τήνον. τῆς δὲ Σρακίης καταπλεύσας, ὁ Δᾶτις προπλώσας, ἔκ ἑα τὰς νέας πρὸς τὴν νῆσον^α προσορμίζεσθαι, ἀλλὰ πέρην ἐν τῇ Ῥηναίῃ. αὐτὸς δὲ πυθόμενος ἵνα ἔσαν οἱ Δῆλιοι, πέμπων κήρυκα, ἡγόρευέ σφι τάδε, ‘ Ἄνδρες ἱεροὶ, τί Φεύγοντες οἴχεσθε, ἔκ ἐπιηδέα καὶ αἰγνόντες κατ’ ἐμεῦ; ἐγὼ γὰρ καὶ αὐτὸς ἔτι τοσαῦτα^β φρονέω, καὶ μοι ἐκ βασιλῆος

^α Δῆλον. ^β ἐπὶ ταύτῃ γε.

ὧδε ἐπέσαλλαι· ἐν ἧ χώρῃ οἱ δύο θεοὶ ἐγέν-
 οντο, ταύτην μηδὲν σίνεσθαι, μήτε αὐ-
 τὴν τὴν χώρην, μήτε τὰς οἰκήτορας αὐ-
 τῆς. νῦν ὦν καὶ ἄπιτε ἐπὶ τὰ ὑμέτερα
 αὐτέων, καὶ τὴν νῆσον νέμεσθε· ταῦτα
 μὲν ἐπεκηρυκεύσατο τοῖσι Δηλίοισι· μετὰ
 δὲ, λαβανώτῃ τριηκόσια τάλαντα καλαρή-
 σας ἐπὶ τῷ βωμῷ ἐθυμίησε.

4η. Δᾶτις μὲν δὴ ταῦτα ποιήσας,
 ἔπλεε ἅμα τῷ στρατῷ ἐπὶ τὴν Ερέτραιαν
 πρῶτα, ἅμα ἀγόμενος καὶ Ἰωνας καὶ Αἰολέ-
 ας· μετὰ δὲ τούτων ἐνθεῦτεν ἔξαναχθέντα,
 Δῆλος ἐκινήθη, ὥς ἔλεγον^ς Δήλιοι, καὶ πρῶ-
 τα καὶ ὕστατα, μέχρι ἐμεῦ σπειδεῖσα^δ. καὶ
 τούτο μὲν καὶ τέρας ἀνθρώποισι τῶν μελ-
 λόντων ἔσεσθαι κακῶν ἔφηνε ὁ θεός. ἐπὶ
 γὰρ Δαρεῖς τῷ Ὑδάσπεος, καὶ Ξέρξεω τῷ
 Δαρεῖς, καὶ Αρτοξέρξεω τῷ Ξέρξεω, τριῶν
 τυτέων ἐπέξῃς γενεῶν, ἐγένετο πλέω κα-
 καὰ τῇ Ἑλλάδι ἢ ἐπὶ εἴκοσι ἄλλας γενεὰς
 τὰς πρὸ Δαρεῖς γενομένας· τὰ μὲν, ἀπὸ

^ς λίγυσι. ^δ ὕστατα τὰ μέχρι ἐμοῦ ὁ σπειδεῖσα.

‘jussus sum, qua in regione duo dii ge-
 ‘niti sunt, nequid aut eam regionem aut
 ‘ejus incolas laedam. Et nunc igitur
 ‘abite ad vestra ipsorum, et colite insu-
 ‘lam.’ Haec Deliis per caduceatorem
 dixit: mox trecenta thuris talenta super
 aram aggesta adolevit.

98. His actis Datis adversus Eretri-
 am primum navigavit, simul omnem ex-
 ercitum, simul Iones pariter atque Aeol-
 enses ducens. Statimque ab illius inde
 digressu Delos tremuit, ut Delii ajebant,
 et primum et postremum ad meam usque
 aetatem mota, deo mala ventura homi-
 nibus per hoc prodigium portendente.
 Nam sub Dario Hytaspis, et Xerxe Da-
 rii, et Artoxerxe Xerxis filio, tribus iis
 deinceps aetatibus, plus malorum passa
 est Graecia, quam viginti aliis aetatibus,

partim a Persis, partim ab ipsis primoribus de principatu bellantibus: ut non ab re Delos mota sit, prius immobilis: de qua etiam in oraculo ita scriptum erat,

Et Delon, quamvis sit adhuc immota, movebo.

Et sane in Graeca lingua pollent haec nomina, Darius, idem quod *coërcitor*: Xerxes, idem quod *martius*: Artoxerxes, idem quod *magnus bellator*. Hos igitur reges ita recte Graeci ex suo sermone vocaverint ἐρξείης, Ἀρήιος, μέγας Ἀρήιος.

99. Barbari, postquam a Delo ad insulas profecti sunt, sumebant illinc tum copias, tum liberos insulanorum obsides. Ut vero insulas praeternavigantes, Carystum appulerunt, Carystiique negarunt se vel obsides dare vel militare adversus vicinas civitates, Athenas et Eretriam sig-

τῶν Περσέων αὐτῇ γεγόμενα, τὰ δὲ, ἀπ' αὐτέων τῶν κορυφαίων περὶ τῆς ἀρχῆς πολεμῶντων. ἔτω ὅθεν ἦν ἀεικὲς κινήσθαι Δῆλον, τοπρὶν ἔδσαν ἀκίνητον. καὶ ἐν χρησμῷ ἦν γεγραμμένον περὶ αὐτῆς ὧδε,

Κινήσω κῆ Δῆλον, ἀκίνητόν περ ἔδσαν.
 δύναται δὲ κατὰ Ἑλλάδα γλῶσσαν ταῦτα τὰ ἐνόμα, Δαρεῖος, ἐρξείης· Ξέρξης, ἀρήϊος· Αρτοξέρξης, μέγας ἀρήϊος. τέττες δὲ τῆς βασιλῆας ὧδε ἂν ὀρθῶς κατὰ γλῶσσαν τὴν σφετέρην Ἑλληνες καλέοιεν.

4θ'. Οἱ δὲ βάρβαροι ὡς ἀπῆραν ἐκ τῆς νήσου^ε, προσίσχον πρὸς^ε τὰς νήσους· ἐνθεῦ-
 τεν δὲ στρατὴν τε παρελάμβανον, κῆ ὁμήρης τῶν νησιωτέων παῖδας ἐλάμβανον. ὡς δὲ περιπλέοντες τὰς νήσους, προσέσχον κῆ ἐς Κάρυσον, ὃ γὰρ δὴ σφι οἱ Καρύσιοι ἔτε ὁμήρης ἐδίδουσαν, ἔτε ἔφασαν ἐπὶ πόλιν ἀσυγείτονας στρατεύεσθαι, λέγοντες Εἰ-

^ε MS. τοπρὶν ἔδσαν ἀκίνητον. δύναται δὲ, mediis omittis. ^ε ἔτε:

Δῆλον. ^g MS. προσίσχοντο πρὸς.

τριάν τε καὶ Αθήνας, ἐνθαῦτα τέτῳς ἐπα-
λιόρκεόν τε καὶ τὴν γῆν σφέων ἔκειρον, ἐς ὃ
καὶ οἱ Καρύσιοι παρέστησαν ἐς τῶν Περσέων
τὴν γνώμην.

ρ'. Ερετρίεες δὲ, πυνθανόμενοι τὴν στρα-
τιὴν τὴν Περσικὴν ἐπὶ σφέας ἐπιπλέεσαν,
Αθηναίων ἐδεήθησαν σφίσι βοηθὸς γενέ-
σθαι. Αθηναῖοι δὲ ἐκ ἀπείπαντο τὴν ἐπι-
κρίην, ἀλλὰ τὸς τετρακιχίλις κληρο-
νόμιαι τῶν ἱπποβοτήων Χαλκιδέων τὴν
χώρην, τέτῳς σφὶ δίδωσι τιμωρὸς. τῶν δὲ
Ερετριέων ἦν ἄρα ὕδεν ὑγιὲς βέλευμα, οἱ
μετεπέμποντο μὲν Αθηναίους, ἐφρόνεον δὲ
διφασίας ἰδέας. οἱ μὲν γὰρ αὐτέων ἐβέλευ-
οντο ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν ἐς τὰ ἄκρα τῆς
Εὐβοίης· ἄλλοι δὲ αὐτέων, ἴδια κέρδεα
προσδεκόμενοι παρὰ τῷ Πέρσῃ οἴσεσθαι,
προδοσίην ἐσκευάζοντο. μαθὼν δὲ τετάρτων
ἐκάτερα ὡς εἶχε Αἰχίνης ὁ Νόθωνος, εὐὼν
τῶν Ερετριέων τὰ πρῶτα, φράζει τοῖσι
ἤκουσι τῶν Αθηναίων πάντα τὰ παρεόντα

nificantes, Carystii tunc obsessi sunt, eorumque ager vastatus, donec in deditiorem Persarum venerunt.

100. Eretrieneses autem audito Persarum exercitum adversus se venire, auxilia ab Atheniensibus imploravere. Quibus non deneganda auxilia rati Athenienses, concesserunt subsidio illis ea quatuor millia hominum, qui forte Chalcidensium equis euntium obtinuerant praedia. Sed Eretrienesium haudquaquam sincerum erat consilium, qui tametsi arcessebant Athenienses, tamen ancipiti sententia vacillabant; quibusdam eorum consentibus urbem deferendam, et in promontoria Euboeae eundum; quibusdam, qui privata lucra a Persis expectarent, proditiorem molientibus. Horum utrorumque animos animadvertens Aeschines Nothonis filius, Eretrienesium primarius, patefecit Atheniensibus omnem

praesentium rerum statum, oravitque ut domum abirent, ne una cum illis occumberent. Haec consulenti Aeschini obtemperantes Athenienses, illinc in Oropum transgressi, salutem sibi pepererunt.

101. At Persae eo advecti, naves orae Eretricae ad fanum et Choereas et Aegilia applicuerunt: potitique his locis, continuo equos exposuere, et tanquam cum hostibus conflicturi se instruxere. Adversus quos non decreverunt Eretrienes sibi esse prodeundum: sed quandoquidem sententia de urbe non deferenda evicerat, dabant operam ut moenia custodirent. Adorientibus autem ea Persis, acri pugna per sex dies certatum est: multisque utrimque cadentibus, septimo die Euphorbus Alcimachi filius, et Philagrus Cyneae, inter populares suos viri spectati, urbem hostibus prodidere. Quam

σφι πρήγμαλα· προσεδέετό τε ἀπαλλάσσεσθαι σφεας ἐς τὴν σφετέρην, ἵνα μὴ προσάπολονται. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ταῦτα Αἰχίνῃ συμβαλεύσαντι πείθονται. καὶ ὅτοι μὲν διαβάντες ἐς Ωρωπὸν, ἔσωζον σφέας αὐτὰς.

ρα'. Οἱ δὲ Πέρσαι πλέοντες κατέχον τὰς νέας τῆς Ερετρικῆς χώρας κατὰ τέμενος, καὶ Χοιρέας, καὶ Αἰγίλια. καταχόντες δὲ ἐς ταῦτα τὰ χωρία, αὐτίκα ἵππους τε ἐξεβάλλοντο, καὶ παρεσκευάζοντο ὡς προσοισόμενοι τοῖσι ἑχθροῖσι. οἱ δὲ Ερετρίεες ἐπεξελθεῖν μὲν καὶ μάχεσθαι^α ἔκ ἐποιεῦντο βελὴν, εἰκὼς δὲ διαφυλάττειν τὰ τεῖχρα, τὰς σφι ἔμελε πέρι, ἐπεὶ τε ἐνίκα μὴ ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν. προσβολῆς δὲ γενομένης καρτερῆς πρὸς τὸ τεῖχος ἐπιπλόν^β ἐπὶ ἑξ ἡμέρας πολλοὶ μὲν ἀμφοτέρων· τῇ δὲ ἐβδόμῃ Εὐφορβός τε ὁ Ἀλκιμάχης, καὶ Φίλαγρος ὁ Κυνέας, ἄνδρες τῶν ἀσῶν δόκιμοι, προδιδῶσι τοῖσι Πέρσησι. οἱ^γ δὲ,

^α μαχίσασθαι. ^β ἐπιπλόν μὲν ἐπὶ. ^γ Πέρσησι τὴν πόλιν. οἱ.

ἐσελθόντες ἐς τὴν πόλιν, τῷτο μὲν, τὰ ἱρὰ
 συλήσαντες ἐνέπρησαν, ἀποτιννύμενοι τῶν
 ἐν Σάρδισι καλακαυθέντων ἱρῶν· τῷτο δέ,
 τὸς ἀνθρώπους ἡνδραποδίσαντο, κατὰ τὰς
 Δαρεῖς ἐντολάς.

ρβ'. Χειρῳσάμενοι δὲ τὴν Ερέτριαν, καὶ
 ἐπιχόντες ὀλίγας ἡμέρας, ἔπλεον ἐς τὴν
 Αττικήν κατέρχοντές τε πολλὸν καὶ δοκέ-
 οντες ταῦτα τὸς Αθηναίους ποιήσῃν τὰ καὶ
 τὸς Φρετριάς ἐποίησαν. καὶ, ἦν γὰρ ὁ
 Μαραθῶν ἐπιηδεώτατον χωρίον τῆς Ατ-
 τικῆς ἐνιππεῦσαι, καὶ ἀγχοτάτω τῆς Φρε-
 τρίας, ἐς τῷτό σφι κατηγέειο Ἰππίης ὁ
 Πεισιγράτης.

ργ'. Αθηναῖοι δὲ ὡς ἐπύθοντο ταῦτα,
 ἐβόηθον καὶ αὐτοὶ ἐς τὸν Μαραθῶνα· ἦγον
 δέ σφας στρατηγὸν δέκα· τῶν ὁ δέκατος ἦν
 Μιλτιάδης, τῷ τὸν πατέρα Κίμωνα τὸν
 Στησαγόρεω κατέλαβε φυγεῖν ἐξ Αθηνέ-
 ων· Πεισιγράτην τὸν Ἰπποκράτεος καὶ
 αὐτῷ φεύγοντι, Ὀλυμπιάδα ἀνελέσθαι τε-

ingressi Persae, templa postquam spoliavere, incenderunt, in ultionem eorum templorum quae Sardibus deflagraverant, hominibus jussu Darii in servitutem reductis.

102. Potiti Eretria, et paucos illic dies morati, in Atticam navigaverunt, tum acriter se coërcentes, tum rati idem se illaturos Atheniensibus quod Eretrien-sibus intulissent. etenim erat locus Atticae Marathon ad equitandum opportunissimus, et proxime Eretriam; ideo huc illos Hippias Pisistrati filius deducebat.

103. Eodem Athenienses et ipsi re audita ad vim arcendam processerunt, decem praefectis sibi ducibus: quorum decimus erat Miltiades, cujus patrem Cimonem Stefagorae filium, ut fugeret ex Athenis Pisistratum filium Hippocratis coëgerat casus, et dum exul erat, obti-

nere palmam Olympicam quadrijugo certamine contigerat: quam victoriam muneris gratia transtulit in Miltiadem fratrem uterinum: proximaque Olympiade eisdem equabus iterum vincens concessit Pisistrato, ut renunciaretur, et sic victoria in hunc translata rediit in domum suam reconciliatus, idemque quum eisdem equabus aliam Olympiadem vicisset, a filiis Pisistrati interfectus est, non jam vivo Pisistrato. Interfecerunt autem eum ad Prytaneum, noctu summissis percussoribus, sepultusque ante urbem trans viam quae vocatur percava: et e regione ejus sepultae sunt equae illae quae tres Olympicas victorias reportarant. Idem quod istae, jam aliae equae fecerant, quae fuerunt Euagorae Laconis: aliae praeterea nullae. Per idem tempus major natus filiorum Cimonis Stefagoras, apud Miltia-

θρίππω συνέβη. καὶ ταύτην μὲν τὴν νίκην
 ἀνελόμενόν^f μιν, τῷτὸ ἐξενείκασθαι τῷ
 ὁμομητρίῳ ἀδελφεῷ Μιλτιάδῃ. μετὰ δέ,
 τῇ ὑσέρῃ Ὀλυμπιάδι τῇσι αὐτῇσι^g ἵπ-
 ποισι νικῶν, παραδιδῶι Πεισιγράτῳ ἀνα-
 κηρυχθῆναι· καὶ τὴν νίκην παρὲς τῷτῳ,
 κατηῆλθε ἐπὶ τὰ ἐωϋτῷ ὑπόσπονδος. καί
 μιν ἀνελόμενον τῇσι αὐτῇσι ἵπποισι ἄλ-
 λην Ὀλυμπιάδα, κατέλαβε ἀποθανεῖν ὑπὸ
 τῶν Πεισιγράτῃ παίδων, ἔκέτι περιέοντος
 αὐτῷ Πεισιγράτῃ. κτείνουσι δὲ ἔτοί^g μιν
 καὶ τὸ πρυτανήϊον, νυκτὸς ὑπείσαντες
 ἄνδρας. τέθαιπαι δὲ Κίμων πρὸ τῷ ἄσχεος,
 πέρην τῆς διακοίλης καλεομένης ὁδῷ. κα-
 ταντίον δ' αὐτῷ αἱ ἵπποι τεθάφονται αὖ-
 ται αἱ τρεῖς Ὀλυμπιάδας ἀνελόμεναι. ἐ-
 ποίησαν δὲ καὶ ἄλλαι ἵπποι ἥδη τῷτῳ
 τῷτο Εὐαγόρεω Λάκωνος· πλέω δὲ τε-
 τέων, ἔδαμαί. ὁ μὲν δὲ πρεσβύτερος τῶν
 παίδων τῷ Κίμωνι Στησαγόρης ἦν τηνι-
 καῦτα παρὰ τῷ πατρίῳ Μιλτιάδῃ τρεφά-

^f MS. ἀνελόμενον. ^g τοῖσι αὐτοῖσι, idque bis.

μενος ἐν τῇ Χερσονήσῳ· ὁ δὲ νεώτερος παρ' αὐτῷ Κίμωνι ἐν Αθήνησι^α, τῆνομα ἔχων ἀπὸ τῆ οἰκισέω τῆς Χερσονήσου Μιλτιάδεω, Μιλτιάδης.

ρδ'. Οὗτος δὴ ὢν τότε ὁ Μιλτιάδης ἦκων ἐκ τῆς Χερσονήσου, καὶ ἐκπεφευγὼς^β διπλόον θάνατον, ἐσρατήγεε Αθηναίων. ἅμα μὲν γάρ, οἱ Φοίνικες αὐτὸν οἱ ἐπιδιώξαντες μέχρι Ἰμβρου, περὶ πολλῷ ἐποιεῦντο λαβεῖν τε καὶ ἀναγαγεῖν παρὰ βασιλῆα· ἅμα δὲ, ἐκφυγόντα τε τέττας, καὶ ἀπικόμενον ἐς τὴν ἐωυτῷ, δοκέοντά τε εἶναι ἐν σωτηρίῃ, ἥδη τοενθευτέν μιν οἱ ἐχθροὶ ὑποδεξάμενοι, ὑπὸ δικαστήριον αὐτὸν ἀλαγόντες^γ, ἐδίωξαν τυραννίδος τῆς ἐν Χερσονήσῳ. ἀποφυγὼν δὲ καὶ τέττας, στρατηγὸς ἔτω Αθηναίων ἀπεδέχθη, αἵρεθεὶς ὑπὸ τῷ δήμῳ.

ρε'. Καὶ πρῶτα μὲν, ἐόντες ἔτι ἐν τῷ ἄσσει οἱ στρατηγοὶ, ἀποπέμπουσι ἐς Σπάρτην κήρυκα Φειδιππίδην, Αθηναίων μὲν

^α Κίμων Αθηναῖος. ^β Χερσονήσου, ἐκπεφευγὼς. ^γ ἰσχυροῦς.

dem patrum in Chersoneso educabatur: minor autem apud ipsum Cimonem Athenis erat, nomen habens Miltiades a Miltiade Chersonesi conditore.

104. Hic igitur Miltiades e Chersoneso tunc profectus, dux Atheniensium erat, e duplici caede elapsus; nam simul cum Phoenices usque ad Imbrum persequuti, in magno negotio habebant capere hominem, ut ad regem perducerent; simul ab iis elapsus, et domum suam reversus, ac se salvum esse existimantem, inimici sui inde exceperunt, et iudicio subjecerunt, accusantes occupatae in Chersoneso tyrannidis. Sed et hoc reatu liberatus, ita suffragiis populi dux Atheniensium declaratus est.

105. Duces autem quum adhuc in urbe essent, ante omnia praekonem Spartam mittunt Phidippidem, illum quidem

Atheniensem, sed diurnum cursorem et id ipsum meditantem. Huic Phidippidi, ut ipse dicebat, et Atheniensibus renunciavit, circa Parthenium montem, qui supra Tegeam est, obvius fuit Pan: compellatoque nominatim Phidippide, jussit nunciari Atheniensibus, quid ita illi nullam gererent curam sui, qui ipsis bene nunc vellet, quique jam saepenumero de eis bene meritus fuisset atque etiam futurus esset. His verbis fide habita, Athenienses, quando eorum tandem status erat bene constitutus, extruxerunt sub arce templum Panis: illique annuis sacrificiis ex quo nuncium accepere, sacrificant, et lampadis cursu supplicant.

106. Tunc autem Phidippides hic a ducibus missus, quando sibi dixit etiam Pana apparuisse, secundo die postquam Atheniensium urbe exivit, Spartam pervenit, adiensque magistratus, 'Lacedae-

ἄνδρα, ἄλλως δὲ ἡμεροδρόμον τε καὶ τῷτο
 μέλετῶν. τῷ δὴ (ὡς αὐτός τε ἔλεγε
 Φειδιππίδης, καὶ Ἀθηναίοισι ἀπήγγελε)
 περὶ τὸ Παρθένιον ἕρος τὸ ὑπὲρ Τεγένης
 ὁ Πᾶν περιπίπτει. βώσαντα δὲ τ' ἔνομα
 τῷ Φειδιππίδew τὸν Πᾶνα, Ἀθηναίοισι
 κελεῦσαι ἀπαγγεῖλαι, διότι ἐϋτῷ ἔδε-
 μῖν ἐπιμέλειαν ποιεῦναι, ἐόντος εὖνῃ ἥδη
 Ἀθηναίοισι, καὶ πολλαχῷ γενομένῃ ἥδη
 σφίσι χρησίμῃ, τὰ δέ τι καὶ ἐσομένῃ. καὶ
 ταῦτα μὲν Ἀθηναῖοι, κατασάντων σφίσι
 εὖ ἥδη τῶν πρηγμάτων, πισεύσαντες εἶναι
 ἀληθέα, ἰδρύσαντο ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει Πα-
 νὸς ἱρὸν, καὶ αὐτὸν ἀπὸ ταύτης τῆς ἀγγελ-
 λῆς θυσίῃσι ἐπετείῃσι καὶ λαμπάδι ἱλά-
 σκονταί.

ρς'. Τότε δὲ πεμφθεὶς ὑπὸ τῶν στρα-
 τηγῶν ὁ Φειδιππίδης ἕτος, ὅτε πέρ οἱ ἔφη
 καὶ τὸν Πᾶνα φανῆναι, δευτέρῳ ἐκ τῷ
 Ἀθηναίων ἄσθεος ἦν ἐν Σπάρτῃ. ἀπικόμέ-
 νος δὲ ἐπὶ τῆς ἀρχόντας ἔλεγε, 'ὦ Λα-

'κεδαιμόνιοι, Αθηναῖσι ὑμέων δέοντα σφί-
 'σι βοηθῆσαι, καὶ μὴ περιιδεῖν πόλιν ἀρ-
 'χαιοτάτην ἐν τοῖσι Ἑλλησι δαλοσύνη
 'περιπεσῦσαν πρὸς ἀνδρῶν βαρβάρων. καὶ
 'γὰρ Ερέτρια τέ νῦν ἡνδραπόδισαι, καὶ
 'πόλι λογίμῳ ἢ Ἑλλάς γέγονε ἀδρε-
 'σέρη.' ὁ μὲν δὴ σφι τὰ ἐντεταλμένα ἀ-
 'πήγγελε· τοῖσι δὲ ἑαδε μὲν βοηθεῖν Αθη-
 'ναίοισι, ἀδύνατα δὲ σφι ἦν τοπαραυτίκα
 ποιέειν ταῦτα, ὃ βυλομένοισι λύειν τὸν
 νόμον. ἦν γὰρ ἰσαμένη τῷ μηνὸς εἰνάτη·
 εἰνάτη δὲ ὃκ ἐξελεύσεσθαι ἔφασαν, μὴ ὃ
 πλήρεος ἑόντος τῷ κύκλῳ. οὗτοι μὲν νῦν
 τὴν πανσέληνον ἔμενον.

ρζ'. Τοῖσι δὲ βαρβάροις κατηγέετο
 Ἰππίης ὁ Πεισιγράτης ἐς τὸν Μαραθῶ-
 να, τῆς παροιχομένης νυκτὸς ὅφιν ἰδὼν ἐν
 τῷ ὕπνῳ^α τοιήνδε· ἐδόκεε ὁ Ἰππίης τῇ
 μητρὶ τῇ ἐωῦτ' συνευνηθῆναι. συνεβάλ-
 λετο ὦν ἐκ τῷ ὄνείρῳ, κατελθὼν ἐς τὰς
 Ἀθήνας, καὶ ἀνασωσάμενος τὴν ἀρχήν, τε-

^a Hae voces in τῷ ὕπνῳ absunt ab MS.

‘ monii, inquit, orant vos Athenienses ut
 ‘ sibi opem feratis, nec civitatem inter
 ‘ Graecos vetustissimam negligatis, in dis-
 ‘ crimen adductam, ut barbaris serviat.
 ‘ Etenim Eretria direpta est, insignique
 ‘ civitate Graecia imbecillior reddita.’ His
 mandatis a Phidippide expositis, placebat
 quidem Lacedaemoniis opem ferre Athe-
 nienfibus: sed id sibi impossibile confes-
 tim facere erat, nolentibus legem rum-
 pere. nam erat nonus dies stantis men-
 sis, quo die negabant se progressuros,
 orbe lunari non impleto. Et isti quidem
 plenilunium expectabant.

107. Hippiae autem Pisistrati filio,
 qui barbaros in Marathonem ducebat,
 visum hoc in somnis superiore nocte ob-
 latum est: Videbatur sibi Hippias cum
 matre concumbere. Quo ex somnio con-
 jectabat fore, ut reversus Athenas, ac re-

cepto dominatu senex domi suae obiret: Hunc in modum interpretabatur visum suum. Tunc autem ducis officio fungens, partim mancipia Eretriensia in insulam Styreorum, nomine Aegileam, deportat; partim naves ad Marathonem appulas ipse in stationibus locat; sed et barbaros in terram egressos disponit. Ei talia administranti contigit sternutatio, tussisque solito vehementior. unde concussis ejus, utpote senis, plerisque dentibus unus illorum ex violentia tussiendo excussus est, et in arenam delapsus: qui magna adhibita ad inveniendum diligentia, quum tamen non appareret, suspirans Hippias, ad eos qui aderant ait, ‘ Haec terra non est nostra, nec eam poterimus nobis subjectam efficere; quanta autem pars ad me pertinebat, dens obtinet.’

108. Ita Hippias ista visione interpretabatur se defunctum esse. Atheni-

λευτήσῃ ἐν τῇ ἐωϋτῷ γηραιός. ἐκ μὲν δὴ
 τῆς ὄψιος συνεβάλλετο ταῦτα. τότε δὲ
 κατηγεόμενος, τῷτο μὲν, τὰ ἀνδράποδα
 τὰ ἐξ Ερετρίας ἀπέβησε ἐς τὴν νῆσον τὴν
 Στυρέων, καλεομένην δὲ Αἰγίλειαν· τῷτο
 δὲ, καταγομένας ἐς τὸν Μαρθῶνα τὰς
 νέας ὠρμιζε ἔτος. ἐκβάντας δὲ ἐς τὴν γῆν
 τὰς βαρβάρους διέτασσε. καὶ οἱ ταῦτα διέ-
 ποντι ἐπῆλθε πταρεῖν τε καὶ βῆξαι μεζό-
 νως ἢ ὡς ἐώθεε· οἷα δὲ πρεσβυτέρω ἔοντι,
 τῶν ὀδόντων οἱ πλεῖνες ἐσείουλο. τστέων
 ὧν ἓνα τῶν ὀδόντων ἐκβάλλει ὑπὸ βίης
 βήξας. ἐκπεσόντος δὲ ἐς τὴν ψάμμον αὐτῷ,
 ἐποιέετο πολλὴν σπυρδὴν ἐξευρεῖν. ὥς δὲ ἐκ
 ἐφαίνετο οἱ ὁ ὀδὸς, ἀνασενάξας, εἶπε πρὸς
 τὰς παρεστῶτας, ‘ Ἡ γῆ ἥδε ἐκ ἡμετέρῃ
 ‘ ἐστὶ, ἐδὲ μιν δυνησόμεθα ὑποχειρίην ποιή-
 ‘ σασθαι. ὁκόσον δὲ τι μοι μέρος μετῆν, ὁ
 ‘ ὀδὸς μετέχει.’

ρή. Ἰππίης μὲν δὴ ταύτῃ τὴν^b ὄψιν
 συνεβάλλετο ἐξεληλυθέναι. Ἀθηναίοισι δὲ

^b ταύτην τὴν.

τέταγμένοισι ἐν τεμένει Ἑρακλέος, ἐπὶ λ-
 θον βοηθέοντες Πλαταιέες πανδημεί. καὶ
 γὰρ καὶ ἐδεδώκεσάν σφεας αὐτοῖς τοῖσι Αθη-
 ναίοισι οἱ Πλαταιέες, καὶ πόνας ὑπὲρ αὐ-
 τῶν οἱ Αθηναῖοι συχνὰς ἤδη ἀναίρεοντο.
 ἔδοσαν δὲ ὧδε· πιεζέμενοι ὑπὸ Θηβαίων
 οἱ Πλαταιέες, ἐδίδουσιν πρῶτα παρατυ-
 χῶσι Κλεομένει τε τῷ Αναξανδρίδῃ καὶ
 Λακεδαιμονίοισι σφέας αὐτοῖς. οἱ δὲ, ὅδε-
 κόμενοι, ἔλεγον σφί τάδε, ‘ Ἡμεῖς μὲν
 ‘ ἑκατέρω τε οἰέομεν, καὶ ὑμῖν τοιήδε τις
 ‘ γίνοιτ’ ἂν ἐπικερὴ ψυχρὴ. Φθαίῃε γὰρ
 ‘ ἂν πολλάκις ἑξάνδρα ποδισθέντες ἢ τινα
 ‘ πυθέσθαι ἡμέων. συμβαλεύομεν δὲ ὑμῖν
 ‘ δεῖναι ὑμέας αὐτοῖς Αθηναίοισι, πλησιο-
 ‘ χῶροισί τε ἀνδράσι, καὶ τιμωρέειν ἔσσι καὶ
 ‘ κακοῖσι.’ ταῦτα συνεβόλευον οἱ Λακε-
 δαιμόνιοι, καὶ κατὰ εὐνοίην ἔτῳ τῶν Πλα-
 ταιέων, ὡς βυλόμενοι τοῖς Αθηναίοις ἔχεν
 πόνας, συνεφεῶτας Βοιωτοῖσι. Λακεδα-
 μόνιοι μὲν νυν Πλαταιεῦσι ταῦτα συνεβό-

cñsibus autem apud Herculis fanum in-
 structis supervenere auxilio Plataeenses,
 omni cum populo; quippe qui sese Athe-
 nensibus dederant, et pro quibus fre-
 quentes jam labores susceperant Atheni-
 enses. Dederant autem sese hoc modo:
 quum a Thebanis premerentur Plataeen-
 ses, primum Cleomeni Anaxandridae at-
 que Lacedaemoniis qui intervenerant, sese
 dederant; a quibus tamen recepti non
 sunt, hac oratione utentibus: ‘ a nobis
 ‘ qui procul habitamus, frigidum quod-
 ‘ dam fuerit vobis auxilium. nam prius-
 ‘ quam nostrum quisquam audiat, possitis
 ‘ occupati ab hostibus saepe expugnari.
 ‘ Suademus autem, ut vosipfos Athenien-
 ‘ sibus dedatis, vicinis pariter et ad tutan-
 ‘ dum non invalidis.’ Hoc Lacedaemonii
 non tam consulebant Plataeensibus quod
 eis bene vellent, quam quod optarent A-
 thenienses defatigari Boeotorum bello. Id

suadentibus Lacedaemoniis non adversari Plataeenses, aditis Atheniensibus, dum rem divinam duodecim diis faciunt, eis ad aram suppliciter sedentes sese dediderunt. Adversus quos Thebani re audita exercitum duxerunt, in eorumque auxilium Athenienses venerunt: Sed conseruiros proelium, Corinthii non neglexerunt; verum occurrentes reconciliandi gratia, utrorumque permissu regionem hunc in modum terminarunt, ut Thebani eos Boeotos qui nolent inter Boeotos cenferi, sinerent facere quod vellent. Hoc ubi decrevere Corinthii, abscessere. Abscedentes quoque Athenienses aggressi Boeoti sunt, sed commissa pugna repulsi. unde Athenienses transgressi quos Corinthii statuerant Plataeensibus terminos, illos dico excedentes, Asopum ipsum statuerunt limitem esse Thebanis versus Plataeenses et Hyfias. Ergo Plataeenses Atheniensibus sese quum dedidissent eo

λευον· οἱ δὲ ἔκ ἡπίστησαν, ἀλλ' Αἰθ-
 ναίων ἰρὰ ποιούντων τοῖσι δώδεκα θεοῖσι,
 ἰκέται ἰζέμενοι ἐπὶ τὸν βωμὸν, ἐδίδουσάν
 σφεας αὐτῆς. Θηβαῖοι δὲ πυθόμενοι ταῦ-
 τα, ἐσφατεύοντο ἐπὶ τῆς Πλαταιέας·
 Αἰθναῖοι δὲ σφι ἐβόηθον. μελλόντων
 δὲ συνάπτειν^d μάχην, Κορίνθιοι ἔπε-
 ρειδον· παρατυχόντες δὲ, καὶ καταλ-
 λάξαντες, ἐπιτρεψάντων ἀμφοτέρων, ἔ-
 ρισαν τὴν χώραν ἐπὶ τοῖσδε· ἔαν Θη-
 βαίης Βοιωτῶν τῆς μὴ βυλομένης ἐς Βοι-
 ωτῆς τελέειν. Κορίνθιοι μὲν δὴ ταῦτα
 γνόντες ἀπαλλάσσοντο. Αἰθναίοισι δὲ
 ἀπίῃσι ἐπεθήκαντο Βοιωτοί· ἐπιθέμενοι
 δὲ, ἐσώθησαν τῇ μάχῃ. ὑπερβάντες δὲ
 οἱ Αἰθναῖοι τῆς οἱ Κορίνθιοι ἔθηκαν Πλα-
 ταιεῦσι εἶναι ἔρης, τέτῃς ὑπερβάντες,
 τὸν Ἀσωπὸν αὐτὸν ἐποίησαντο οὖρον
 Θηβαίοισι πρὸς Πλαταιέας εἶναι καὶ
 Ὑσιᾶς. ἔδωσαν μὲν δὴ οἱ Πλαταιέες
 σφέας αὐτῆς Αἰθναίοισι τρόπῳ τῷ εἰ-

^d δι' ἐρίων συνάψαν.

ρημένω· ἤκον δὲ τότε ἐς Μαραθῶνα βοη-
θέοντες.

ρθ'. Τοῖσι δὲ ΑἈθηναίων στρατηγοῖσι
ἐγίνοντο δίχα αἰ γνῶμαι· τῶν μὲν, ἔκ
ἐόντων συμβάλλειν· ὀλίγους γὰρ εἶναι
στρατῆ τῇ Μήδων συμβαλέειν· τῶν δὲ,
κὶ Μιλτιάδεω, κελεύόντων. ὡς δὲ δίχα
ἐγίνοντο, κὶ ἐνῖκα ἡ χείρων τῶν γνωμένων,
ἐνθαῦτα, ἦν γὰρ ἐνδέκατος ψηφισφόρος ὁ
τῷ κυάμῳ λαχὼν ΑἈθηναίων πολεμαρ-
χέειν· τοπαλαιὸν γὰρ Αθηναῖοι ὁμόψη-
φον τὸν πολέμαρχον ἐποιεῦντο τοῖσι στρα-
τηγοῖσι. ἦν δὲ τότε πολέμαρχος Καλ-
λίμαχος Αφιδναῖος· πρὸς τῷτον ἐλθὼν
Μιλτιάδης, ἔλεγε τάδε, ‘ Ἐν σοὶ νῦν
‘ Καλλίμαχέ ἐστι ἢ καταδελῶσαι Αθή-
‘ νας, ἢ ἐλευθέρας ποιήσαντα, μνημόσυ-
‘ νον λιπέειν ἐς τὸν ἅπαντα ἀνθρώπων
‘ βίον, οἷον ἔδδ’ Ἀρμόδιός τε κὶ Αριστογεί-
‘ των λείπῃσι. νῦν γὰρ δὴ ἐξ ἧ ἐγένοντο
‘ Αθηναῖοι, ἐς κίνδυνον ἤκῃσι μέγιστον· καὶ

quo dixi modo, ad Marathonem tunc auxilio venerunt.

109. Erant autem in Atheniensium ducibus ancipites sententiae, aliis vetantibus fieri proelium: paucos enim se esse, ut cum Medis confligerent; aliis, quorum erat Miltiades, ad pugnandum hortantibus. Itaque quum separarentur, et deterior sententia vinceret, ibi Miltiades Callimachum Aphidnaeum adiit, tunc forte polemarchum, *belli principem*: qui magistratus per fabae sortitionem electus in ferendo suffragio undecimus est. nam quondam Athenienses vi sententiae parem ducibus faciebant polemarchum. Ad hunc Miltiades, ‘ In te, inquit, nunc, Callimache, situm est, utrum in servitutem Athenae redigantur, an tu eas liberando memoriam tui in omne aevum relinquas, qualem ne Harmodius quidem atque Aristogiton reliquerunt. Nam Athenienses nunc in maximum omni-

‘ um ex quo fuerunt veniunt discrimen:
‘ qui si Medis succumbant, palam est
‘ quae passuri sint, traditi Hippiae: sin
‘ autem superent, poterit haec civitas ur-
‘ bium Graeciae effici prima. Quo au-
‘ tem pacto haec fieri possint, et, quomo-
‘ do ad te harum rerum arbitrium redeat,
‘ nunc exponam. Nostrae, qui duces fu-
‘ mus numero decem, divisae sunt senten-
‘ tiae de proelio committendo: aliis id
‘ suadentibus, aliis dissuadentibus. Qui
‘ nisi proelium committimus, vereor ne
‘ magna existat seditio, quae mentes civi-
‘ um sollicitet ad sentiendum cum Medis:
‘ sin pugnamus antequam aliquid putre
‘ in nonnullis Atheniensium existat, pos-
‘ sumus diis aequis cum victoria discedere.
‘ Haec omnia ad te tendunt, et abs te
‘ dependent: qui si meae sententiae ac-
‘ cesseris, est et tibi patria libera, et civi-
‘ tas Graecarum omnium princeps; sin

ἦν μὲν γε ὑποκύψωσι τοῖσι Μήδοισι, δέ-
 δοκίαι τὰ πείσονταί παραδεδομένοι Ἰπ-
 πίων· ἦν δὲ περιγένηται αὕτη ἡ πόλις, οἷα
 τέ ἐστι πρώτη τῶν Ἑλληνίδων πολιῶν
 γενέσθαι. κῶς ὦν δὴ ταῦτα οἶά τε ἐστι
 γενέσθαι, καὶ κῶς ἔς σε τι^ς τῆς τῶν ἀν-
 κει τῶν πραγμάτων τὸ κῦρος ἔχειν, νῦν
 ἔρχομαι φράσων. ἡμέων τῶν στρατηγῶν
 ἑόντων δέκα, δίχα γίνονται αἱ γνώμαι,
 τῶν μὲν, κελευόντων, τῶν δὲ, ὃ συμβαλ-
 λειν. ἦν μὲν νυν μὴ συμβάλωμεν, ἔλπο-
 μαί τινα σάσιν μεγάλην ἐμπεσῶσαν δια-
 σείσειν τὰ Ἀθηναίων φρονήματα, ὥστε
 μηδίσαι· ἦν δὲ συμβάλωμεν πρὶν τι καὶ
 σαθρὸν Ἀθηναίων μετέξετέροισι ἐγγενέ-
 σθαι, θεῶν τὰ ἴσα νεμόντων, οἰοί τε
 εἶμὲν περιγενέσθαι τῇ συμβολῇ. ταῦτα
 ὦν πάντα ἔς σε νῦν τείνει, καὶ ἐκ σέο
 ἤρτηται. ἦν γὰρ σὺ γνώμῃ τῇ ἐμῇ προ-
 σῆς, ἔστι τοι πατρίς τε ἐλευθέρη, καὶ πό-
 λις πρώτη τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι. ἦν δὲ τῶν

‘ ἀποσπενδόντων τὴν συμβολὴν ἔλη, ὅ-
 ‘ πάρξει τοι τῶν ἐγὼ κατέλεξα ἀγαθῶν
 ‘ τάναντία.’

ρί. Ταῦτα λέγων ὁ Μιλτιάδης, προσ-
 κλᾷται τὸν Καλλίμαχον. προσγενομένης
 δὲ τῇ πολέμαρχῳ τῆς γνώμης, ἐκεκύρωτο
 συμβάλλειν. μετὰ δὲ, οἱ στρατηγοὶ, τῶν
 ἡ γνώμη ἐφέρετο συμβάλλειν, ὡς ἐκάστῃ
 αὐτῶν^ε ἐκίνετο πρυτανιή^ς τῆς ἡμέρης,
 Μιλτιάδῃ παρεδίδουσιν. ὁ δὲ, δεκόμενος,
 ἔτι κω^β συμβολὴν ἐποιέετο, πρὶν γε δὴ
 αὐτῇ πρυτανιή^ς ἐγένετο.

ρια'. Ὡς δὲ ἐς ἐκεῖνον περιῆλθε, ἐνθαῦ-
 τα δὴ ἐτάσσοντο ὧδε Αθηναῖοι ὡς συμβα-
 λέοντες. τῇ μὲν δεξιᾷ κέρας^η ἡγήετο ὁ πο-
 λέμαρχος Καλλίμαχος. ὁ γὰρ νόμος εἶ-
 χε ἔτῳ τοῖσι Αθηναίοισι, τὸν πολέμαρ-
 χον ἔχειν κέρας τὸ δεξιόν. ἡγεσμένῃ δὲ
 τότε, ἐξεδέκοντο ὡς ἀριθμέοντο αἱ φυλαί,
 ἐχόμεναι ἀλλήλων. τελευταῖα δὲ ἐτάσ-
 σοντο, ἔχοντες τὸ εὐώνυμον κέρας, Πλα-

^ε ἐκάστη αὐτῶν. ^β ἔτι τι. ^η κέρας.

‘accesseris consilio diffuadentium pug-
 ‘nam, eorum quae recensui bonorum
 ‘tibi contraria existent.’

110. Haec dicens Miltiades Calli-
 machum induxit. Ita accedente sententia
 polemarchi, obtentum est ut configere-
 tur. Post haec ii duces quorum sententia
 de configendo fuerat, ut cujusque dies
 imperitandi venerat, vicem suam Miltiadi
 dabant: quam ille accipiens, non tamen
 prius decertandum putavit, quam sua dies
 imperii advenit.

111. Itaque ubi vices ejus fuere,
 tunc Athenienses hunc in modum in-
 structi sunt ad configendum: Dextro
 cornu praecerat Callimachus polemarchus.
 ita enim lex apud Athenienses tunc pos-
 tulabat, ut polemarchus dextrum cornu
 teneret. Hoc duce sequebantur deinceps
 ceterae tribus, ut quaeque ordine erat,
 junctim cohaerentes. Novissimi autem
 sunt collocati Plataeenses, sinistrum cornu

tenentes. Quo factum est, ut ab hujus pugnae tempore, quoties Athenienses offerunt hostias apud sacros populorum conventus, qui quinto quoque anno fiunt, Atheniensis praeco precetur bona Atheniensibus pariter et Plataeensibus. Igitur Atheniensium acie tunc apud Marathonem instructa exstabat tale quid. Acies aequata aciei Medicae in medio paucis constabat ordinibus, ideoque illic maxime debilis acies; utroque autem in cornu per multitudinem validior.

112. Posteaquam vero structa est, ac sacrificium litavit, Athenienses ubi fuerunt emissi, cursu in barbaros tendunt. erat autem inter utramque aciem non minus octo stadiorum intercapedinis. Quos cursu ferri in se videntes Persae, aptabant se tanquam illos excepturi; insaniae eorum dantes et perniciem omnium praedicentes inde quod cernerent

ταίεες. ἀπὸ ταύτης γάρ σφι τῆς μάχης, δυσίας Αθηναίων ἀναγόντων ἐς πανηγύριος τὰς ἐν τῇσι πεντέτηρίσι γινομένας, κατεύχεται ὁ κήρυξ ὁ Αθηναῖος, ἅμα τε Αθηναίοισι λέγων γίνεσθαι ἀγαθὰ καὶ Πλαταιεῦσι. τότε δὲ ταοδομένων τῶν Αθηναίων ἐν τῷ Μαραθῶνι, ἐγένετο τοιόνδε τι. τὸ στρατόπεδον ἐξισόμενον τῷ Μηδικῷ στρατοπέδῳ, τὸ μὲν αὐτῷ μέσον ἐγένετο ἐπὶ τάξις ὀλίγας· καὶ ταύτῃ ἦν ἀδινέσαιον τὸ στρατόπεδον. τὸ δὲ κέρας ἐκάτερον ἑρῶωλο πλήθει.

ρβ'. Ὡς δέ σφι διετέτακτο, καὶ τὰ σφάγια ἐγένετο καλὰ, ἐνθαῦτα ὡς ἀπέδησαν οἱ Αθηναῖοι, δρόμῳ ἵεντο ἐς τὰς βαρβάρους. ἦσαν δὲ σάδιοι ἐκ ἐλάσσονες τὸ μεταίχμιον αὐτέων, ἢ ὀκτώ. οἱ δὲ Πέρσαι, ὀρέωντες δρόμῳ ἐπιόντας, παρεσκευάζοντο ὡς δεξόμενοι· μανίην τε τοῖσι Αθηναίοισι ἐπέφερον, καὶ πάγχυ ὀλεθρίην, ὀρέωντες αὐτὰς ἑόντας^a ὀλίγας, καὶ τέττας

^a Haec vox ἑόντας non existat in MS.

δρόμῳ ἐπεγομένους, ὅτε ἵπκ' ὑπαρχέ-
 σης σφι, ὅτε τοξευμάτων. ταῦτα μὲν νυν
 οἱ βάρβαροι καλεῖαζον. Αθηναῖοι δὲ, ἐπεί
 τε ἄθροοι προσέμιξαν τοῖσι βαρβάροισι,
 ἐμάχοντο ἀξίως λόγῳ. πρῶτοι μὲν γάρ
 Ἑλλήνων πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, δρόμῳ
 ἐς πολεμίους ἐχρήσαντο, πρῶτοί τε ἀνέ-
 χοντο ἑσθιῆτά τε Μηδικὴν ὀρέωντες, καὶ τὰς
 ἀνδρας ταύτην ἑσθιμένους· τέως δὲ ἦν τοῖσι
 Ἕλλησι καὶ τῆτομα τὸ Μήδων φόβος ἀ-
 κῆσαι.

ργ'. Μαχομένων δὲ ἐν τῷ Μαραθῶνι,
 χρόνος ἐγένετο πολλός· καὶ τὸ μὲν μέσον
 τοῦ στρατοπέδου ἐνίκων οἱ βάρβαροι, τῇ
 Πέρσῃ τε αὐτοὶ καὶ Σάκαι ἐτείλαχοντο.
 κατὰ τῆτο μὲν δὴ ἐνίκων οἱ βάρβαροι, καὶ
 ῥήξαντες, ἐδίωκον ἐς τὴν μεσόγαίαν. τὸ δὲ
 κέρας ἐκάτερον ἐνίκων Αθηναῖοι τε καὶ
 Πλαταιέες· νικῶντες δὲ, τὸ μὲν τετραμ-
 μένον τῶν βαρβάρων φεύγειν ἔω· τοῖσι δὲ
 τὸ μέσον ῥήξασι αὐτέων, συναγαγόντες τὰ

eos cursu tendere, quum pauci essent, et nec equitatu nec sagittis freti. Hoc ita barbari auspicabantur. at vero Athenienses, posteaquam conferti admixti sunt barbaris, pugnam memoratu dignam edebant. Quippe primi omnium Graecorum (quos ipsi novimus) cursu in hostem usi sunt; ac primi sustinuerunt cernere Medicam vestem et viros ea indutos: quum antehac vel audire nomen Medorum Graecis terror fuisset.

113. In Marathone quum diu pugnatum esset, barbari circa mediam aciem vincebant, ubi Persae stabant et Sacae; ibi ergo vincentes barbari eamque perumpentes, hostem in mediterranea persequiebantur: at in utroque cornu vincentes Athenienses Plataensesque, barbaris, qui terga dederant, fugam liberam dantes, contraxerunt utraque cornua, et cum

iis, qui mediam ipsorum aciem perfregerant, dimicantes, quum superassent, fugientes Persas urgebant caedebantque, donec ad mare pervenientes, petito igne naves corripuere.

I I 4. Quo in certamine Callimachus polemarchus interficitur, egregia navata opera. Occubuit quoque e ducibus Stesileus Thraſyli, et Cynaegirus Euphorionis filius, qui illic aplustre navis apprehendens, abscissa manu securi cecidit: nec non alii Athenienses multi et clari.

I I 5. Ac septem quidem naves obtinuerunt Athenienses hoc modo: navibus ceteris barbari inhibuerunt, receptaque praeda Eretrienti ex insula ubi reliquerant, circumvecti sunt Sunium, animo praevertendi Athenienses, ut in ipsam urbem venirent; quod consilium eos ex-

κέρεια ἀμφότερα, ἐμάχοντο^b, καὶ ἐνίκων Ἀθηναῖοι· Φεύγσιν δὲ τοῖσι Πέρσῃσι εἶποντο κόπτοντες, ἐς ὃ ἐς^c τὴν θάλασσαν ἀπικόμενοι, πῦρ τε αὔτεον, καὶ ἐπελαμβάνοντο τῶν νεῶν.

ριδ'. Καὶ τῷτο μὲν, ἐν τῷτῳ τῷ πόνῳ^d ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος^e διαφθείρεται, ἀνὴρ γενόμενος ἀγαθός· ἀπὸ δ' ἔθανε τῶν στρατηγῶν Στησίλεως ὁ Θρασύλεως· τῷτο δὲ, Κυναίγειρος^f ὁ Εὐφορίωνος, ἐνθαῦτα ἐπιλαβόμενος τῶν ἀφλάσων νηὸς, τὴν χεῖρα ἀποκοπεῖς πελέκει, πίπτει· τῷτο δὲ, ἄλλοι Ἀθηναίων πολλοί τε καὶ ὀνομαστοί.

ριέ'. Ἐπὶ αὖ μὲν δὴ τῶν νεῶν ἐπεκράτησαν τρόπῳ τοιούτῳ^g Ἀθηναῖοι. τῇσι δὲ λοιπῇσι οἱ βάρβαροι ἐξανακρυσσάμενοι, καὶ ἀναλαβόντες ἐκ τῆς νήσου, ἐν τῇ ἔλιπον, τὰ ἐξ Ερετρίης ἀνδράποδα, περιέπλων Σύνιον, βελλόμενοι φθῆναι τὰς Ἀθηναίους ἀπικόμε-

^b κέρεια. ἐμάχοντο. ^c ἐπὶ. ^d πολέμῳ. ^e abest hoc nomen ab MS. ^f in MS. est Κυνίγειρος. ^g τοιῶδες.

νοι ἐς τὸ ἄστυ. αἰτία δὲ ἔρχε Αθηναίοισι ἐξ Αλκμαιωνιδέων μηχανῆς αὐτὰς ταῦτα ἐπινοηθῆναι. τέττας γὰρ συνθεμένους τῷσι Πέρσησι ἀναδέξαι^α ἀσπίδα, ἔϋσι ἤδη ἐν τῇσι νηυσί.

ρις'. Οὗτοι μὲν δὴ περιέπλων Σέτιον. Αθηναῖοι δὲ ὡς ποδῶν εἶχοντο, τάχιστα ἐβοήθειον ἐς τὸ ἄστυ. καὶ ἐφθασάν τε ἀπὸ κόμενοι, πρὶν ἢ τὰς βαρβάρους ἤκουσιν, καὶ ἐσφαλοπεδεύσαντο ἀπυγμένοι ἐξ Ἡρακλείδῃ τῷ ἐν Μαραθῶνι ἐν ἄλλῳ Ἡρακλείῳ τῷ ἐν Κυνοσάργεϊ· οἱ δὲ βάρβαροι τῇσι νηυσὶ ὑπεραιωρηθέντες Φαλήρας, (τῆτο γὰρ ἦν ἐπίνειον τότε τῶν Αθηναίων) ὑπὲρ τέττας ἀνακωχεύσαντες τὰς νῆας, ἀπέπλεον ὀπίσω ἐς τὴν Ἀσίην.

ριζ'. Εἰς ταύτῃ τῇ ἐν Μαραθῶνι μάχῃ ἀπέθανον τῶν βαρβάρων κατὰ ἑξακιχιλίους καὶ τετρακοσίους ἄνδρας· Αθηναίων δὲ, ἑκατὸν ἐννεήκοι καὶ δύο. ἔπεσον μὲν ἀμφοτέρων τοσούτοι. συνήνεικε δὲ αὐτόθι θῶμα

^α ἀναδέχασθαι.

cogitavisse apud Athenienses in crimen coniecit Alcmaeonidas ex eo, quod ex composito Persis jam in naves redactis scutum ostenderint.

116. Dum illi Sunium circumvehuntur, Athenienses e vestigio abeuntes celerrime ad ferendam urbi opem properarunt, barbarosque eodem tendentes praeverterunt: progressique ex Herculis templo quod est in Marathone, in aliud Herculis fanum quod est in Cynosargi, castra posuerunt. Barbari, quum classe Phalerum superassent (hîc enim Atheniensium navale tunc erat) super eum locum ad ancoras suspensis navibus morati, rursus in Asiam abierunt.

117. Quorum in hac pugna apud Marathonem pugnata occubuerunt circiter sex millia quadringenta: Atheniensium vero, centum nonaginta duo. tot ex utrisque cecidere. In qua pugna haec res

mira contigit, ut Atheniensis quidam Epizelus Cuphagorae filius, dum stans in acie pugnat strenue, luminibus caperetur, neque saucius ulla parte corporis, neque eminus ictus: atque ita caecus in reliquum vitae tempus permanferit. Quem audiui dicere solitum de sua clade, visum sibi esse obsistere virum armatum, pro-cero corpore, cujus barba omnem cly-peum inumbraret: et hoc spectrum prae-ter ipsum quidem ivisse, sed illum qui sibi assisteret occidisse. Haec Epizelum solitum commemorare audiui.

118. Porro Datis in Asiam cum classe rediens, ubi Myconum tenuit, vi-dit in somnis visum. id tamen quod fue-rit, non traditur: sed ubi primum dies illuxit, naves rimatus est; compertoque in navi Phoenissa simulacro Apollinis in-aurato, sciscitatus est unde sublatum es-

τοιόνδε γενέσθαι· Αθηναῖον ἄνδρα Επίζη-
λον τὸν Κεφαγόρεω ἐν τῇ συζήσει μα-
χόμενόν τε, καὶ ἄνδρα γινόμενον ἀγαθόν,
τῶν ὀμμάτων σερηθῆναι, ὅτε πληγέντα
ἔδεν τῷ σώματος, ὅτε βληθέντα· καὶ τὸ
λοιπὸν τῆς ζῆς διατελέειν ἀπὸ τῆς τῷ
χρόνου ἐόντα τυφλόν. λέγειν δὲ αὐτὸν ἡ-
κιστα περὶ τῷ πάθεος τοιόνδε τινα λόγον·
ἄνδρα οἱ δοκέειν ὀπλίτην ἀντιστῆναι μέ-
γαν, τοῦ τὸ γένειον τὴν ἀσπίδα πάσαν
σκιάζειν. τὸ δὲ Φάσμα τῷτο ἐωϋτὸν μὲν
παρεξελθεῖν, τὸν δὲ ἐωϋτῷ παρασάτην
ἀποκλιεῖναι. ταῦτα μὲν δὴ Επίζηλον ἐπυ-
θόμην λέγειν.

ριή. Δᾱτις δὲ πορευόμενος ἅμα τῷ
στρατῷ ἐς τὴν Ἀσίην, ἐπεὶ τε ἐγένετο ἐν
Μυκόνῳ, εἶδε ὄψιν ἐν τῷ ὕπνῳ. καὶ ἦτις
μὲν ἦν ἡ ὄψις, ὅ λέγεται· ὁ δὲ, ὡς ἡμέρη
τάχιστα ἐπέλαμψε, ζήτησιν ἐποιέειο τῶν
νεῶν. εὐρῶν δὲ ἐν Φοινίκῳ νηὶ ἄγαλμα
Ἀπόλλωνος κεχρυσωμένον, ἐπυνθάνειο ὅ-

κόθεν σεσυλημένον εἴη· πυθόμενος δὲ ἐξ ἧ
 ἦν ἱρῶ, ἔπλεε τῇ ἐωϋτῶ νηϊ ἔς Δῆλον· καὶ,
 ἀπὶ καλῶ^δ γὰρ τηνικαῦτα οἱ Δήλιοι ὀπίσω
 ἐς τὴν νῆσον, καταλίθεται τε ἐς τὸ ἱρὸν τὸ
 ἄγαλμα, καὶ ἐντέλλεται τοῖσι Δηλίοισι
 ἀπαγαγεῖν τὸ ἄγαλμα ἐς Δῆλιον τὸ Θη-
 βαίων. τὸ δ' ἔστι ἐπὶ θαλάσῃ, Χαλκίδος
 καίαντίον. Δᾱτὶς μὲν δὴ ταῦτα ἐντειλά-
 μενος ἀπέπλεε. τὸν δὲ ἀνδριάντα τῷτον
 Δήλιοι ἔκ ἀπήγαγον, ἀλλὰ μιν δι' ἐτέων
 εἴκοσι Θηβαῖοι αὐτοὶ ἐκ θεοπροπίᾳ ἐκομί-
 σαντο ἐπὶ Δῆλιον.

ριθ'. Τῆς δὲ τῶν Ερετριέων ἀνδραπο-
 δισμένους Δᾱτὶς τε καὶ Αρταφέρνης, ὡς
 προσέχον πρὸς τὴν^c Ἀσίην πλεονίες, ἀνή-
 γαγον ἐς Σῶσα. βασιλεὺς δὲ Δαρεῖος,
 πρὶν μὲν αἰχμαλώτους γενέσθαι τῆς Ερε-
 τριάς, ἐνεῖχε σφι δεινὸν χόλον, οἷα ἀρ-
 ξάντων ἀδικίης προτέρων τῶν Ερετριέων·
 ἐπεὶ τε δὲ εἶδε σφεας ἀπαχθέντας παρ'
 ἐωϋτόν, καὶ ὑποχειρίους ἐωϋτῶ ἐόντας, ἐποί-

^δ ἀπὶ καλῶ. ^c προσέχον ἐς τὴν.

set: et ubi audivit ex quo templo foret, navigans sua navi Delum (jam enim Delii in insulam redierant) ibi simulacrum in templo deposuit, praecepitque Deliis ut illud in Delium Thebanorum referrent, quod est ad mare e regione Chalcidis. Hoc ubi praecepit Datis, vela illinc fecit. Delii tamen hanc statuiam non reportaverunt, sed vicesimo post anno eam Thebani ex oraculo in Delium tulerunt.

119. Datis autem et Artaphernes, posteaquam in Asiam navigavere, captivos Eretrienes Susa perduxere. quos Darius rex, etsi in eos ante captivitatem bilem contraxerat acerbam, quod priores coepissent injuste agere, tamen ut in conspectum suum abductos vidit ac sibi sub-

jectos, nullo alio malo affecit, sed in suo Cissiae regionis stathmo collocavit, cui nomen est Ardericca: ducentis ac decem stadiis procul a Susis, quadraginta a puteo qui exhibet triplices rerum species. nam ex eo bitumen et sales et oleum hauriunt, ad hunc modum. Hauritur quidem tollenone; pro situla autem, dimidiatus uter ei est alligatus: quo in puteum decusso hauritur, et mox in cisternam diffunditur, atque hinc aliò effusum, triplici varietate concrefcit: bitumen quidem et sales protinus; oleum autem (quod Persae rhadinacen appellant) in vasa colligunt. est autem atrum ac graviter olens. Hoc loco rex Darius locavit Eretrieneses, quem ad meam usque memoriam tenere, servantes pristinam linguam. Quod ad Eretrieneses attinet, ita habet.

ἦσε κακὸν ἄλλο οὐδὲν, ἀλλὰ σφεας τῆς
 Κιοσίης χώρας κατοίκησε ἐν σαθμῶ ἐωϋ-
 τῷ, τῷ ὄνομά ἐστι Ἀρδέρικκα^d. ἀπὸ μὲν Σέ-
 σων δέκα καὶ διηκοσίαις σταδίαις ἀπέχοντι,
 τεσσεράκοντα δὲ ἀπὸ τῷ Φρέαλος, τὸ παρ-
 εἶλαι τριφασίας ἰδέας. καὶ γὰρ ἀσφαλ-
 τον καὶ ἄλας καὶ ἔλαιον ἀρρύνονται ἐξ αὐτῷ
 τρόπῳ τοιῶδε· ἀντλέεται μὲν κηλόνῃ^e,
 ἀντὶ δὲ γαυλῷ, ἥμισυ ἀσκῷ οἱ προσδέδεται^e.
 ὑποτύψας δὲ τύτῳ ἀντλέει, καὶ ἐπεὶ
 ἐγχείει ἐς δεξάμενῃν· ἐκ δὲ ταύτης ἐς ἄλ-
 λο διαχεόμενον, τρέπεται τριφασίας ὁδός.
 καὶ ἡ μὲν ἀσφαλτος, καὶ οἱ ἄλλες πηγνύναι
 παραλίκα, τὸ δὲ ἔλαιον συνάγῃ ἐν ἀγ-
 γείοις, τὸ^f οἱ Πέρσαι καλέουσι ῥαδινάκην·
 ἐστὶ δὲ μέλαν, καὶ ὁδμὴν παρεχόμενον βαρέ-
 αν. ἐνθαῦτα τῆς Ερετρίεας κατοίκησε βα-
 σιλεὺς Δαρεῖος, οἱ καὶ μέχρι ἐμέο εἶχον
 τὴν χώραν ταύτην, φυλάσσοντες τὴν ἀρ-
 χαίην γλῶσσαν. τὰ μὲν δὴ περὶ Ερετρι-
 εας, ἔρχεσθω.

^d Ἀνδέρικκα. ^e ἀσκῷ προσδέδεται. ^f Hae quatuor voces συ-
 νάγουσι ἐν ἀγγείοις, τὸ non leguntur in MS.

ρκ'. Λακεδαιμονίων δὲ ἦκον εἰς τὰς Αθή-
 ρας διχίλιοι μεία τὴν πανσέληνον, ἔχοντες
 σπευδὴν πολλὴν καταλαβεῖν ἔτῳ ὥστε τρι-
 ταῖοις ἐκ Σπάρτης ἐγένοντο ἐν τῇ Αττικῇ.
 ὕστεροι δὲ ἀπικόμενοι τῆς συμβολῆς, ἰμεί-
 ροντο ὁμῶς θεήσασθαι τὰς Μήδους. ἐλ-
 θόντες δὲ εἰς τὸν Μαραθῶνα, ἐθεήσαντο.
 μετὰ δὲ αἰνέσαντες Αθηναίους, καὶ τὸ ἔρ-
 γον αὐτέων, ἀπαλλάσσοντο ὀπίσω.

ρα'. Θῶϋμα δέ μοι, καὶ ἐκ ἐνδέκο-
 μαι τὸν λόγον, Αλκμαιωνίδας ἂν κοτε
 ἀναδέξαι Πέρσῃσι ἐκ συνθήματος ἀσπί-
 δα, βυλομένους ὑπὸ βαρβάροισι τε εἶναι
 Αθηναίους καὶ ὑπὸ Ἰππίῃ· οἳ τινες
 μᾶλλον ἢ ὁμοίως Καλλίῃ τῷ Φαινίπ-
 πῃ, Ἰππονίκῃ δὲ πατρὶ, φαίνονται μι-
 στοτύραννοι ἔοντες. Καλλίης τε γὰρ μῦ-
 ρος Αθηναίων ἀπάντων ἐτόλμα, ὅπως
 Πεισίφρατος ἐκπέσοι ἐκ τῶν Αθηνέων^h,
 τὰ χρήματα αὐτοῦ κηρυσσόμενα ὑπὸ
 τῷ δημοσίῳ ὠνέεσθαι, καὶ τᾶλλα τὰ

g Post hanc vocem in MS. iterantur voces μετὰ τὴν παν-
 σέληνον. ^h Αθηναίων.

120. Ceterum post plenilunium duomillia Lacedaemoniorum Athenas venerunt, tanta festinatione adipiscendi hostem, ut triduo quam ex Sparta discessere, in Atticam pervenerint: et licet serius post pugnam venissent, tamen intuendi Medos cupidi, ad illos intuendos in Marathonem perrexerunt. Deinde laudatis Atheniensibus et eorum facinore, rursus redierunt.

121. Tenet autem admiratio me, nec rationem inire possum, Alcmaeonidas unquam Persis ex composito ostentasse clypeum, quod vellent Athenienses barbaris atque Hippiae subesse. quippe quos constat vehementiore aut simili odio in tyrannos fuisse, quam fuit Callias Phaenippi, pater Hipponici. nam Callias cum alia omnia in Pisistratum inimicissime commentus est, tum vero solus Atheniensium omnium, illius Athenis eiectioni quum publice sub praecone venderentur bona,

emere ausus est.

122. Cujus Calliae mentionem crebro plerique omnes habere debent cum ob ea quae dicta sunt, ut viri summopere patriam liberantis, tum ob haec quae in Olympia fecit. nam et in equorum cursu palmam obtinuit, et in quadrigario fuit secundus: et in ludis Pythiis quum primas obtinuisset, in universos Graecos sumptuosissimus extitit: tum ob id quod talem se in filias suas quae tres fuerunt, exhibuit. nam posteaquam nobiles extitere, hoc eis magnificentissimum munus est gratificatus, ut quem sibi unaquaeque vellet ex omnibus Atheniensibus, eum deligeret: atque ita eam illi nuptum dedit.

123. At Alcmaeonidae aut perinde aut nihil minus quam Callias, perosi tyrannos fuere. Quo major me admiratio subit, minusque admitto criminationem,

ἔχθισα ἐς αὐτὸν πάντα ἐμήχανᾱτο.
 ρκβ'. Καλλίειω δὲ τέττε ἄξιον πολ-
 λαχῷ μνήμην ἐςὶ πάντα τινα ἔχειν.
 τῷτο μὲν γάρ, τὰ προλελεγμένα, ὡς
 ἀνὴρ ἄκρος ἐλευθερῶν τὴν πατρίδα· τῷ-
 το δὲ, τὰ ἐκ Ολυμπίῃ ἐποίησε, ἵππῳ
 νικήσας· τεθρίππῳ δὲ, δεύτερος γενό-
 μενος. Πύθια δὲ πρότερον ἀνελόμενος,
 ἐφανερώθη ἐς τὰς Ἑλληνας πάντας με-
 γίσησι δαπάνησι. τῷτο δὲ, κατὰ τὰς
 ἐωϋτῷ θυγατέρας, ἐύσας τρεῖς, οἷός τις
 ἀνὴρ ἐγένετο. ἐπειδὴ γὰρ ἐγένοντο γά-
 μος ὥραϊαι, ἔδωκέ σφι δωρεὴν μεγαλο-
 πρεπεσάτην, ἐκείνησί τε ἐχαρίσατο. ἐκ
 γὰρ πάντων τῶν Αθηναίων τὸν ἐκάστη
 ἐθέλοι ἄνδρα ἐωϋτῇ ἐκλέξασθαι, ἔδωκε
 τέττω τῷ ἀνδρί^α.

ρκγ'. Καὶ οἱ Αλκμαιωνίδαι ὁμοίως,
 ἢ ἔδεν ἥσων τέττε ἔσαν μισοτύραννοι.
 θῶϋμα ὦν μοι, καὶ ἐ προσίεμαι τὴν
 διαβολήν, τέττες γε ἀναδέξαι^β ἀσπίδα,

^α Καλλίειω δὲ τῷτο usque ad τῷτο τῷ ἀνδρὶ hæc omnia ab-
 sunt ab MS. ^β ἀναδέξασθαι.

οἳ τινες ἔφευγόν τε τὸν πάντα χρόνον
 τὰς τυράννους, ἐκ μηχανῆς τε τῆς τέ-
 των ἐξέλιπον οἱ Πεισιστρατιδαὶ τὴν τυ-
 ραννίδα. καὶ ἔτω τὰς Αθήνας ἔτοι ἔσαν
 οἱ ἐλευθερώσαντες πολλῶ μᾶλλον ἢ περ
 Ἀρμόδιός τε καὶ Αριστογείτων, ὡς ἐγὼ
 κρίνω. οἱ μὲν γὰρ ἐξηγρίωσαν τὰς λοι-
 πὰς^c Πεισιστρατιδέων Ἱππαρχον ἀπο-
 κτείναντες, ὁδὲ τι μᾶλλον ἔπαυσαν τὰς
 λοιπὰς τυραννεύοντας. Αλκμαιωνίδα δὲ
 ἐμφανέως ἐλευθέρωσαν, εἰ δὴ ἔτοι γε
 ἀληθέως ἔσαν οἱ τὴν Πυθίην ἀναπεί-
 σαντες προσημαίνειν Λακεδαιμονίοισι ἐ-
 λευθερῆν τὰς Αθήνας, ὡς μοι πρότερον
 δεδήλωται.

ρκδ'. Ἀλλὰ γὰρ ἴσως τι ἐπιμεμφο-
 μενοι^d τῶν Αθηναίων τῷ δήμῳ προεδίδου-
 σαν τὴν πατρίδα; ὃ μὲν ὧν ἦσαν σφειων
 ἄλλοι δοκιμώτεροι ἐν γε Αθηναίοισι ἄν-
 δρες, ὁδ' οἱ μᾶλλον ἐτετιμέατο. ἔτω ὁδὲ
 λόγος αἰρέει ἀναδεχθῆναι ἐκ γε ἂν τέτων

^c ὑπολοίπους. ^d ἴσως ἐπιμεμφόμενοι.

eos clypeum Persis ostentasse, qui per
 omne tempus tyrannidis in exilio vixe-
 runt, et quorum astutia Pisistratidae ty-
 rannidem dereliquerunt: atque ita multo
 magis Athenarum liberatores extiterunt
 illi meo iudicio, quam Harmodius et A-
 ristogiton. Illi enim Hipparcho interemp-
 to, non tam ceteros Pisistratidas ab affec-
 tanda tyrannide represserunt, quam aspe-
 raverunt: Alcmaeonidae autem ex aperto
 Athenas liberaverunt, si modo ipsi fuere
 qui Pythiae persuasere, ut imperaret La-
 cedaemoniis Athenas liberare, quemad-
 modum superius a me commemoratum
 est.

124. Atenim propter aliquam cau-
 sam forsitan succensentes Atheniensi po-
 pulo patriam prodiderunt? Imo nulli e-
 rant viri illustriores eis inter Athenienses,
 neque qui magis essent honorati. Ita ne-
 que ratio probat clypeum ab his esse

ostensum ob talem causam. Nam certe ostensus fuit clypeus, idque non licet aliter dicere: factum est enim. sed quis tamen ostenderit, nequeo ulterius dicere, quam dixi.

125. Quamquam Alcmaeonidae jampridem extiterant Athenis clari sane: sed ab Alcmaeone atque etiam Megacle extiterunt omnino splendidissimi. Etenim Alcmaeon Megacelis filius, iis Lydis qui Sardibus a Croeso Delphos ad oraculum ierant, administrum se praebeuit, eosque comiter accepit. Cujus beneficentiam Croesus a Lydis ad oracula euntibus quum audisset, hominem Sardes arcessivit, et ubi advenit, eum donavit tanto auro quantum semel corpore suo efferre posset. Ad istam doni conditionem Alcmaeon hanc astutiam attulit: pergrandem tunicam amictus, ingenti in ea sinu relic-

ἀσπίδα ἐπὶ τοιάτῳ λόγῳ. ἀνεδείχθη μὲν γὰρ ἀσπίς· καὶ τῷτο ἔκ ἑστὶ ἄλλως εἰπεῖν· ἐγένετο γάρ. ὃς μὲν τοι ἦν ὁ ἀναδέξας, ἔκ ἔχω προσωτέρω εἰπεῖν τετέων.

ρκέ'. Οἱ δὲ Αλκμαωνίδααι ἔσαν μὲν καὶ τὰ ἀνέκαθεν λαμπροὶ ἐν τῇσι Αθήνησι, ἀπὸ δὲ Αλκμαίωνος καὶ αὐτὶς Μεγακλέος ἐγένοντο καὶ κάρτα λαμπροί. τῷτο μὲν γάρ, Αλκμαίων ὁ Μεγακλέος τοῖσι ἐκ Σαρδίων Λυδοῖσι παρὰ Κροῖσῳ ἀπικομένοισι ἐπὶ τὸ χρηστήριον τὸ ἐν Δελφοῖσι, συμπρήκτωρ τε ἐγένετο καὶ συνελάμβανε προθύμως· καὶ μιν Κροῖσος πυθόμενος τῶν Λυδῶν τῶν ἐς τὰ χρηστήρια φοιτεόντων ἐωϋτὸν εὖ ποιεῖν, μεταπέμπεσθαι ἐς Σάρδεις. ἀπικόμενον δὲ δωρέεται χρυσῷ, τὸν ἂν δύνηται τῷ ἐωϋτὲ σώματι ἐξενεῖκασαι εἰσάπαξ. ὁ δὲ Αλκμαίων πρὸς τὴν δωρεὴν ἔσσαν τοιαύτην τοιαύδε ἐπίηδεύσας, προσέφερε· ἐνδὺς κητῶνα μέγαν^ε, καὶ κόλπον βαθὺν καλαλιπόμενος τῷ κητῶνος, κο-

^e ἔξωθεν καὶ ^f vox haec μέγαν non apparet in MS.

τόνους ὅςβ' εὗρισκε εὐρυτάτης ἐσθίας ὑπερ-
 θησάμενος, ἥτε ἐς τὸν θησαυρὸν ἐς τὸν οἰ-
 κατηγέοντο. ἐσπεσὼν δὲ ἐς σφρόν φήγμα-
 τος, πρῶτον μὲν παρέσαξε παρὰ τὰς κή-
 μας τῷ χρυσῷ ὅσων ἐχώρεον οἱ κοτόρνοι·
 μετὰ δὲ, τὸν κόλπον πάντα πλησάμενος
 χρυσῷ, καὶ ἐς τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς
 διαπάσας τῷ φήγματι, καὶ ἄλλο λαβὼν
 ἐς τὸ σῶμα, ἐξήιε ἐκ τῷ θησαυρῷ, ἔλκων
 μὲν μόγις τὸς κοτόρνους, παντὶ δὲ τῷ οἰ-
 κῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώπῳ τῷ τό, τε σῶμα
 ἐβέβυσο, καὶ πάντα ἐξώγκωτο. ἰδόντα δὲ
 τὸν Κροῖσον γέλωσ' ἐσῆλθε· καὶ οἱ πάντα
 ἐκεῖνα διδοῖ, καὶ πρὸς ἕτερα δωρεῖται^h, καὶ
 ἐλάσσειⁱ ἐκείνων. ὅττω μὲν ἐπλήττησε ἡ
 οἰκία αὐτῇ μεγάλως· καὶ ὁ Αλκμαίων
 ὅτος ὅττω τεθριπποπόροφῆσας, Ολυμπιάδα
 ἀναίρεται.

ρκς'. Μετὰ δὲ, γενεῇ δευτέρῃ ὕστερον,
 Κλεισθένης μιν ὁ Σικυώνιος τύραννος ἐξή-
 ειρε^k, ὥς πολλῷ ὀνομαστοτέρην γενέσθαι

^h τὰ. ⁱ ἐτάφισί μου δαρίσσαι. ^j ἐλάσσει. ^k ἐξήρει.

to, cothurnisque quos latissimos reperit calceatus, ad thesaurum perrexit ad quem illi ducebant. Ibi in acervum ramentorum procumbens, primum quidem praeter tibias, quantum auri capiebant cothurni, inferfit: deinde omnem sintum implens atque etiam crines ramentis perspargens, et parte in os desumpta, e thesauro processit, aegre trahens cothurnos, cuius alteri rei quam homini similior: cuius et os turgidum erat, et omnia exporrecta. Id cernens Croesus, in cachinnumque erumpens, ea omnia illi donavit: nec minora his alia dona dedit. Ita domus haec vehementer locupletata est, et sic Alcmaeon iste quadrijugos equos alens, vicit Olympia.

126. Sed eam deinde secunda aetate Clisthenes Sicyonius tyrannus extulit, ut multo magis quam prius inter Graecos

celebris extiterit. Erat enim Clistheni Aristonymi filio, Myronis nepoti, Andri pronepoti, filia nomine Agarista: quam pater destinabat nuptum dare ei quem praestantissimum Graecorum omnium comperisset. Quum igitur ludi Olympiaci celebrarentur, et eis Clisthenes curriculo quadrigae victor extitisset, exclamari iussit voce praeconis, ut quisquis sese dignum putaret qui Clisthenis gener esset, is ad sexagesimum diem aut prius, Sicyone praesto foret, quod Clisthenes intra annum a sexagesimo die incipiens, exequi nuptias destinasset. Itaque Graeci omnes et sua ipsorum et patriae claritate arrogantes, eo proci contenderunt: quibus Clisthenes et spatium currendi, et palaestram ad certandum praeparaverat.

127. Ex Italia illuc se contulit Smindyrides Hippocratis filius Sybarita, qui unus vir in delicias plurimum processerat; florebat autem maxime Sybaris ea

ἐν τοῖσι Ἑλλησι ἢ πρότερον ἦν^α. Κλει-
 θένει γὰρ τῷ Αριτωνύμῃ τῷ Μύρωνος τῷ
 Ανδρέω, γίνεται θυγάτηρ τῇ ἔνομα ἦν
 Αγαρίση. ταύτην ἠθέλησε, Ἑλλήνων
 πάντων ἐξευρὼν τὸν ἄριστον, τέτρω γυναι-
 κα προθεῖναι. Ολυμπίων ὧν ἑόντων, καὶ
 νικῶν ἐν αὐτοῖσι τεθρίππῳ ὁ Κλειθένης,
 κήρυγμα ἐποιήσατο, ὅσις Ἑλλήνων ἐωυ-
 τὸν ἀξιῶι Κλειθέneos γαμβρὸν γενέσθαι,
 ἥκειν ἐς ἑξηκοστὴν ἡμέρην, ἢ καὶ πρότερον, ἐς
 Σικυῶνα, ὡς κυρώσοντος Κλειθέneos τὸν
 γάμον ἐν ἑναιαυτῷ, ἀπὸ τῆς ἑξηκοστῆς ἀρ-
 ξαμένῃς ἡμέρης. ἐνθαῦτα Ἑλλήνων ὅσοι
 σφίσι τε αὐτοῖσι ἔσαν καὶ πάτρῃ ἐζωγκω-
 μένοι, ἐφοίτεον μνηστῆρες· τοῖσι Κλειθέ-
 νης καὶ δρόμον καὶ παλαίστρην ποιησάμενος,
 ἐπ' αὐτῷ τέτρω εἶχε.

ρκζ'. Ἀπὸ μὲν δὲ Ἰταλίας ἦλθε Σμιν-
 δυρίδης ὁ Ἰπποκράτεος Συβαρίτης, ὃς ἐπὶ
 πλεῖστον δὴ χλιδῆς εἰς ἀνὴρ ἀπείκειο· ἡ δὲ
 Σύβαρις ἠκμαζε τῷτον τὸν χρόνον μάλι-

^a Hoc verbum ἦν, abest ab MS.

5ά. καὶ Σιρίτης Δάμας ὁ Σαμύριος τῷ
 σοφῷ λεγομένῃ παίσι. ἔτοι μὲν ἀπὸ Ιτα-
 λίας ἦλθον. ἐκ δὲ τῷ κόλπῃ τῷ Ιονίῃ,
 Αμφίμνητος Επιστράφης Επιδάμωτος· ἔτος
 δὲ ἐκ τῷ Ιονίῃ κόλπῃ. Αἰτωλὸς δὲ ἦλθε,
 Τιτόρμης τοῦ ὑπερφύοντος τε Ἑλλήνας
 ἰοχῦϊ, καὶ Φυγόνιος ἀνθρώπους ἐς τὰς ἐχα-
 τίας τῆς Αἰτωλίδος^β χώρας· τέττα τῷ Τι-
 τόρμῃ ἀδελφεὸς Μάλης. ἀπὸ δὲ Πελο-
 ποννήσῃ, Φεῖδωνος τῷ Αργείων τυράννῃ
 παίσι Λεωκίδης^γ. Φεῖδωνος δὲ τῷ τὰ μέ-
 τρα ποιήσαντος Πελοποννησίοισι, καὶ ὑβρί-
 σαντος μέγιστα δὴ Ἑλλήνων ἀπάντων· ὃς
 ἐξανασηήσας τοὺς Ηλείων ἀγωνοθέτας,
 αὐτὸς τὸν ἐν Ολυμπίῃ ἀγῶνα ἔθηκε. τέ-
 ττα τε δὴ παίσι, καὶ Αμιάνιος Λυκέργῃς Αρ-
 καὸς ἐκ Τραπεζῆνιος, καὶ Αἴζῃν ἐκ Παίσι^δ
 πόλιος Λαφάνης Εὐφορίωνος, τῷ δεξαμένῃ
 τε (ὥς λόγος ἐν Αρκαδίῃ λέγεται) τῷ
 Διοσκέρῃ οἰκίοισι, καὶ ἀπὸ τέττα ξεινοδο-
 κέοντος πάντας ἀνθρώπους· καὶ Ηλείος Ο-

^β Αἰτωλίδος. ^γ Λεωκίδης. ^δ ΜΕ. Πάγν.

tempestate: et Damas Samyris filius, ejus
 qui sapiens appellabatur Sirites. et hi qui-
 dem ab Italia venerunt. Ab Ionio autem
 finis Amphimæstus Epistrophii filius Epi-
 damnius. Actolus vero Males, frater Ti-
 tormi illius qui Græcos robore fuerat
 supergressus, et in extrema Aetoliæ ho-
 mines fugerat. E Peloponneso autem
 Leocedes Phidonis Argivorum tyranni
 filius, ejus inquam Phidonis, qui mensu-
 ras Peloponnesibus statuit, longe omni-
 um Græcorum insolentissimus; qui sum-
 motis Eliensium agonotheis ipse agono-
 theta extitit in Olympia: necnon Ami-
 antus Lycurgi filius Arcas, ex Trape-
 zunte: et Laphanes Azenus, ex urbe
 Pæo, filius Euphorionis ejus qui (ut in
 Arcadia fertur fama) in domum suam
 excepit Castorem et Pollucem, et ab eo
 in omnes homines hospitalis: et Onoma-

stus Agaei filius Eleus. Isti quidem ex ipsa Peloponneso venerunt. Ex Atheniensibus autem, Megacles, Alcmaeonis ejus filius qui ad Croesum se contulerat: alter, Hippoclidēs, Tisandri filius, divitiis ac forma inter Athenienses praecipuus. Ex Eretria autem, quae per id tempus florebat, Lysanias: solus hic ab Euboea. E Thessalia vero a Scopadis Diaetorides Cranonius. Ex Molossis autem Alcon. Tot proci fuere.

128. Qui quum ad diem praestitutam adfuissent, Clisthenes ante omnia patrias singulorum familiamque percontatur. deinde eos annum apud se detinens, exploravit uniuscujusque et virilitatem, et iracundiam, et eruditionem, et mores; nunc cum singulis, nunc cum universis congregiens, et juniores in gymnasia educens: praecipue tamen in convivio experiebatur, quandiu enim eos

νομασὸς Ἀγαίᾱς· ἔτοι μὲν δὴ ἐξ αὐτῆς
Πελοποννήσου ἦλθον. ἐκ δὲ Ἀθηναίων ἀπί-
κοινο Μεγακλῆς τε ὁ Ἀλκμαίωνος τέττα
τῷ παρὰ Κροῖσον ἀπικομένῃ, καὶ ἄλλος
Ἰπποκλείδης Τισάνδρου, πλέτῳ καὶ εἰδεῖ
προφέρων Ἀθηναίων. ἀπὸ δὲ Ερετρίας, ἀν-
θεύσης τῷτον τὸν χρόνον, Λυσανίης. ἔτος
δὲ ἀπ' Εὐβοίης μῦνος. ἐκ δὲ Θεσσαλίας
ἦλθε^c τῶν Σκοπαδέων Διακιορίδης Κρα-
νώνιος. ἐκ δὲ Μολοσσῶν, Ἀλκων. τοσῷτοι
μὲν ἐγένοντο οἱ μνηστῆρες.

ρκή. Ἀπικομένων δὲ τετέων ἐς τὴν
προειρημένην ἡμέρην, ὁ Κλεισθένης πρῶτα
μὲν τὰς πάτρας τε αὐτέων ἀνεπύθετο^f,
καὶ γένος ἐκάστῃ· μετὰ δὲ, κατέχων ἐνιαυ-
τὸν, διεπειρᾶτο αὐτέων τῆς τε ἀνδραγα-
θίης, καὶ τῆς ὀργῆς, καὶ παιδεύσιός τε καὶ τρό-
που, καὶ ἐνὶ ἐκάστῳ ἰὼν ἐς συνουσίην, καὶ σὺν
ἅπασιν καὶ ἐς γυμνάσιά τε ἐξαγινέων ὅσοι
ἔσαν αὐτέων νεώτεροι· καὶ τό γε μέγιστον
ἐν τῇ συνεσίῃ διεπειρᾶτο. ὅσον γὰρ καλεῖ-

^c In eodem legitur ἔρχε. ^f MS. ἰπύθετο.

χε χρόνον αὐτὲς, τῦτον πάντα ἐποίησεν,
 καὶ ἅμα ἐξοίηζε μεγαλοπρεπέως καὶ δὴ
 καὶ μάλιστα τῶν μνηστῆρων ἡρέσκοντο οἱ ἀπ’
 Ἀθηναίων ἀπεγυμένοι, καὶ τούτων μᾶλλον
 Ἰπποκλείδης ὁ Τισάνδρου, καὶ κατ’ ἀνδρα-
 γαθίην ἐκρίνειτο, καὶ ὅτι τὸ ἀνέκαθεν ταῖσι
 ἐν Κορίνθῳ Κυψελίδῃσι ἦν προσήκειν.

καθ’ ὧς δὲ ἡ κυρὴ ἐγένετο τῶν ἡμε-
 ρῶν, τῆς τε κατακλίσεως τῆ γάμου, καὶ
 ἐκφάσιος αὐτῷ Κλεισθένος, τὸν κρίνει ἐκ
 πάντων, θύσας βῆς ἑκατὸν ὁ Κλεισθένης,
 εὐώχεσεν αὐτὲς τε τῆς μνηστῆρας καὶ τῆς Σι-
 κωνίδας πάντας. ὥς δὲ ἀπὸ δείπνου ἐγένετο
 οἱ μνηστῆρες, εἶχαν ἔριν ἀμφὶ τε μυστικῇ καὶ
 τῷ λεγομένῳ ἐς τὸ μέσον. προΐσσης δὲ τῆς
 πόσιος, κατέχων πολλὸν τοὺς ἄλλους ὁ
 Ἰπποκλείδης, ἐπέλευσε τὰν αὐλητὴν αὐ-
 λῆσά οἱ ἐμμέλειαν. πειθαμένῳ δὲ τῷ αὐ-
 λῆτῳ, ὠρχήσατο. καὶ κως ἐωὐτῷ μὲν
 ἀρετῶς ὠρχέετο, ὁ δὲ Κλεισθένης ὀρέων
 ὅλον τὸ πρῆγμα ὑπώπτευσεν. μετὰ δὲ, ἐπι-

apud se tenuit, omnia fecit ac magnifice accepit. Sed ei inter procos praecipue cordi erant Athenienses: et illorum magis Hippoclidēs Tisandri filius, et strenuus esse judicabatur, et quod ejus majores Cypselidarum fuissent in urbe Corintho propinqui.

129. Quum autem illuxit dies destinatus et accubitus nuptiali, et pronuntiationi ipsius Clisthenis, quem ex omnibus legeret, mactatis centum bubus, in convivium tum ipsos procos, tum omnes Sicyonios accepit. Postea vero quàm coenatum est, proci certamen de musica habebant, et de sermone, qui proferebatur in medium: procedente autem potatione, Hippoclidēs, quum longe alios antecederet, jussit tibicinem sibi canere ἐμμέλειαν, id est, *concinnum quoddam saltationis genus*. Tibicine obsequente saltavit, sibi quidem placens, sed Clisthenes omnem rem cernens dissimulabat. Post haec

aliquantulum interquiescens Hippoclidēs, jussit aliquam inferri mensam: qua illata, primum super eam Laconicos saltavit modulos, mox alios Atticos: tertio super mensam capite statuto, cruribus veluti manibus gesticulabatur. Ad cujus primam ac secundam saltationem, etsi aversabatur Clisthenes, Hippoclidem adhuc generum sibi esse propter saltationem et impudentiam, tamen sese continebat, nolens in eum erumpere: at ubi vidit cruribus veluti manibus gesticulantem, jam se ultra continere non sustinens, inquit, ‘ Fili Tisandri, exsaltasti sane matrimonium’. Cui excipiens ille ait, ‘ Nulla cura Hippoclidæ.’ Unde proverbium factum est.

I 30. Tunc Clisthenes silentio imposito, in medium haec protulit, ‘ Viri proci
‘ meae filiae, vos equidem omnes laudo,
‘ vobisque omnibus, si fieri posset, gratifi-

χὼν ὁ Ἴπποκλείδης χρόνον, ἐκέλευσέ τι-
 να τράπεζαν ἐσενεῖλαι. ἐσελθούσης δὲ τῆς
 τραπέζης, πρῶτα μὲν ἐπ' αὐτῆς ὠρχή-
 σατο Λακωνικὰ χημάτια· μετὰ δὲ, ἄλλα
 Αττικά. τὸ τρίτον δὲ, τὴν κεφαλὴν ἐρεί-
 σας ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῖσι σκέλεσι ἐχει-
 ρονόμησε. Κλεισθένης δὲ τὰ μὲν πρῶτα
 καὶ τὰ δεύτερα ὀρχεομένους ἀποσυγέων γαμ-
 βρόν ἂν οἱ ἔτι γενέσθαι Ἴπποκλείδεα διὰ
 τὴν τε ὀρχησιν καὶ τὴν ἀναυδεῖν, κατεῖχε
 ἑωυτὸν, καὶ βεβλόμενος ἐκραγῆναι ἐς αὐτόν·
 ὡς δὲ εἶδε τοῖσι σκέλεσι χειρονομήσαντα,
 καὶ ἐτι κατέχειν δυνάμενος, εἶπε, 'Ὀ παῖ
 ' Τισάνδρε, ἀπωρχήσαο γε μὴν τὸν γά-
 ' μον.' ὁ δὲ Ἴπποκλείδης ὑπολαβὼν εἶπε,
 ' Οὐ φρονίς Ἴπποκλείδης.' ἀπὸ τούτου μὲν
 τούτο ὕνομάζεται.

ρλ'. Κλεισθένης δὲ σιγὴν ποιησάμενος,
 ἔλεξε ἐς μέσον τάδε, ' Ἄνδρες παιδὸς τῆς
 ' ἐμῆς μνηστῆρες, ἐγὼ καὶ πάντας ὑμέας ἐπα-
 ' νέω, καὶ πᾶσιν ὑμῖν, εἰ οἶόν τ' εἴη, χαρι-

' ζοίμην ἄν, μήτ' ἕνα ὑμέων ἐξαίρειον ἀπο-
 ' κρίνων, μήτε τὸς λοιπὸς ἀποδοκιμάζων.
 ' ἀλλ' ἐγὰρ οἷά τέ ἐστι, μῆς πέρι παρθένου
 ' βυλεύοντα, πᾶσι κατὰ νόον ποιεῖν. τοῖσι
 ' μὲν ὑμέων ἀπελαυνομένοισι τῷδε τῷ γά-
 ' μῳ, τάλαντον ἀργυρίου ἐκάστῳ δωρεὴν δι-
 ' δομι τῆς ἀξιώσεως οἵνεκα τῆς ἐξ ἐμεῦ
 ' γῆμαι, καὶ τῆς ἐξ οἴκου ἀποδημίας· τῷ δὲ
 ' Αλκμαίωνος Μεγακλεΐ ἐγλυῶ^a παῖδα
 ' τὴν ἐμὴν Ἀγαρίσιν, νόμοισι τοῖσι Ἀθη-
 ' ναίων· φαμένους δὲ ἐγλυᾶσθαι Μεγακλέ-
 ' ος, ἐκεκύρωτο ὁ γάμος Κλειοθένης.

ρλα'. Ἀμφὶ μὲν κρίσει^b τῶν μνηστήρων
 τοσαῦτα ἐγένετο, καὶ ἔτι Αλκμαειωνίδα
 ἐβώθησαν ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα. τετέων δὲ
 συνοικησάντων, γίνεται Κλειοθένης τε ὁ
 τὰς φυλάς καὶ τὴν δημοκρασίην Ἀθηναίοισι
 καταστήσας, ἔχων τὸ ἔνομα ἀπὸ τῷ μη-
 τροπάτορος τῷ Σικυωνίῳ· ὁτὸς τε δὴ γίνε-
 ται Μεγακλεΐ καὶ Ἰπποκράτης. ἐκ δὲ Ἰπ-
 ποκράτους, Μεγακλέης τε ἄλλος, καὶ Α-

^a MS. legit ἀποδημίας· Μεγακλεΐ δὲ ἐγγυᾶ omisso nomine
 patris. ^b MS. κρίσις.

carer, neque unum e vobis praecipuum
 probans, neque ceteros improbens: ve-
 rum fieri non potest, ut de unica vir-
 gine deliberans, omnium voto satisfaci-
 am. Itaque singulis vestrum, qui com-
 potes hujus matrimonii non estis, quod
 ita dignati fuistis uxorem petere ex me
 genitam, quodque domo peregre ab-
 fuistis, singula argenti talenta dono:
 Megachi autem Alcmaeonis filio meam
 filiam Agaristam despondeo ritu Athe-
 niensum.' Annuente conditioni Mega-
 cle, nuptiae Clistheni confirmatae sunt.

131. De judicio inter procos haec
 evenerunt, atque hunc in modum Alc-
 maeonidae per Graeciam celebrati fue-
 runt. Porro ex horum conjugio, cum
 Clisthenes, avo materno Sicyonii cogno-
 minis, procreatur, (qui Atheniensium tri-
 bus populariumque statum instituit) tum
 Hippocrates: ex Hippocrate autem alius

Megacles et alia Agarista, ab Agarista Clisthenis nomen habens. quae nupta Xanthippo Aripbronis filio quum praeg-nans esset, visa est sibi in somnis parere leonem, paucosque post dies peperit Xanthippo Periclem.

132. Miltiades autem cum antea probatus apud Athenienses, tum vero post vulnus in Marathone hostibus inflic-tum magis tunc increvit, et quum petivisset septuaginta naves cum militum copia et pecunia, ab Atheniensibus, non promens eis cui regioni bellum esset illa-turus, sed tantummodo illos locupletes futuros, si se sequerentur: ad eam enim regionem se ducturum, unde affatim auri nullo negotio deportarent. His Atheni-enses erecti tradiderunt.

133. Itaque militibus acceptis Mil-tiades in Parum navigat, per speciem ul-ciscendi, quod Parii triremibus in Mara-

γαρίση ἄλλη, ἀπὸ τῆς Κλειθένης Ἀγα-
ρίσης ἔχουσα τὸνομα. ἡ συνοικήσασά τε
Ξανθίππῳ τῷ Ἀρίφρονος, καὶ ἔγκυος ἔβσα,
εἶδε ὅψιν ἐν τῷ ὕπνῳ, ἐδόκει δὲ λέοντα τε-
κεῖν· καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας, τίκει Περικλέα Ξανθίππῳ.

ρλβ'. Μετὰ δὲ τὸ ἐν Μαραθῶνι τρῶ-
μα γενόμενον, Μιλτιάδης, καὶ πρότερον
εὐδοκιμέων παρὰ Ἀθηναίοισι, τότε μάλ-
λον αὖξετο. αἰτήσας δὲ νέας ἐξδομήκοντα,
καὶ στρατὴν τε καὶ χρήματα τῆς Ἀθη-
ναίης, ὃ φράσας σφι ἐπ' ἣν ἐπιστρατεύεται
χώρην, ἀλλὰ φὰς αὐτὸς καταπλεττεῖν
ἦν οἱ ἔπωνται· ἐπὶ γὰρ χώρην τοιαύτην
δή τινα ἄζειν, ὅθεν χρυσὸν εὐπετέως ἀφ-
θογον οἴσονται· λέγων τοιαῦτα, αἴτεε τὰς
νέας. Ἀθηναῖοι δὲ τῆτοισι ἐπαρθένεις παρέ-
δωσαν.

ρλγ'. Παραλαβὼν δὲ ὁ Μιλτιάδης τὴν
στρατὴν, ἔπλεε ἐπὶ Πάρον, πρόφασιν ἔ-
χων ὡς οἱ Πάριοι ὑπῆρξαν πρότεροι στρα-

τευόμενοι τρηήρεσι ἐς Μαραθῶνα ἅμα τῷ Πέρσῃ. τῷτο μὲν δὲ πρόχημα λόγων ἦν, ἀτὰρ τινα καὶ ἐγκοτον^ς εἶχε τοῖσι Παρίοι διὰ Λυσαγόρεα^ς τὸν Τισίεω, ὄντα γένος Πάριον, διαβαλόντά μιν πρὸς Ὑδάρνεα τὸν Πέρσην. ἀπικόμενος δὲ ἐς τὴν ἐπλεε ὁ Μιλτιάδης τῇ στρατῇ, ἐπολιόρκει Παρίους, ἐγκατειλημμένους ἐντὸς τείχεος· καὶ ἐσπέμπων κήρυκας, αἴτεε ἕκαστον τάλαντα, φὰς, ἦν μιν οἱ δώσασι^ς, ὑπὸ ἀπονοστήσειν τὴν στρατὴν, πρὶν ἢ ἐξέλῃ σφέας. οἱ δὲ Πάριοι, ὅπως μὲν τι δώσωσι Μιλτιάδῃ ἀργυρίαι, ὕδεν διανοεῦντο· οἱ δὲ ὅπως διαφυλάξωσι τὴν πόλιν, τῷτο ἐμνηχανῶντο· ἀλλὰ τε ἐπιφραζόμενοι, καὶ τῇ μάλιστα ἔσκε ἑκάστοις ἐπίμαχον τῷ τείχεος, τῷτο ἅμα νυκτὶ ἐξήρετο διπλήσιον τῷ ἀρχαίς.

ρλδ'. Ες μὲν δὴ τοῦτο τῷ λόγῳ οἱ πάντες Ἕλληνες λέγουσι· τὸ ἐνθεῦτεν δὲ αὐτοὶ Πάριοι γενέσθαι ὥδε λέγουσι. Μιλ-

^ς ἀτὰρ τινα ἐγκοτον. ^ς Λυσαγόρεα. ^ς ἢ καὶ οἱ δῶσαι.

thonem una cum Persa venientes bellum
 priores intulissent. Hoc quidem colore
 orationis utebatur, sed odium quoddam
 gerebat adversus Parios ob Lysagoram
 Tisiae filium; genere Parium, qui ipsum
 apud Hydarnem Persam accusaverat. Eo
 postquam pervenit Miltiades, Parios intra
 moenia coactos obsedit, missoque cadu-
 ceatore poposcit centum talenta, dicens,
 si ea sibi non darent, se non prius illinc
 abducturum copias quam eos evertisset.
 At Parii ut quicquam pecuniae Miltiadi
 darent, non consultabant; sed ut custo-
 dirent urbem, id excogitabant, cum alia
 loca obsepientes, tum maxime unde ea
 oppugnari poterat; quae pars noctu in
 duplum quam fuerat vetus, excitata erat.

134. Haëtenus Graeci omnes in hac
 re commemoranda consentiunt; deinceps
 gesta ipsi Parii referunt hoc modo: Mil-

tiadem, quum inops consilii esset, adisse atque alloquutam fuisse mulierem captivam, genere Pariam, nomine Timoun, quae esset inferorum deorum subministra: hanc, quum in conspectum Miltiadi venisset, consilium ei dedisse ut si magni faceret Parum capere, exequeretur quae a se praeciperentur. Ejus deinde praeceptis auditis Miltiadem quum accessisset ad collem qui est ante urbem, macceriam Cereris legiferae transsiluisse, quum nequiret fores aperire; et quum tamen transsiluisset, ivisse in ipsum delubrum ad aliquid intus faciendum, sive ad movendum aliquid quod moveri nefas esset, sive ad aliquid quodcunque agendum. Et quum ad fores esset, repente horrore objecto, eadem via revertisse, deque macceria defilientem femur convulsisse. alii illum impegisse genu ajunt.

135. Ita Miltiades male habens, retro navigavit, neque pecuniam Athenien-

τιὰδ' ἀπορέοντι ἔλθεῖν ἐς λόγους αἰχμάλωτον γυναῖκα, ἔβσαν μὲν Παρίην γένος, ἔνομα δέ οἱ εἶναι Τιμῶν. εἶναι δὲ ὑποζάκορον τῶν χθονίων θεῶν. ταύτην ἔλθῃσαν ἐς ὄψιν Μιλτιάδεω, συμβαλεῦσαί οἱ, εἰ περὶ πολλῷ ποιέειαι Πάρον ἔλεῖν, τὰ ἂν αὕτη ὑποθῇται, ταῦτα ποιέειν· μέγα δὲ, τὴν μὲν ὑποδέσθαι, τὸν δὲ, ἀπικόμενον ἐπὶ τὸν κολωνὸν τὸν πρὸ τῆς πόλεως ἑόντα, ἔρκος θεσμοφόρος Δήμηρος ὑπερβορέειν, ἔδυνάμενον τὰς θύρας ἀνοῖξαι. ὑπερβορόντα^ε δὲ, ἵεναι ἐπὶ τὸ μέγαρον, ὅτιδ' ποιήσονται ἐντὸς, εἴτε κινήσονται τι τῶν ἀκινήτων, εἴτε ὅτιδ' ἴποτε πρήξονται· πρὸς τῇσι θύρῃσι τε γενέσθαι, καὶ πρόκα τε φρίκης αὐτὸν ὑπελθόντος, ὀπίσω τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἵεσθαι. καταθρόσκοντα δὲ τὴν αἵμασίην, τὸν μηρὸν σπασθῆναι· οἱ δὲ, αὐτὸν τὸ γόνυ προσπταῖσαι λέγῃσι.

ρλέ'. Μιλτιάδης μὲν νυν φλαύρως ἔχων, ἀπέπλεε ὀπίσω, ἔτε χρήματα Α-

^ε ὑπερβορίοντα.

θηναίοισι ἄγων, ὅτε Πάρον προσκλήσάμενος, ἀλλὰ πολιορκήσας ἕξ καὶ εἴκοσι ἡμέρας, καὶ δηώσας τὴν νῆσον. Πάριοι δὲ πυθόμενοι ὡς ἡ ὑπαζάκορος τῶν Θεῶν Τιμῶ Μιλτιάδῃ κατηγήσατο, βυλόμενοι μιν ἀντί τῆς τῶν τιμωρήσασθαι, Θεοπρόπας πέμπουσι εἰς Δελφούς, ὡς σφέας ἡσυχίῃ τῆς πολιορκίης ἔχει. Ἐπεμπον δὲ ἐπειρησομένους εἰ καταχρήσονται τὴν ὑπαζάκορον τῶν θεῶν, ὡς ἐξηγησαμένην τοῖσι ἔχθρῳσι πατρίδος ἄλωσιν, καὶ τὰ εἰς ἔρσενα γόνον ἄρρητα ἱρὰ ἐκφήνασαν Μιλτιάδῃ. ἡ δὲ Πυθίη ἐκ ἑα, φᾶσα ὅτι Τιμῶν εἶναι τὴν αἰτίην τῆς τῶν, ἀλλὰ, δεῖν γὰρ Μιλτιάδεα τελευτᾶν μὴ εὖ, φανῆναί οἱ τῶν κακῶν κατηγεμόνα. Παρίοισι μὲν δὴ ταῦτα ἡ Πυθίη ἔχρησε.

ρλς'. Αθηναῖοι δὲ ἐκ Πάρου Μιλτιάδεα ἀπονοστήσαντα ἔχον ἐν φόμασι, οἳ τε ἄλλοι, καὶ μάλιστα Ξάνθιππος ὁ Αῤῥίφρωνος, ὅς θανάτῳ ὑπαγαγώντες ὑπὸ τὸν δῆμον Μιλ-

sibus portans, neque Paro acquisita; urbe tantum per sex et viginti dies obsessa, et insula vastata. Parii, cognito sub ministram deorum Timoun Miltiadem edocuisse, volentes ob id de ea supplicium sumere, postquam obsideri desierunt, Delphos miserunt sciscitatum nunquid sub ministram deorum occiderent, ut quae rationem capiendae patriae hostibus detexisset, quaeque Miltiadi exposuisset sacra quae ad virilem sexum efferrī nefas esset. Id Pythia fieri non permisit, negans Timoun earum rerum esse causam: sed quia Miltiadi misera morte pereundum esset, ideo ei ducem malorum apparuisse: Haec Pariis Pythia respondit.

136. Miltiadem autem e Paro reversum cum alii Athenienses in ore habebant, tum praecipue Xanthippus Ariphronis filius, qui eum apud populum

crimine capitali accusavit, quod Athenienses circumscripsisset. Cui accusationi Miltiades non per se ipse respondit, (neque enim poterat, qui putrescente femore jaceret in lecto) sed acriter eum defenderunt amici, saepe memorantes pugnam in Marathone gestam, et Lemnum expugnatam, quam ultus Pelasgos, Atheniensibus tradidisset. Interventu tamen populi ne capitis damnaretur, quinquaginta talentis culpa mulctata est. Post haec Miltiades dissoluto atque putrefacto femore decessit: quinquaginta autem talenta Cimon filius exsolvit.

137. Porro Lemnum Miltiades Cimonis filius hunc in modum obtinuerat: Pelasgi posteaquam ex Attica ab Atheniensibus exacti sunt, sive jure, sive injuria: nam de hoc nihil habeo praeter relata, quia Hecataeus Hegesandri filius in

τιάδεα ἔδιδωκε τῆς Αθηναίων ἀπάτης εἶνε-
κα. Μιλτιάδης δὲ, αὐτὸς μὲν παρεὼν ἔκ
ἀπελογέειο, (ἦν γὰρ ἀδύνατος, ὥς σηπο-
μένῃ τῷ μηρῷ) προκειμένῃ δὲ αὐτῷ ἐν κλί-
κῃ, ὑπεραπολογέοντο οἱ φίλοι, τῆς μάχης
τε τῆς ἐν Μαραθῶνι πολλὰ ἐπιμεμνημέ-
νοι, καὶ τὴν Λήμνῃ ἀρεσιν ὥς ἔλων Λῆμνόν
τε καὶ τισάμενος τῆς Πελασγῆς, παρέδωκε
Αθηναίοισι. προσγενομένῃ δὲ τῷ δήμῳ αὐ-
τῷ κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τῷ θανάτῳ, ζημιώ-
σαντος δὲ κατὰ τὴν ἀδικίην πεντήκοντα
τάλαντοις, Μιλτιάδης μὲν μείλ' αὐτὰ,
σφακελίσαντος αὐτῷ τῷ μηρῷ, καὶ σαπέντος
αὐτῷ τελευτήσας· τὰ δὲ πεντήκοντα τάλαντα
ἐξέτισε ὁ παῖς αὐτῷ Κίμων.

ρλζ'. Λῆμνον δὲ Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος
ᾧδε^h ἔαχε· Πελασγοὶ, ἐπεὶ τε ἐκτὸς Ατ-
τικῆς ὑπὸ Αθηναίων ἐξελάσθησαν, εἴτε
ᾧν δὴ δικαίως, εἴτε ἀδίκως, τῷτο γὰρ ἔκ
ἔχω φράσαι, πλὴν τὰ λεγόμενα, ὅτι Ἐ-
καταῖος μὲν ὁ Ἠγησάνδρῃς ἔφησε ἐν τοῖσι

λόγοισι λέγων ἀδίκως· ἐπεὶ τε γὰρ ἰδεῖν
 τὰς Αθηναίους τὴν χώραν, τὴν σφίσι αὐ-
 τοῖσι ὑπὸ τὸν Ὑμησὸν ἔδσαν ἔδοσαν οἰ-
 κῆσαι, μισθὸν τῷ τείχεος τῷ περὶ τὴν
 ἀκρόπολιν κοτε ἐληλαμένους· ταύτην ὡς
 ἰδεῖν τὰς Αθηναίους ἐξεργασμένην εὖ, τὴν
 πρότερον εἶναι κακὴν τε καὶ τῷ μηδενὸς ἀξί-
 ην, λαβῶν φθόνοντε καὶ ἡμερον τῆς γῆς, καὶ
 ἔτῳ ἐξελαύνειν αὐτὰς, ὅδε μὲν ἄλλην πρό-
 φασιν προϊχομένους τὰς Αθηναίους. ὡς δὲ
 αὐτοὶ Αθηναῖοι λέγουσι, δικαίως ἐξελάσαι
 κατοικημένους γὰρ τὰς Πελασγὰς ὑπὸ τῷ
 Ὑμησῷ, ἐνθεῦτεν ὀρμεωμένους, ἀδικέειν
 τὰδε· φοιτᾶν γὰρ αἰεὶ τὰς σφείερας θυγα-
 τέρας τε καὶ παῖδας ἐπ' ὕδωρ ἐπὶ τὴν Εν-
 νεάκρην. (ὅ γὰρ εἶναι τῷτον τὸν χρόνον
 σφίσι κω ὅδε τοῖσι ἄλλοις Ἑλλήσι οἰκέ-
 τας) ὅπως δὲ ἔλθοιεν αὐταί, τὰς Πελασ-
 γὰς ὑπὸ ὕβριός τε καὶ ὀλγωρῆς βιάσθαι
 σφεας· καὶ ταῦτα μέντοι σφίσι ἐκ ἀπο-
 χρᾶν ποιέειν, ἀλλὰ τέλος καὶ ἐπιβλεῦ-

historiis ait abrupte injuria. Athenienses enim, quum viderent regionem quae ipforum propria erat sub Hymesso, quam illis habitandam dederant, mercedem muri circa arcem ducti, bene excultam, quae prius mala fuisset et nullius pretii, livore captos fuisse et amore terrae habendae; et ita exegisse illos, nullam aliam speciem praetexentes Athenienses. Ut autem ipsi Athenienses ajunt jure ejecisse; quippe Pelasgos sub Hymesso habitantes, illinc prodire solitos hanc injuriam intulisse: filias enim ac filios Atheniensium assidue ad Novem fontes ire et aquam petere solitos (nulladum enim aut eis aut ullis Graecis per id tempus servitia erant) quum ergo illae irent, Pelasgos eis per libidinem et contemptum vim attulisse, neque hoc fecisse contentos, quippe ad extremum manifesto deprehensos, de in-

vadendis Atheniensibus consilia agitasse. se vero adeo meliores quam illi fuerant, viros fuisse, ut quum haberent facultatem interimendi Pelasgos, ut quos sibi insidiosos deprehendissent, tamen noluerint; sed eis praeceperint ut e regione excederent: atque ita illos solum vertentes, tum alia loca, tum vero Lemnum obtinuisse. Illa Hecataeus, haec Athenienses ajunt.

138. At Pelasgi Lemnum tunc incolentes, hanc Atheniesium injuriam ulciscendi avidi, bene gnari quando dies festi Atheniensium celebrarentur, navibus quinquaginta remorum instructis, insidias collocarunt uxoribus Atheniensium diem festum Dianae apud Brauronem agentibus: permultisque illarum inde raptis abierunt, et in Lemnum delatas pro concubinis habuerunt. Hae feminae posteaquam liberis abundavere, lingua Attica

οντας ἐπιχειρήσειν, ἐπ' αὐτοφώρῳ φανῆναι. ἐωϋτὲς δὲ γενέσθαι τοσῷτο ἐκείνων ἄνδρας ἀμείνονας, ὅσω^α παρεὼν αὐτοῖσι ἀποκτεῖναι τὲς Πελασγῆς, ἐπεὶ σφεας ἔλαβον ἐπιβλεύοντας, ἔκ ἐβελῆσαι, ἀλλά σφι προειπεῖν ἐκ τῆς γῆς ἔξιέναι. τὲς δὲ, ἔτω δὴ ἐκχωρήσαντας, ἀλλά τε δὴ χεῖν χωρία καὶ Λῆμνον. ἐκεῖνα μὲν δὴ Ἑκαταῖος ἔλεξε, ταῦτα δὲ Αθηναῖοι λέγουσι.

ρλή. Οἱ δὲ Πελασγοὶ ἔτιοι, Λῆμνον τότε νεμόμενοι, καὶ βυλόμενοι τὲς Αθηναῖς τιμωρήσασθαι, εὖ τε ἐξεπιστάμενοι τὰς Αθηναίων ὀρτὰς^β, πεντηκοντέρους κτησάμενοι, ἐλόχησαν Ἀρλέμιδι ἐν Βραυρῶνι ἀγέσας ὀρτὴν τὰς τῶν Αθηναίων γυναῖκας. ἐνδεῦτεν δὲ ἀρπάσαντες τεττέων πολλὰς, οἷχοντο ἀποπλέοντες καὶ σφεας ἐς Λῆμνον ἀγαγόντες, παλλακὰς εἶχον. ὥς δὲ τέκνων αὐταὶ αἱ γυναῖκες ὑπεπλήσθησαν, γλῶσάν τε τὴν Αττί-

^α ὅσον. ^β ὀρτας αὐτῶν.

κὴν καὶ τρόπῳ τῶν Ἀθηναίων ἐδίδασκον
 τὰς παῖδας. οἱ δὲ οὔτε συμμίσγεσθαι^ε
 τοῖσι ἐκ τῶν Πελασγίδων γυναικῶν παι-
 σὶ ἤθελον· εἴ τι τύπτοιτό τις αὐτέων
 ὑπ' ἐκείνων τινὸς, ἐβόηθεόν τε πάντες,
 καὶ ἐτιμώρεον ἀλλήλοισι. καὶ δὴ καὶ ἄρ-
 χειν τε τῶν παίδων οἱ παῖδες ἐδικαίουν,
 καὶ πολλῶ ἐπεκράτεον. μαθόντες δὲ ταῦ-
 τα οἱ Πελασγοί, ἐωϋτοῖσι λόγῳ ἐδίδο-
 σαν^δ καὶ σφίσι βεβουμένοισι, δεινὸν τι
 ἐσέβουε· εἰ δὲ δὴ διαγινώσκουσιν σφίσι τε
 βοηθέειν οἱ παῖδες πρὸς τῶν κερδίων γυ-
 ναικῶν τὰς παῖδας, καὶ τῶν αὐτίκα
 ἄρχειν πειρώμενοι, τί δὴ ἀνδραθήλεις δῆθεν
 ποιήσουσι; ἐνθαῦτα ἔδοξε σφί κτείνειν τὰς
 παῖδας τὰς ἐκ τῶν Ἀττικέων γυναικῶν.
 ποιεῦσι δὴ ταῦτα· προσαπολλύουσι δὲ
 σφέων καὶ τὰς μητέρας. ἀπὸ^ε τούτων δὲ
 τῷ ἔργῳ, καὶ τῷ προτέρῳ τούτων τὸ ἐρ-
 γάσαντο^ε αἱ γυναῖκες, τὰς ἅμα Θόαντι
 ἄνδρας σφετέρους ἀποκλείνασαι, νερόμισαι

^ε συμμίγνυσθαι. ^δ ἔδωκαν. ^ε διὰ καὶ τὰς μητέρας αὐτῶν.

ἀπὸ. ^ε προτέρῳ τούτων τὸ ἐργάσαντο.

ac moribus Atheniensium pueros imbuerunt. At illi consuetudinem cum Pelasgidum filiis habere abnuebant: et si quis e suis ab illorum ullo vapularet, cuncti auxilio aderant, et mutuo sese tutabantur: ac dignos se qui aliis pueris dominarentur existimabant, atque adeo longe praevalebant. Qua re animadversa Pelasgi inter se colloquuti sunt, considerantesque indignatio quaedam intravit; Si autem isti pueri dignoscunt etiam sibi opitulari adversus pueros uxorum istarum, quas virgines duxerant, et eis continuo praeesse conantur, quidnam facient in virilem adulti aetatem? itaque placitum est ut eos filios e mulieribus Atticis susceptos necarent. his necatis, addunt et caedes matrum. Ex hoc facinore, et illo superiore feminarum, quae viros suos una cum Thoante interemerunt, usu receptum est

per Graeciam, ut teterrima quaeque facinora Lemnia appellentur.

139. Pelasgi, quum eis post necem liberis suis atque mulieribus illatam neque tellus fructum redderet, neque uxores neque pecudes ut prius gignerent, pariter fame et liberorum sterilitate vexati, Delphos miserunt petitem aliquod laxamentum praesentium malorum. Jussi autem a Pythia poenas Atheniensibus quas illi vellent pendere, Athenas iere; pollicitique sunt daturos se poenas illis omnis injuriae. Athenienses, stratis in prytaneo toris quam poterant splendidissime, appositaeque mensa omnium bonorum refertissima, jusserunt Pelasgos ita comparatam regionem sibi tradere. Tunc Pelasgi excipientes dicere, ‘ Si vento aquilone navis peraget uno die cursum e vestra regione in nostram, ita trademus.

ἐκὰς τὴν Ἑλλάδα τὰ χέτλια ἔργα πάν-
τα, Λήμνα καλέεσθαι.

ῥλθ'. Αποκτεῖνασι δὲ τοῖσι Πελασ-
γοῖσι τὰς σφετέρους παῖδας τε καὶ γυναῖκας,
ἕτε γῆ καρπὸν ἔφερε, ἕτε γυναῖκές τε καὶ
ποιῖναι ὁμοίως ἔτικτον καὶ⁸ προτοῦ. πιε-
ζόμενοι δὲ λιμῶ τε καὶ ἀπαιδίῃ, ἐς Δελ-
φὺς ἔπεμπον, λύσιν τινα αἰτησόμενοι τῶν
παρέοντων κακῶν. ἡ δὲ Πυθίη σφέας ἐκέ-
λευε Αθηναίοισι δίκας δίδοναι ταύτας τὰς
ἂν αὐτοὶ Αθηναῖοι δικάσωσι. ἦλθόν τε δὴ
ἐς τὰς Αθήνας οἱ Πελασγοὶ, καὶ δίκας ἐ-
παγγέλλωντο βεβλόμενοι δίδοναι παντὸς τῷ
ἀδικήματος. Αθηναῖοι δὲ ἐν τῷ πρυτανεῖῳ
κλίνην στρώσαντες, ὡς εἶχον κάλλιπα, καὶ
τράπεζαν ἐπιπλήν ἀγαθῶν πάντων πα-
ραθένης, ἐκέλευον τὰς Πελασγὰς τὴν χώ-
ρην σφίσι παραδίδοναι ἕτω ἔχουσιν. οἱ δὲ
Πελασγοὶ ὑπολαβόντες εἶπαν, ' Επεὰν
' βορρὴ ἀνέμῳ αὐτημερὸν νηὺς ἕξανύσῃ ἐκ
' τῆς ὑμετέρης ἐς τὴν ἡμετέραν, τότε πα-

⁸ ἔτικτον ὡς καὶ.

‘ραδῶσομεν.’ τοῦτο εἶπαν^α, ἐπιστάμενοι τῷτο εἶναι ἀδύνατον γενέσθαι. ἡ γὰρ Αττική πρὸς νότον κέειται, πολλὸν τῆς Λήμνου.

ρμ’. Τότε μὲν τοσαῦτα· ἔτεσι δὲ κάρτα πολλοῖσι ὕφερον τεττέων, ὡς ἡ Χερσόνησος ἡ ἐπ’ Ἑλλησπόντῳ ἐγένετο ὑπ’ Ἀθηναίοισι, Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος, ἐτησιέων ἀνέμων κατεσηκότων, νηὶ κατανύσας ἐξ Ελαῖνός^β τῷ ἐν Χερσονήσῳ ἐς τὴν Λήμνον, προηγόρευε ἐξιέναι ἐκ τῆς νήσου τοῖσι Πελασγοῖσι, ἀναμιμνήσκων σφέας τὸ χρησῆριον τὸ ὕδαμᾶ ἥλπισαν σφίσι οἱ Πελασγοὶ ἐπιελέεσθαι. Ἡφαιστίεες μὲν νυν ἐπεΐθοντο. Μυριναῖοι δὲ ὁ συγλινωσκόμενοι εἶναι τὴν Χερσόνησον Αττικήν, ἐπολιορκέοντο, ἐς ὃ καὶ ὕτοι^γ παρέστησαν. ὕτω δὲ Λήμνον ἔχον Ἀθηναῖοί τε καὶ Μιλτιάδης.

^α Hæc duæ voces τῷτο ἔσαν absunt ab MS. ^β Ελαῖντος.
^γ αὐτοί.

ΤΟ ΤΗΣ
ΕΡΑΤΟΥΣ,

ἢ

ΤΟΥ ἘΚΤΟΥ ΤΩΝ ἩΡΑΔΟΥΤΟΥ,
ΤΕΛΟΣ.

Hoc dixere quod scirent fieri hoc non posse. nam Attica multo magis ad austrum vergit quam Lemnus.

140. Haec haecenus. Tunc compluribus deinde interjectis annis, ubi Chersonesus quae est ad Hellespontum, Atheniensium ditionis fuit, Miltiades Cimonis filius, ventis etesiiis perflantibus, ex Elaeunte quae est in Chersoneso, solvens, in Lemnum delatus est, praecepitque Pelasgis ut ex insula excederent: redigens eos in memoriam oraculi, quod nunquam illi expletum iri sperassent. Quorum Hephaestienfes quidem obtemperaverunt: Myrinaei autem, non agnoscentes Chersonesum esse Atticam, tamdiu obsessi sunt donec in deditionem venerunt. Ita Lemno potiti sunt Athenienses atque Miltiades.

E R A T U S,
S I V E
SEXTI LIBRORUM HERODOTI,
F I N I S.